

คู่มือการบริหารโรงเรียน ในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล

สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คู่มือการบริหารโรงเรียน

ในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล

กลุ่มวิจัยและพัฒนานโยบาย
สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

จำนวนพิมพ์ ๒,๐๐๐ เล่ม
จำนวนหน้า ๑๖๐ หน้า
จัดทำโดย กลุ่มวิจัยและพัฒนานโยบาย
สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ
โทร. ๐-๒๒๔๐-๕๕๓๐
เอกสารสำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขที่ ๔/๒๕๕๖

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด
๗๙ ถนนงามวงศ์วาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ๑๐๙๐๐
โทร. ๐-๒๕๖๑-๔๕๖๗ โทรสาร ๐-๒๕๗๙-๕๑๐๑
นายโชคดี ออสุวรรณ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา

คำนำ

คู่มือการบริหารโรงเรียน ในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล เล่มนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำขึ้น เพื่อให้โรงเรียนในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล ตามประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ ได้ใช้เป็นแนวทางการบริหารและจัดการสถานศึกษาในรูปแบบนิติบุคคล ทั้งการบริหารด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคลด้านการบริหารทั่วไป เนื้อหาสาระของคู่มือประกอบด้วย บทที่ ๑ บทนำ บทที่ ๒ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษานิติบุคคล บทที่ ๓ แนวทางการบริหารวิชาการ บทที่ ๔ แนวทางการบริหารงบประมาณ บทที่ ๕ แนวทางการบริหารงานบุคคล บทที่ ๖ แนวทางการบริหารทั่วไป บทที่ ๗ ข้อเสนอ ความรับผิดชอบ และบทสรุปภาคผนวก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานขอขอบคุณคณะทำงานจัดทำคู่มือการบริหารโรงเรียน “ในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล” ที่ร่วมกันจัดทำคู่มือฉบับนี้ ให้มีความสมบูรณ์เพื่อเป็นต้นแบบในการปฏิบัติต่อไป

(นายชินภัทร ภูมิรัตน)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
บทที่ ๑ บทนำ	๑
บทที่ ๒ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษานิติบุคคล	๑๓
บทที่ ๓ แนวทางการบริหารวิชาการ	๓๙
บทที่ ๔ แนวทางการบริหารงบประมาณ	๕๗
บทที่ ๕ แนวทางการบริหารงานบุคคล	๗๓
บทที่ ๖ แนวทางการบริหารทั่วไป	๙๑
บทที่ ๗ ข้อเสนอ ความรับผิดชอบ และบทสรุป	๑๐๕
บรรณานุกรม	๑๑๕
ภาคผนวก	๑๑๗
๑. กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๐	๑๑๘
๒. ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปยังคณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๐	๑๒๕
๓. ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการบริหารจัดการและขอบเขตการปฏิบัติหน้าที่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๖	๑๓๗
๔. ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง รายชื่อ “โรงเรียนในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล”	๑๔๐
๕. คำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ๑๙๖๙/๒๕๕๕ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำคู่มือแนวทางการบริหาร “โรงเรียนในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล”	๑๔๖

บทที่ ๑

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ และ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓ ได้กำหนดสาระสำคัญให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาโดยตรง เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีความสามารถ และอยู่ร่วมกับสังคมอย่างมีความสุข มาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ ได้กำหนดให้สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานมีสถานะเป็น “นิติบุคคล” เพื่อให้สถานศึกษามีความเข้มแข็ง คล่องตัว และสามารถบริหารจัดการได้อย่างเป็นอิสระ แต่สถานศึกษานิติบุคคลในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่มีพระราชบัญญัติจัดตั้ง และไม่มีกฎทางกฎหมายที่กำหนดให้ดำเนินการโดยเฉพาะ เพียงแต่อาศัยอำนาจจากผู้บังคับบัญชาระดับเหนือขึ้นไปมอบอำนาจให้สถานศึกษา ทำให้กระบวนการบริหารจัดการยังคงอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือต้องผ่านความเห็นชอบหรือการอนุมัติของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา ตามเงื่อนไขที่มีการมอบอำนาจ จึงเป็นเหตุให้สถานศึกษาไม่มีอำนาจในการตัดสินใจได้ด้วยตนเองโดยอิสระ นอกจากนี้จากรายงานสรุปผลความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษายังพบว่า ขาดการรับรู้ ความเข้าใจในหลักเกณฑ์ ความเป็นอิสระแล้ว กฎระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษานิติบุคคลที่มีอยู่ไม่ได้เอื้อต่อความเป็นอิสระ กฎระเบียบที่วางไว้ขาดความยืดหยุ่น ไม่เพียงพอ ไม่เหมาะสม ซึ่งเป็นอุปสรรคของการบริหารสถานศึกษานิติบุคคลอย่างชัดเจน

เมื่อพิจารณาจากกฎหมายที่มีผลใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน ที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการการศึกษา โดยสถานศึกษานิติบุคคลในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้นพบว่า นอกเหนือจากหลักเกณฑ์การบริหารจัดการการศึกษาตามกฎหมายหลัก ซึ่งได้แก่ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ และ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๓ และ

พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๓ แล้ว การบริหารจัดการการศึกษาของสถานศึกษานิติบุคคล ยังอยู่ภายใต้เงื่อนไขของกฎหมายลำดับรอง อีกหลายฉบับ เช่น กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๐ ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเรื่องการกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษาของเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปยังคณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา และสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๐ ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการบริหารจัดการ และขอบเขตการปฏิบัติหน้าที่ของสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งกฎหมายและระเบียบข้อบังคับเหล่านี้ ถูกตราขึ้นเพื่อเป็นกรอบแนวทางในการบริหารจัดการการศึกษาของสถานศึกษานิติบุคคลทั้งสิ้น แต่สถานศึกษาก็ยังคงไม่สามารถบริหารได้อย่างเป็นอิสระ คล่องตัว เพราะกฎหมายต่าง ๆ มิได้กำหนดกลไก เพื่อรองรับอำนาจหน้าที่ในฐานะนิติบุคคลของสถานศึกษาไว้ มีเพียงบัญญัติรองรับสถานะทางกฎหมาย ให้สถานศึกษาเป็นนิติบุคคลเท่านั้น สถานศึกษาไม่มีอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาด้วยตนเอง ยังคงต้องบริหารงานภายใต้อำนาจที่รับมอบจากปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และเลขาธิการคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามที่กฎหมายกำหนดเท่านั้น และเมื่อพิจารณาจากความหลากหลายของสถานศึกษา ที่มีความแตกต่างกันทั้งขนาดของสถานศึกษา จำนวนนักเรียน จำนวนครู และบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนลักษณะภูมิศาสตร์และวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่น ทำให้สถานศึกษาเกิดความไม่คล่องตัว ในการบริหาร ส่งผลต่อคุณภาพในการจัดการศึกษาอีกด้วย

นอกจากนี้เมื่อพิจารณาอำนาจหน้าที่ที่สถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้รับมอบหมายในปัจจุบัน ตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๐ ระเบียบ และคำสั่งต่าง ๆ สถานศึกษายังคงมีปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการทั้ง ๔ ด้าน ดังนี้

ด้านการบริหารวิชาการ มีปัญหาการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งขึ้นกับศักยภาพ ของครูในโรงเรียน เมื่อทุกโรงเรียนต้องจัดทำหลักสูตรของตัวเองทำให้เกิดการคัดลอกระหว่างโรงเรียนเกิดขึ้น และยังขาดการพัฒนา/จัดหลักสูตรเฉพาะทางที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมผู้เรียนที่มีความเป็นเลิศให้เทียบเคียง ระดับนานาชาติ รวมถึงปัญหาด้านการบริหารและการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ เช่น การนำนักเรียนไป ทัศนศึกษานอกสถานที่ การนิเทศการศึกษา การแนะแนว ปัญหาด้านมาตรฐานและคุณภาพการจัดการศึกษา ปัญหาด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

ด้านการบริหารงบประมาณ มีปัญหาการจัดสรรงบประมาณ ในปัจจุบันไม่เพียงพอ ไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง และไม่เอื้อต่อการจัดห้องเรียนที่เปิดสอนตามโครงการพิเศษ การได้รับงบประมาณสำหรับการปรับปรุงอาคาร การซ่อมแซมวัสดุที่ชำรุดเสียหายมีความล่าช้า งบประมาณในส่วนค่าสาธารณูปโภคที่ได้รับไม่ตรงกับความเป็นจริง ปัญหาด้านการจัดหาพัสดุ ซึ่งอยู่ภายใต้เงื่อนไขของกฎหมายหลายฉบับ ขาดความคล่องตัวในการดำเนินการจัดหาพัสดุครุภัณฑ์ที่เหมาะสมและรวดเร็ว การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุครุภัณฑ์ไม่สอดคล้องต่อความต้องการของสถานศึกษา

ด้านการบริหารงานบุคคล มีปัญหาการกำหนดอัตรากำลัง การสรรหา การบรรจุแต่งตั้ง การโยกย้าย ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การพิจารณาด้านศักยภาพของข้าราชการครูไม่สอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นของโรงเรียน การเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น การประเมินวิทยฐานะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนขาดบุคลากรที่ทำหน้าที่สนับสนุนการจัดการศึกษา เช่น เจ้าหน้าที่แนะแนว เจ้าหน้าที่การเงินและพัสดุ ฯลฯ

ด้านการบริหารทั่วไป มีปัญหาด้านการดำเนินการพื้นฐาน การรับนักเรียน การกำหนดระยะเวลา การเปิด-ปิดภาคเรียน การเปิดห้องเรียนพิเศษ การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ไม่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน ไม่เป็นอิสระและคล่องตัว การกำหนดสัดส่วนและองค์ประกอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การเชิญบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถเป็นกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และอำนาจหน้าที่ที่เหมาะสมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สภาพปัญหาอุปสรรคดังกล่าว สอดคล้องกับผลการวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (๒๕๔๒ : ก-ธ) พบว่า การบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนในกำกับของรัฐตามรูปแบบโรงเรียนนิติบุคคล ควรดำเนินการในโรงเรียนนำร่องในลักษณะของการวิจัยและพัฒนาจากโรงเรียนที่มีความพร้อม เพื่อทดลองรูปแบบและใช้มาตรการเชิงรุก เร่งดำเนินการเผยแพร่แนวคิด และร่วมผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงระบบการจัดการศึกษาที่ส่งเสริมการกระจายอำนาจที่ชัดเจนในเรื่องวิชาการ บุคคล บริหารทั่วไป และงบประมาณไปยังระดับสถานศึกษา โดยให้มีความสมดุลระหว่างการได้รับอำนาจอิสระในการบริหารที่แท้จริง และการมีระบบการแสดงความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ โดยรัฐควรเปิดโอกาสและให้ความสนใจในการออกกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ปรับกฎระเบียบที่เอื้อต่อการจัดหาทรัพยากรจากแหล่งอื่น นอกเหนือจากงบประมาณที่รัฐจัดสรรให้ เพื่อให้หน่วยปฏิบัติได้มีอำนาจอย่างอิสระอย่างแท้จริง และมีการให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน ให้คำปรึกษาจากผู้ทรงคุณวุฒิในการร่างและพิจารณากฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ตลอดจนการกำกับดูแลให้มีระบบการตรวจสอบที่สามารถขับเคลื่อนการดำเนินการบริหารจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามวัตถุประสงค์

การกำหนดให้สถานศึกษาเป็นนิติบุคคล มีจุดมุ่งหมายสำคัญที่จะทำให้สถานศึกษามีอิสระ มีความเข้มแข็งในการบริหาร เพื่อให้การบริหารเป็นไปอย่างคล่องตัว รวดเร็วและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และประเทศชาติโดยรวม โดยให้มีการกระจายอำนาจการบริหาร จัดการศึกษาทางด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยตรง การจัดองค์กรที่มีสถานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายมหาชน ที่จัดบริการสาธารณะย่อมจะมีอิสระในการบริหารทั้งด้านทรัพยากรบุคคลและอำนาจหน้าที่ ในกรอบที่กฎหมายกำหนดไว้ แต่จากสภาพปัญหาและอุปสรรคของการบริหารจัดการสถานศึกษานิติบุคคล ที่ยังไม่เป็นนิติบุคคลอย่างแท้จริง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้คัดเลือกโรงเรียน ระดับประถมศึกษา จำนวน ๕๗ โรงเรียน ระดับมัธยมศึกษา จำนวน ๕๗ โรงเรียน เพื่อเข้าโครงการ พัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล และให้เป็นต้นแบบของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนให้สามารถบริหารจัดการในรูปแบบของโรงเรียน นิติบุคคลได้อย่างสมบูรณ์ มีความรับผิดชอบ มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพสูงสุด โดยมีรายชื่อโรงเรียน ดังนี้

รุ่นที่ ๑ ระดับประถมศึกษา

๑. โรงเรียนอนุบาลสามเสน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
๒. โรงเรียนราชวินิต
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
๓. โรงเรียนพญาไท
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
๔. โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
๕. โรงเรียนอนุบาลพิบูลเวศม์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

๖. โรงเรียนพระยาประเสริฐสุนทราศรัย
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
๗. โรงเรียนอนุบาลวัดปรินายก
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
๘. โรงเรียนอนุบาลกระบี่
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่
๙. โรงเรียนอนุบาลชลบุรี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๑
๑๐. โรงเรียนอนุบาลชุมพร
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต ๑
๑๑. โรงเรียนอนุบาลเชียงราย
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๑
๑๒. โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๑
๑๓. โรงเรียนอนุบาลนครปฐม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต ๑
๑๔. โรงเรียนอนุบาลนครพนม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต ๑
๑๕. โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๑
๑๖. โรงเรียนอนุบาลนครสวรรค์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต ๑
๑๗. โรงเรียนอนุบาลประจวบคีรีขันธ์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต ๑
๑๘. โรงเรียนอนุบาลพระนครศรีอยุธยา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๑

๑๙. โรงเรียนอนุบาลพะเยา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต ๑
๒๐. โรงเรียนอนุบาลบางมูลนาก “ราษฎร์อุทิศ”
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต ๒
๒๑. โรงเรียนอนุบาลพิษณุโลก
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต ๑
๒๒. โรงเรียนอนุบาลยะลา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต ๑
๒๓. โรงเรียนอนุบาลระนอง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง
๒๔. โรงเรียนอนุบาลระยอง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต ๑
๒๕. โรงเรียนอนุบาลสมุทรสงคราม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม
๒๖. โรงเรียนอนุบาลสระบุรี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๑
๒๗. โรงเรียนอนุบาลสุรินทร์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๑
๒๘. โรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑

รูปที่ ๒ ระดับประถมศึกษา

๑. โรงเรียนอนุบาลกาญจนบุรี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต ๑
๒. โรงเรียนอนุบาลขอนแก่น
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๑

๓. โรงเรียนสฤทธิเดช
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต ๑
๔. โรงเรียนอนุบาลวัดปิตุลาธิราชรังสฤษฎิ์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต ๑
๕. โรงเรียนอนุบาลชัยภูมิ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต ๑
๖. โรงเรียนบ้านสันโค้ง (เชียงรายจรูญราษฎร์)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๑
๗. โรงเรียนอนุบาลตรัง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต ๑
๘. โรงเรียนอนุราชประสิทธิ์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต ๑
๙. โรงเรียนอนุบาลนนทบุรี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต ๑
๑๐. โรงเรียนอนุบาลบุรีรัมย์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๑
๑๑. โรงเรียนประถมศึกษาธรรมศาสตร์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต ๑
๑๒. โรงเรียนอนุบาลปทุมธานี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต ๑
๑๓. โรงเรียนอนุบาลปัตตานี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต ๑
๑๔. โรงเรียนอนุบาลพังงา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา
๑๕. โรงเรียนอนุบาลพิจิตร
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต ๑

๑๖. โรงเรียนจำการบุญ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต ๑
๑๗. โรงเรียนอนุบาลเพชรบุรี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต ๑
๑๘. โรงเรียนอนุบาลเพชรบูรณ์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑
๑๙. โรงเรียนอนุบาลแม่ฮ่องสอน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต ๑
๒๐. โรงเรียนอนุบาลลพบุรี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต ๑
๒๑. โรงเรียนอนุบาลลำพูน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต ๑
๒๒. โรงเรียนอนุบาลศรีสะเกษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต ๑
๒๓. โรงเรียนอนุบาลสกลนคร
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑
๒๔. โรงเรียนอนุบาลสตูล
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล
๒๕. โรงเรียนอนุบาลสุโขทัย
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต ๑
๒๖. โรงเรียนอนุบาลสุราษฎร์ธานี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๑
๒๗. โรงเรียนอนุบาลวัดอ่างทอง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

๒๘. โรงเรียนอนุบาลอุดรธานี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต ๑
๒๙. โรงเรียนอนุบาลอุดรดิตถ์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต ๑

รุ่นที่ ๑ ระดับมัธยมศึกษา

๑. โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา กรุงเทพมหานคร
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑
๒. โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑
๓. โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑
๔. โรงเรียนสตรีวิทยา กรุงเทพมหานคร
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑
๕. โรงเรียนศึกษานารี กรุงเทพมหานคร
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑
๖. โรงเรียนเทพศิรินทร์ กรุงเทพมหานคร
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑
๗. โรงเรียนโยธินบูรณะ กรุงเทพมหานคร
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑
๘. โรงเรียนมัธยมวัดนายโรง กรุงเทพมหานคร
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑
๙. โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) กรุงเทพมหานคร
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒
๑๐. โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ กรุงเทพมหานคร
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒
๑๑. โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า กรุงเทพมหานคร
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒
๑๒. โรงเรียนหอวัง กรุงเทพมหานคร
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒
๑๓. โรงเรียนสตรีวัดมหาพฤฒาราม กรุงเทพมหานคร
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒
๑๔. โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี จังหวัดนนทบุรี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓

๑๕. โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย รังสิต จังหวัดปทุมธานี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๔
๑๖. โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๖
๑๗. โรงเรียนสตรีสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๖
๑๘. โรงเรียนสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๑
๑๙. โรงเรียนเบญจมราชูทิศ นครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๒
๒๐. โรงเรียนภูเก็ตวิทยาลัย จังหวัดภูเก็ต
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๔
๒๑. โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย จังหวัดสงขลา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๖
๒๒. โรงเรียนศรียานุสรณ์ จังหวัดจันทบุรี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๗
๒๓. โรงเรียนชลกันยานุกูล จังหวัดชลบุรี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๘
๒๔. โรงเรียนระยองวิทยาคม จังหวัดระยอง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๘
๒๕. โรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช จังหวัดอุบลราชธานี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๙
๒๖. โรงเรียนสุนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๑
๒๗. โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๔
๒๘. โรงเรียนบุญวาทย์วิทยาลัย จังหวัดลำปาง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๕
๒๙. โรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี จังหวัดพิษณุโลก
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๙
๓๐. โรงเรียนนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๔๒

รุ่นที่ ๒ ระดับมัธยมศึกษา

๑. โรงเรียนนวมินทราชูทิศ สตริวิทยา พุทธรณchol
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑
๒. โรงเรียนเบญจมราชาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑
๓. โรงเรียนโพธิสารพิทยากร
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑
๔. โรงเรียนวัดนวลนรดิศ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑
๕. โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) ๒
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒
๖. โรงเรียนสตริวิทยา ๒
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒
๗. โรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒
๘. โรงเรียนจอมสุรางค์อุปถัมภ์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓
๙. โรงเรียนสระบุรีวิทยาคม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๔
๑๐. โรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๘
๑๑. โรงเรียนเบญจมราชูทิศ ราชบุรี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๘
๑๒. โรงเรียนศรียาภัย
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๑
๑๓. โรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราช
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๒
๑๔. โรงเรียนพัทลุง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๒
๑๕. โรงเรียนสภาราชินี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๓
๑๖. โรงเรียนสตรีภูเก็ต
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๔

๑๗. โรงเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดสงขลา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๖
๑๘. โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัยสมบูรณ์กุลกันยา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๖
๑๙. โรงเรียนพนัสพิทยาคาร
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๘
๒๐. โรงเรียนอุดรพิทยานุกูล
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๐
๒๑. โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๕
๒๒. โรงเรียนสตรีศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๗
๒๓. โรงเรียนบุรีรัมย์พิทยาคม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๒
๒๔. โรงเรียนสิรินธร
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๒
๒๕. โรงเรียนสตรีศรีน่าน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๗
๒๖. โรงเรียนนาริรัตน์จังหวัดแพร่
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๗
๒๗. โรงเรียนอุดรดิตถ์ดรุณี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๙

ดังนั้นเพื่อให้สถานศึกษา ๑๑๔ แห่ง มีหลักในการบริหารจัดการให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้จัดทำคู่มือการบริหารโรงเรียนในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล เพื่อให้สถานศึกษาทั้ง ๑๑๔ แห่ง ได้ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติภารกิจเกี่ยวกับการจัดการและการส่งเสริมการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีประสิทธิภาพ และสามารถพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เต็มตามศักยภาพ ตามหลักเกณฑ์ และรูปแบบของสถานศึกษานิติบุคคลต่อไป

บทที่ ๒

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษานิติบุคคล

การจัดทำคู่มือการบริหารโรงเรียนในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล ครั้งนี้ คณะทำงานได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษานิติบุคคล ดังนี้

๑. ระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษานิติบุคคล
๒. สถานศึกษานิติบุคคล
๓. การกระจายอำนาจทางการศึกษา
๔. ความรับผิดชอบต่อสังคม

๑. ระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษานิติบุคคล

ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ที่เน้นการกระจายอำนาจ โดยเฉพาะอำนาจการบริหารและการจัดการในด้านต่าง ๆ ได้นำไปสู่การผลักดันให้ทุกประเทศต้องเกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นในองค์กรระดับต่าง ๆ รวมถึงองค์กรทางการศึกษา สำหรับประเทศไทยได้มีความพยายามที่จะเปลี่ยนแปลงการบริหารการศึกษาจากการรวมอำนาจเข้าสู่ส่วนกลางให้กระจายอำนาจไปสู่หน่วยปฏิบัติ ดังจะเห็นได้จากแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. ๒๕๕๒-๒๕๕๙) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙) แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ ๑๑ พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙ ที่ได้กำหนดนโยบายการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาไว้ชัดเจน แต่ก็พบว่าไม่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้ มีความซ้ำซ้อนของการจัดการศึกษาระดับจังหวัดและระดับอำเภอ ขาดความเป็นเอกภาพ ไม่สามารถใช้ทรัพยากรร่วมกันได้ ประชาชนมีส่วนร่วมน้อยมาก ทำให้การจัดการศึกษาไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน ขาดความต่อเนื่อง รวมทั้งขาดการบูรณาการระหว่างการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (สมศักดิ์ ดลประสิทธิ์, ๒๕๔๔) กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้มีการกระจายอำนาจด้านนโยบายและแผน ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการเงินและพัสดุ ด้านบุคลากร และด้านวิชาการ ต่อมาจึงได้นำสาระทางการศึกษามาบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๔๐ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒

ให้มีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นับจากนั้นมา การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาจึงเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น และพัฒนาสู่ความเป็น สถานศึกษานิติบุคคล ภายใต้ระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑.๑ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓ เป็นกฎหมายฉบับแรกที่ว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ใช้เป็นหลักในการปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบ ได้กำหนดรายละเอียดสำหรับการนำไปปฏิบัติให้เกิดผลเป็น รูปธรรมไว้อย่างชัดเจน ในมาตรา ๓๙ ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้าน วิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและ สถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, ๒๕๔๙ : ๑๘)

๑.๒ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ และแก้ไข เพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ เป็นกฎหมายที่จัดระเบียบบริหารราชการของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้เป็นไปตามหลักการที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดรายละเอียด สำหรับการนำไปปฏิบัติให้เกิดผลเป็นรูปธรรมไว้อย่างชัดเจน ในมาตรา ๓๔ (๒) การแบ่งส่วนราชการภายใน สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือส่วนราชการที่เรียกชื่อเป็นอย่างอื่น และอำนาจหน้าที่ของสถานศึกษา ที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือส่วนราชการที่เรียกชื่อเป็นอย่างอื่น ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ เขตพื้นที่การศึกษาแต่ละเขตพื้นที่การศึกษากำหนด และมาตรา ๓๕ ให้สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามมาตรา ๓๔ (๒) เฉพาะที่เป็นโรงเรียนมีฐานะเป็นนิติบุคคล (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, ๒๕๔๙ : ๑๕)

๑.๓ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และ ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓ เป็นกฎหมายหลักในการบริหารงานบุคคล ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยกำหนดให้องค์กรที่ทำหน้าที่บริหารงานบุคคล ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในรูปของคณะกรรมการ เรียกว่า “คณะกรรมการข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา” เรียกโดยย่อว่า ก.ค.ศ. และให้มีสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาทำหน้าที่สนับสนุนการทำงานของ ก.ค.ศ. ส่วนการบริหารงานบุคคลของข้าราชการ ครูและบุคลากรทางการศึกษาระดับเขตพื้นที่การศึกษา กำหนดให้มีคณะกรรมการข้าราชการครู

และบุคลากรทางการศึกษา เรียกโดยย่อว่า “อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา” มีอำนาจหน้าที่ที่สำคัญในการพิจารณากำหนดนโยบาย การบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา ส่วนอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการสถานศึกษาจะมีอำนาจและหน้าที่โดยสรุปดังนี้

๑. ควบคุมดูแลให้การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาสอดคล้องกับนโยบาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์ และวิธีการตามที่ ก.ค.ศ. และ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่ศึกษากำหนด

๒. พิจารณาเสนอความดีความชอบ ส่งเสริม สนับสนุนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

๓. จัดทำมาตรฐานและภาระงาน

๔. ประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐาน

นอกจากนั้น อำนาจและหน้าที่ของผู้อำนวยการสถานศึกษาก็จะปรากฏในฐานะของผู้บังคับบัญชา และในฐานะผู้ที่มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งตามมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม อย่างไรก็ตามอำนาจและหน้าที่ของผู้อำนวยการสถานศึกษาจะมีเพิ่มเติมนอกจากที่กฎหมายกำหนด ก็โดยที่ผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจชั้นเหนือขึ้นไปได้มอบอำนาจของตนที่มีอยู่ตามกฎหมายให้แก่ผู้อำนวยการสถานศึกษาตามมาตรา ๔๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกอบกับกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๐ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, ๒๕๔๙ : ๑๐-๑๓)

๑.๔ กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ และมาตรา ๓๙ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้กำหนดให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พิจารณาการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาในด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือสถานศึกษาในอำนาจหน้าที่ของตน ให้สำนักงานปลัดกระทรวง หรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่สนับสนุน ส่งเสริม และกำกับดูแลการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาตามข้อ ๔ สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑. ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ที่ได้รับการกระจายอำนาจอย่างมีประสิทธิภาพ

๒. มีระบบการกำกับดูแล ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการกระจายอำนาจให้เป็นไปตามกฎหมาย

๓. ให้ข้อเสนอแนะหรือแนะนำการใช้อำนาจ การมีอำนาจยับยั้ง และแก้ไขอำนาจของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาให้เป็นไปตามกฎหมาย

๔. มีการศึกษาวิเคราะห์ เพื่อการปรับปรุงพัฒนาระบบการกระจายอำนาจการบริหารอย่างต่อเนื่อง

๕. รายงานผลการดำเนินงานการกระจายอำนาจ เสนอแนะ ปัญหา อุปสรรค และแนวทางการพัฒนาต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการทราบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีหน้าที่สนับสนุน ส่งเสริม กำกับดูแล และประเมินผล การดำเนินงานของสถานศึกษาให้เป็นไปตามแนวทางที่ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือเลขาธิการคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

กรณีที่ปลัดกระทรวงศึกษาธิการหรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้รับการร้องขอ จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือกลุ่มสถานศึกษา ปลัดกระทรวงศึกษาธิการหรือเลขาธิการคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้จัดทำประกาศกำหนดรวมกลุ่มสถานศึกษาทั้งในและต่างเขตพื้นที่การศึกษาเข้าเป็น ระบบเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการศึกษาเพื่อช่วยเหลือกันด้านการกระจายอำนาจ ตามความพร้อม ของแต่ละสถานศึกษา (ราชกิจจานุเบกษา, ๒๕๕๐ : ๒๙-๓๖)

๑.๕ ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการบริหารจัดการและขอบเขตการปฏิบัติหน้าที่ ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๖ โดยอาศัยอำนาจ ตามมาตรา ๘ และมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ สรุปลักษณะสำคัญที่เกี่ยวข้องได้ดังนี้

๑. ให้สถานศึกษามีวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่เพื่อจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ และกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ

๒. ในกิจการทั่วไปของสถานศึกษาที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอกให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นผู้แทนนิติบุคคลของสถานศึกษาและสถานศึกษามีอำนาจปกครอง ดูแล บำรุง รักษา ใช้และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้แก่สถานศึกษา เว้นแต่การจำหน่ายอสังหาริมทรัพย์ที่มีผู้อุทิศให้สถานศึกษาต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ เมื่อมีการจำหน่ายอสังหาริมทรัพย์แล้วให้รายงานต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทราบโดยเร็ว

กรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานอาจจรรยาบรรณเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้

๓. การจดทะเบียนสิทธิ ชื่นทะเบียน หรือดำเนินการทางทะเบียนใด ๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้แก่สถานศึกษา สถานศึกษาสามารถดำเนินการทางทะเบียนดังกล่าวได้ในนามนิติบุคคลสถานศึกษา

๔. กรณีนิติบุคคลสถานศึกษาถูกฟ้องคดี ให้รายงานต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและแจ้งให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทราบ เพื่อแต่งตั้งผู้รับผิดชอบดำเนินคดีโดยเร็ว

๕. สถานศึกษามีอิสระในการบริหารจัดการงบประมาณในส่วนของที่ตั้งไว้สำหรับสถานศึกษาตามที่ได้รับกำหนดวงเงิน และได้รับมอบอำนาจจากเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามหลักเกณฑ์ที่เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด ทั้งนี้ยกเว้นงบประมาณในหมวดเงินเดือน

๖. สถานศึกษามีอิสระในการบริหารจัดการเกี่ยวกับการพัสดุในส่วนที่อยู่ในความดูแลรับผิดชอบหรืออยู่ในวงเงินงบประมาณที่ได้รับมอบตามหลักเกณฑ์ที่เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานประกาศกำหนด

๗. การรับบริจาคเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้แก่สถานศึกษา ให้รับบริจาคตามระเบียบการคลังว่าด้วยการรับเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้ทางราชการ และตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

๘. การบริหารจัดการเกี่ยวกับการเงินและบัญชีของสถานศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบที่เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด และจัดทำบัญชีแสดงรายการรับจ่ายเงินและทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้ไว้เป็นหลักฐาน และสรุปรายการบัญชีทรัพย์สินดังกล่าวรายงานต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่สถานศึกษานั้นสังกัดทราบทุกสิ้นปีงบประมาณ

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดให้มีการตรวจสอบความถูกต้องของบัญชีทรัพย์สิน แล้วรายงานต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทราบโดยเร็ว

๙. การบริหารงานบุคคลของสถานศึกษา ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎหมายว่า ด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๑๐. เมื่อมีการประกาศยุบ รวม เลิกสถานศึกษา ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดการ ตรวจสอบทรัพย์สินและชำระบัญชี รวมทั้งดำเนินการโอนหรือจำหน่ายทรัพย์สินที่ยังคงเหลืออยู่ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด และให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้ (ราชกิจจานุเบกษา, ๒๕๔๖ : ๑-๔)

๑.๖ ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง การกระจายอำนาจการบริหาร และจัดการศึกษาของเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา และสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นการดำเนินการเพื่อให้การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาไปยังคณะกรรมการเขตพื้นที่ การศึกษา หรือคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีความเป็นอิสระ ความคล่องตัว และความสามารถ รับผิดชอบในการดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับกฎหมาย กฎระเบียบ หรือมติคณะรัฐมนตรี ที่เกี่ยวกับการกระจายอำนาจ สรุปสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องได้ดังนี้

๑. แบ่งประเภทของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่จะได้รับการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา แบ่งเป็น ๒ ประเภท คือ

๑) สถานศึกษาประเภทที่หนึ่ง คือ มีนักเรียนจำนวนตั้งแต่ ๕๐๐ คนขึ้นไป มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาได้มาตรฐานของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

๒) สถานศึกษาประเภทที่สอง คือ สถานศึกษาที่ไม่เข้าข่ายการเป็นสถานศึกษา ประเภทที่หนึ่ง

๒. ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีอำนาจการบริหารและจัดการศึกษาตามที่กำหนด เป็นอำนาจหน้าที่ของตนในด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ยกเว้นเรื่อง การสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ หรือการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานอื่น หากมีกฎระเบียบ ประกาศ คำสั่ง กำหนดหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขกำหนดไว้เป็นอย่างใด ให้เป็นไปตามนั้น

๓. ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาส่งเสริม สนับสนุน ระบบเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการศึกษา เพื่อช่วยเหลือกันในการปฏิบัติหน้าที่ในเรื่องที่ได้รับการกระจายอำนาจ โดยคำนึงถึงความพร้อมของแต่ละสถานศึกษา

๔. กรณีที่สถานศึกษาประเภทที่หนึ่งแห่งใดแห่งหนึ่ง ไม่สามารถบริหารและจัดการศึกษาที่จะรองรับการกระจายอำนาจให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการประเมิน และเร่งส่งเสริม สนับสนุนช่วยเหลือ หากไม่ผ่านการประเมินให้ประกาศถอดถอนรายชื่อจากการเป็นสถานศึกษาประเภทที่หนึ่ง

๕. กรณีที่สถานศึกษาประเภทที่หนึ่ง ทั้งในและต่างเขตพื้นที่การศึกษา ให้รวมกลุ่มสถานศึกษาในจังหวัดเดียวกันก่อน ออกรวมสถานศึกษาเอกชนและสถานศึกษาสังกัดอื่น ๆ เข้าเป็นเครือข่ายเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษาร่วมกันได้

๖. การรวมเป็นเครือข่ายสถานศึกษาประเภทที่สอง เพื่อช่วยเหลือ ปรับปรุง และพัฒนาการบริหารและจัดการศึกษาให้พัฒนาสู่ความเป็นสถานศึกษาประเภทที่หนึ่ง ทำได้โดยประกาศของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เตรียมความพร้อมและความเข้มแข็งรองรับการกระจายอำนาจ

๗. ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดระบบการกำกับดูแล ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการดำเนินการของสถานศึกษาในการใช้อำนาจในการบริหารและจัดการศึกษาให้เป็นไปตามกฎกระทรวงและประกาศฉบับนี้

๘. ให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีอำนาจตีความและวินิจฉัยปัญหา อันเกี่ยวกับการปฏิบัติหรือการดำเนินการให้เป็นไปตามประกาศนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน, ๒๕๕๐) จากการศึกษาเปรียบเทียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษานิตบุคคล ดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าการบริหารสถานศึกษานิตบุคคลของประเทศไทยมีแนวทางที่ชัดเจนที่เกี่ยวกับการ การกระจายอำนาจการจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีอำนาจตัดสินใจและสนับสนุนให้ผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานโดยให้ความสำคัญกับการดำเนินงานในลักษณะขององค์กรคณะบุคคล ในการดำเนินงานเพื่อเน้นการมีส่วนร่วมและความรับผิดชอบร่วมกัน

๒. สถานศึกษานิตบุคคล

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (๒๕๕๐:๓-๕) ได้กล่าวถึงที่มาและการเป็น สถานศึกษานิตบุคคลไว้ว่า สถานศึกษานิตบุคคลเกิดจากพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๓๔ (๒) และมาตรา ๓๕ กำหนดให้จัดระเบียบบริหารราชการ ของเขตพื้นที่การศึกษา ให้สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเฉพาะที่เป็นโรงเรียนมีฐานะเป็นนิตบุคคล ดังนั้นสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงมีฐานะ เป็นนิตบุคคล

สถานศึกษานิตบุคคล หมายถึง โรงเรียนที่กฎหมายกำหนดให้สามารถทำกิจการใด ๆ ได้ด้วยตนเองภายในขอบเขตวัตถุประสงค์ มีสิทธิและหน้าที่ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ระเบียบ บริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ ประมวลกฎหมายแพ่งพาณิชย์ และกฎหมายอื่น ๆ ซึ่งกำหนดสิทธิ และหน้าที่ของสถานศึกษาเป็นนิตบุคคลตามกฎหมายมหาชนประเภททั่วไป ซึ่งเป็นองค์กรที่กฎหมายกำหนด ให้เป็นนิตบุคคลแต่ไม่ได้กำหนดกฎหมายไว้โดยเฉพาะ การบริหารจัดการจึงต้องอยู่ภายใต้กรอบที่กฎหมาย บางฉบับกำหนดอำนาจหน้าที่ให้ แต่ส่วนใหญ่จะบริหารจัดการภายใต้กรอบการมอบอำนาจของผู้มีอำนาจ เพื่อให้ดำเนินการบริหารจัดการได้ จึงจำเป็นต้องคำนึงถึงกฎหมาย กฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี ซึ่งต่างกับโรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ ที่เป็นนิตบุคคลตามกฎหมายมหาชน ประเภทเฉพาะ จะมีพระราชบัญญัติเฉพาะของแต่ละองค์กร ทำให้สามารถบริหารจัดการตามที่กฎหมายขององค์กรกำหนดได้

ความมีอิสระในการบริหารจัดการเป็นลักษณะเด่นของสถานศึกษานิติบุคคล ซึ่งมีการบริหารจัดการที่เป็นอิสระจากระบบและกฎหมายระเบียบแบบดั้งเดิม ซึ่งผู้รับมอบอำนาจจำเป็นต้องเข้าใจหลักการและอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบอำนาจอย่างถ่องแท้ ปฏิบัติราชการที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่ ใช้ดุลยพินิจของตนและองค์คณะบุคคลที่เกี่ยวข้องในการตัดสินใจ โดยเน้นผลงานที่เกิดขึ้นเป็นหลัก มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และพร้อมที่จะให้ผู้มอบอำนาจตรวจสอบผลการปฏิบัติงานเสมอ

๓. การกระจายอำนาจทางการศึกษา

การกระจายอำนาจทางการศึกษาเป็นการที่อำนาจการตัดสินใจในการดำเนินงานต่าง ๆ กระจายจากส่วนกลางไปยังหน่วยงาน ร่องลงไป มี ๒ ลักษณะ คือ ๑) แบบมอบอำนาจ หมายถึงการมอบอำนาจตัดสินใจบางส่วนให้แก่หน่วยงานร่องลงไปตัดสินใจ และ ๒) การกระจายอำนาจแบบเบ็ดเสร็จ คือ หน่วยงานย่อยมีความเบ็ดเสร็จในการตัดสินใจในการบริหารและรับผิดชอบต่อการปฏิบัติการกิจของตนเอง มีอิสระในเชิงบริหารและการจัดการ ส่วนกลางควบคุมเชิงกฎหมายหรือเชิงนโยบายเท่านั้น ในทางการศึกษาการกระจายอำนาจมีลักษณะของการมอบอำนาจและความรับผิดชอบในการบริหารและการจัดการจากส่วนกลางไปยังสถานศึกษา เพื่อให้สามารถตัดสินใจในระดับของหน่วยปฏิบัติ ได้แก่ เขตพื้นที่การศึกษา องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และสถานศึกษา ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาทั้งในด้านปริมาณ และด้านคุณภาพ นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของชาติ (โกวิท กระจ่าง, ๒๕๔๐ : ๑๒๒; สมศักดิ์ ดลประสิทธิ์, ๒๕๔๔) เช่นเดียวกับ เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ (๒๕๔๐) ได้ให้ความหมายของการกระจายอำนาจทางการศึกษาว่า เป็นการถ่ายโอน (Transfer) อำนาจ (Power) อำนาจหน้าที่ (Authority) และความรับผิดชอบจากศูนย์กลางหรือศูนย์รวมอำนาจไปยังพื้นที่หรืออาณาเขตรอบ ๆ จากระดับบนไปสู่ระดับล่าง หรือจากระดับชาติไปสู่ท้องถิ่น เป็นการถ่ายโอนอำนาจหน้าที่ในการตัดสินใจทั้งหมดหรือบางส่วนก็ได้

กล่าวได้ว่าการกระจายอำนาจทางการศึกษาเป็นการกระจายอำนาจจากหน่วยงานส่วนกลางไปยังสถานศึกษา ให้สถานศึกษามีอิสระในการตัดสินใจให้มากที่สุด และให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการบริหารและการจัดการศึกษาอย่างแท้จริงตามระบบการบริหารโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน (School-Based Management : SBM)

การบริหารโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน (SBM) เป็นรูปแบบการบริหารและจัดการศึกษาที่ได้รับอิทธิพลจากแนวกระแสการบริการแนวใหม่ในทางธุรกิจ ที่เน้นความพึงพอใจของผู้รับบริการ โดยผลักดันให้มีการกระจายอำนาจไปสู่หน่วยปฏิบัติให้มากที่สุด ปัจจุบันการบริหารโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน (SBM) เป็นรูปแบบการบริหารโรงเรียนที่ได้รับความนิยมในวงการบริหารโรงเรียนในปัจจุบันเป็นอย่างมาก มีความผูกพันใกล้ชิดกับเรื่องการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการศึกษา การบริหารสถานศึกษาตามแนวคิดนี้จะเป็นการยกอำนาจหน้าที่ในการตัดสินใจและความรับผิดชอบในการบริหารจัดการศึกษาไปจากส่วนกลาง และจากเขตพื้นที่การศึกษาไปยังสถานศึกษาโดยตรง โดยการมอบอำนาจไปยังคณะกรรมการ

สถานศึกษาขั้นพื้นฐานและสถานศึกษา ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการถือเป็นนโยบายสำคัญที่มุ่งหวังให้การกระจายอำนาจทางการศึกษา เป็นเครื่องมือที่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการจัดการศึกษาไปสู่การปฏิบัติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, ๒๕๕๐ : ๑๓)

จากการศึกษาการบริหารและการกระจายอำนาจทางการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศพบว่า มีรูปแบบการบริหารจัดการที่แตกต่างกันออกไป ไม่มีแบบใดแบบหนึ่งเป็นมาตรฐานสากล รูปแบบการบริหารจัดการจะเปลี่ยนแปลงไปตามบริบท หรือมีการปรับเปลี่ยนในตัวเองตลอดเวลา

การศึกษาเรื่องการกระจายอำนาจทางการศึกษาในประเทศไทย

การศึกษาเรื่องการกระจายอำนาจทางการศึกษาในประเทศไทย โดยทั่วไปพบว่าจะเป็นการศึกษาเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานบริหารสถานศึกษานิติบุคคล เช่น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (๒๕๔๔ : ๘๙) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการส่งเสริมการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล สรุปได้ว่า การบริหารจัดการของสถานศึกษาซึ่งมีหน้าที่ให้บริการการศึกษาแก่ประชาชน และเป็นสถานศึกษาของรัฐ ต้องนำหลักการว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ซึ่งเรียกโดยทั่วไปว่า “ธรรมาภิบาล” มาบูรณาการในการบริหารและจัดการศึกษา เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับโรงเรียนในฐานะที่เป็นนิติบุคคล ได้แก่ ๑) หลักนิติธรรม ๒) หลักคุณธรรม ๓) หลักความโปร่งใส ๔) หลักการมีส่วนร่วม ๕) หลักความรับผิดชอบ และ ๖) หลักความคุ้มค่า โดยบูรณาการเข้ากับการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา ซึ่งได้แก่ การดำเนินงานด้านวิชาการ งบประมาณ บริหารงานบุคคลและบริหารทั่วไป

นอกจากนี้ยังพบการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานบริหารสถานศึกษานิติบุคคล เช่น สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (๒๕๕๕ : ๑๕-๑๖) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานศึกษานิติบุคคล และปัญหาเฉพาะของสถานศึกษาขนาดใหญ่ สรุปสภาพปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานนิติบุคคลไว้ดังนี้ ๑) ด้านวิชาการ พบว่าหลักสูตรสถานศึกษาของแต่ละโรงเรียนขึ้นอยู่กับศักยภาพของครูในโรงเรียน มีการคัดลอกหลักสูตรระหว่างโรงเรียน ๒) ด้านงบประมาณ พบว่า การจัดสรรงบประมาณในปัจจุบันไม่เพียงพอ ไม่สอดคล้องกับความจริง และไม่เอื้อต่อการจัดห้องเรียนที่เปิดสอนตามโครงการพิเศษ การได้รับงบประมาณในการปรับปรุงอาคาร หรือซ่อมแซมวัสดุที่ชำรุดเสียหายมีความล่าช้า งบประมาณในส่วนค่าสาธารณูปโภคที่ได้รับไม่ตรงกับความเป็นจริง สถานศึกษาควรได้งบประมาณอุดหนุนเป็นก้อน (Block Grant) เพื่อสะดวกต่อการบริหารจัดการโรงเรียน ๓) การบริหารงานบุคคล พบว่า การกำหนดอัตราค่าจ้าง การสรรหา การบรรจุแต่งตั้ง การโอนย้าย การพิจารณาความดีความชอบ ฯลฯ ของข้าราชการครูไม่สอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นของโรงเรียน ขาดบุคลากรที่ทำหน้าที่สนับสนุนการจัดการศึกษา สำหรับการจ้างครูอัตราจ้าง พบว่า ระบบที่มีอยู่ในปัจจุบันไม่จูงใจครูที่มีความสามารถสูงเข้ามาทำงานในโรงเรียน ควรให้อิสระโรงเรียนในการจ้าง การกำหนดค่าตอบแทน และการจัดสวัสดิการ ควรให้ครูอัตราจ้างสามารถนับอายุการทำงานเพื่อเป็นพนักงานราชการได้ และ ๔) ด้านบริหารทั่วไป พบว่าการดำเนินการพื้นฐานต่าง ๆ เช่น การรับนักเรียน การกำหนดระยะเวลาการเปิดและปิดภาคการศึกษา การเปิดห้องเรียนพิเศษ การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา การพานักเรียนไปนอกสถานศึกษาไม่สอดคล้องกับบริบทของแต่ละโรงเรียน ควรให้อิสระแก่โรงเรียนในการกำหนดเองตามความเหมาะสม โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สื่อและอุปกรณ์มีจำกัด และล้าสมัย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (๒๕๔๒ : ก-ธ) ได้ดำเนินการวิจัยแนวทางการจัดโรงเรียนในกำกับของรัฐ (Charter Schools) : บทเรียนในต่างประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการจัดโรงเรียนในกำกับของรัฐที่เหมาะสมกับประเทศไทย ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

ผลการวิจัยที่สรุปจากข้อมูลการจัดโรงเรียนในกำกับของรัฐในประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นหลัก

๑. ด้านความเป็นมาของโรงเรียนในกำกับของรัฐ พบว่า เป็นการปฏิรูปการศึกษาของประเทศสหรัฐอเมริกา การผลักดันระดับนโยบายอย่างชัดเจน ต่อเนื่อง ในการแสวงหารูปแบบการจัดการศึกษาที่บรรลุผลสำเร็จได้มากขึ้น และคาดหวังนำไปสู่ความเปลี่ยนแปลงระบบการจัดการศึกษาของรัฐ

๒. ด้านหลักการแนวคิดเกี่ยวกับโรงเรียนในกำกับของรัฐ พบว่า โรงเรียนในกำกับของรัฐเน้นหลักการกระจายอำนาจ ซึ่งเน้นการนำชุมชน/ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมและมีอำนาจในการตัดสินใจหลักการเสมอภาค และการมีทางเลือกที่หลากหลาย

๒.๑ คำจำกัดความโรงเรียนในกำกับของรัฐ (Charter School) มีความหมายว่าเป็นโรงเรียนที่ได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐ มีฐานะเป็นองค์กรนิติบุคคล ดำเนินการเป็นอิสระจากกฎระเบียบที่ใช้กับโรงเรียนทั่วไป โดยเฉพาะความเป็นอิสระในเรื่องการจัดการด้านวิชาการ การเงิน บุคคล โดยโรงเรียนต้องแสดงความรับผิดชอบต่อผลการดำเนินงานตามกฎหมายที่ได้ทำไว้กับหน่วยงานที่มีอำนาจอนุมัติ

๒.๒ ด้านความคาดหวังเกี่ยวกับโรงเรียนในกำกับของรัฐ พบว่า โรงเรียนในกำกับของรัฐได้รับการคาดหวังให้เป็นเครื่องมือสำคัญในการปฏิรูปการศึกษา โดยจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงระบบการจัดการศึกษา และเป็นตัวการผลักดันให้โรงเรียนรัฐบาลต้องปรับปรุงระบบการจัดการศึกษาและพัฒนาตนเอง ลดการสูญเสียทรัพยากร และตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชนอย่างแท้จริง

๒.๓ ด้านองค์ประกอบและลักษณะของโรงเรียนในกำกับของรัฐ พบว่า โรงเรียนในกำกับของรัฐมีลักษณะร่วมของโรงเรียนในกำกับของรัฐที่สำคัญ ได้แก่ การมีกฎหมายรองรับการจัดตั้ง มีอิสระในการดำเนินงาน มีการจัดการในลักษณะที่เป็นองค์กรนิติบุคคล มีผู้จัดตั้ง/ดำเนินการหลากหลาย การยึดผลลัพธ์ในช่วงเวลาที่กำหนดเป็นสำคัญ การเป็นต้นแบบในการเปลี่ยนแปลง การได้รับการยกเว้นในกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรค การได้รับเงินจัดสรรจากรัฐเป็นค่าใช้จ่ายรายหัวตามจำนวนนักเรียน และเป็นโรงเรียนทางเลือก

๓. ด้านแนวทางการจัดและดำเนินงานโรงเรียนในกำกับของรัฐ พบว่า แนวทางสำคัญที่รัฐบาลกลางเสนอแนะให้ระบุไว้ในกฎหมาย ได้แก่ โรงเรียนในกำกับของรัฐเป็นโรงเรียนรัฐบาลที่ได้รับการยกเว้นจากกฎระเบียบที่สำคัญของรัฐและท้องถิ่น อาจเป็นโรงเรียนตั้งใหม่หรือปรับจากโรงเรียนที่มีอยู่เดิม ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของผู้จัดตั้งโดยความเห็นชอบของหน่วยงานที่มีอำนาจในการอนุมัติการจัดตั้ง อาจจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา หรือทั้งสองระดับ ต้องไม่มีการแบ่งแยกศาสนา ไม่เก็บค่าเล่าเรียน ต้องดำเนินการโดยไม่ขัดต่อกฎหมายว่าด้วยสิทธิมนุษยชน และต้องดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายของรัฐ

๔. ด้านผลการจัดโรงเรียนในกำกับของรัฐ พบว่า

๔.๑ ผลสำเร็จในการจัดโรงเรียนในกำกับของรัฐ ประสบความสำเร็จในเชิงปริมาณ แต่ในด้านคุณภาพควรปรับปรุงลักษณะของกฎหมายให้เป็นกฎหมายที่แข็ง (Strong Law)

๔.๑.๑ ด้านพัฒนาการของผู้เรียน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นโดยเฉพาะในกลุ่มเด็กที่ด้อยโอกาส กลุ่มเสี่ยง มีความบกพร่องหรือเคยล้มเหลวมาก่อน นักเรียนมีความเปลี่ยนแปลงในเชิงความคิดและพฤติกรรมที่ดีขึ้น มีความภาคภูมิใจในตนเอง มีความเชื่อว่าตนประสบความสำเร็จได้

๔.๑.๒ ด้านความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้อง พบว่า โรงเรียนเป็นที่นิยมของนักเรียน ผู้ปกครอง และครู มีผู้สมัครเข้าเรียนเกินกว่าจำนวนที่รับ เด็กดำรงอยู่ในระบบได้ มีความรู้สึกเชิงบวกต่อโรงเรียน ผู้ปกครองมีความเห็นว่า โรงเรียนในกำกับของรัฐดีกว่าโรงเรียนที่เรียนอยู่เดิม ส่วนครูมีความพึงพอใจต่อวิสัยทัศน์ทางการศึกษาหลักสูตรและเพื่อนร่วมงาน

๔.๑.๓ ด้านผลกระทบต่อระบบ พบว่า โรงเรียนในกำกับของรัฐทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระดับการจัดการศึกษาทั้งในระบบรวมและระบบย่อย เป็นเครื่องมือสร้างความเสมอภาคและโอกาสของผู้เรียน สามารถจัดการศึกษาที่มีคุณภาพให้แก่ผู้ด้อยโอกาส เป็นกลไกกระตุ้นการเปลี่ยนแปลงและทำให้เกิดระบบการแข่งขันในการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ

๔.๑.๔ ด้านปัญหา อุปสรรค พบว่า โรงเรียนในกำกับของรัฐมีปัญหาด้านทรัพยากรจำกัด การต่อต้านทางการเมือง และปัญหาด้านกฎระเบียบ

๔.๑.๕ ด้านปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ พบว่า

- ด้านปัจจัยภายนอก ในด้านเศรษฐกิจที่ทำให้รัฐสนับสนุนทรัพยากรในการจัดตั้ง การดำรงและขยายโรงเรียนในกำกับของรัฐ กลุ่มคนด้อยโอกาสต้องการโรงเรียนที่ตอบสนองความต้องการเฉพาะกลุ่ม ปัจจัยด้านสังคม พบว่า คนในสังคมพึงพอใจและแสวงหาแนวทางการปรับเปลี่ยนระบบการศึกษา ยอมรับความหลากหลาย การมีทางเลือก ความเสมอภาค และการเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ปัจจัยด้านการเมืองและการบริหาร พบว่า มีการสนับสนุนที่ชัดเจนจากผู้บริหารระดับสูง นักวิชาการ นักการเมือง การมีกฎหมายที่แข็งและเกื้อหนุน และการกระจายอำนาจที่โรงเรียนมีอิสระในการบริหารด้านการจัดการศึกษา และปัจจัยในด้านเทคโนโลยี พบว่า เทคโนโลยีที่เป็นวัสดุอุปกรณ์ และวิธีการทำให้โรงเรียนประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้เฉพาะ

- ด้านปัจจัยภายใน ในด้านทรัพยากร พบว่า ผู้บริหารและครูมีลักษณะเป็นมืออาชีพ มีความพร้อมด้านเจตคติ ความรู้ ความสามารถด้านวิชาชีพและการจัดการ มีความเข้าใจถ่องแท้ในแนวทางการดำเนินงานของโรงเรียนในกำกับของรัฐให้นำไปสู่ความสำเร็จได้ ในด้านปัจจัยการจัดการ พบว่า มีลักษณะเด่นด้านการจัดโครงสร้างองค์กรที่เกื้อหนุนการจัดการเรียนการสอน การบริการตามความต้องการของนักเรียน การสร้างเสริมความสามารถครูในการใช้นวัตกรรม การวิจัยพัฒนา และการให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วม

๕. บทเรียน/ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายสำหรับประเทศไทย

๕.๑ ประเทศไทยควรนำรูปแบบโรงเรียนในกำกับของรัฐมาเป็นทางเลือกในการจัดการศึกษา

๕.๒ การนำแนวคิดมาใช้ในประเทศไทย ควรทำเป็นโครงการนำร่องในลักษณะของการวิจัยและพัฒนา และควรเลือกทดลองดำเนินการในลักษณะพื้นที่ องค์กร และผู้รับผิดชอบที่มีความแตกต่างกัน เพื่อศึกษาผลสำเร็จและปัญหาที่เกิดขึ้นในหลายสถานการณ์ในช่วงเวลาเดียวกัน และได้ข้อสรุปที่หลากหลายในระยะเวลาอันสั้น

๕.๓ ในระยะแรกของการทดลอง ควรเลือกดำเนินการพิจารณาความสมัครใจและความพร้อมในระดับที่เพียงพอ

๕.๔ หน่วยงานหลักด้านนโยบายการศึกษา ควรเผยแพร่ความคิดไปยังผู้บริหารระดับสูง ผู้บริหาร นักวิชาการ และประชาชนทั่วไป เพื่อผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงระบบการจัดการศึกษารูปแบบใหม่

๕.๕ การจัดโรงเรียนในกำกับของรัฐ ต้องให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจ เรื่องวิชาการ การเงิน และบุคคลไปยังระดับโรงเรียนให้มีความสมดุลระหว่างอิสระในการบริหารจัดการอย่างแท้จริงกับการมีระบบที่รับผิดชอบและตรวจสอบได้

๕.๖ หน่วยงานหลักด้านนโยบายการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ต้องให้ความสนใจกับการออกกฎหมายที่แข็ง (Strong Law) เพื่อให้หน่วยปฏิบัติมีอำนาจอิสระอย่างแท้จริง และกำกับดูแลให้มีการบังคับใช้กฎหมาย เพื่อป้องกันหรือลดปัญหาอันอาจเกิดขึ้น

๕.๗ การจัดทำโครงการนำร่อง ควรออกแบบให้มีการวิจัยและติดตามผลในชุดเดียวกัน โดยมีระยะเวลาต่อเนื่องอย่างน้อย ๒-๔ ปี และควรให้ผู้เกี่ยวข้องได้ศึกษาดูงานโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จ

๕.๘ รัฐควรเปิดโอกาสและปรับกฎระเบียบให้เอื้อต่อการที่โรงเรียนจะจัดหาทรัพยากรจากแหล่งอื่น เช่น เงินจากงบประมาณสนับสนุนโครงการพิเศษ การหารายได้จากการจัดกิจกรรม หรือขายบริการของโรงเรียนโดยไม่ต้องนำรายได้ส่งกระทรวงการคลัง

๕.๙ รัฐควรยอมรับระบบคู่ขนาน คือ การให้เอกชนที่มีความสามารถในการลงทุน และมีจุดมุ่งหมายแสวงหาทุนเพื่อความเป็นเลิศ ได้มีโอกาสจัดการศึกษาในรูปแบบโรงเรียนในกำกับของรัฐ โดยรัฐต้องดูแลกำกับการแสวงหากำไรเพื่อให้เป็นธรรมแก่ผู้รับบริการ

๕.๑๐ หน่วยงานส่วนกลางต้องจัดระบบสนับสนุนในเรื่องจำเป็น เช่น การเผยแพร่ความรู้ การออกแบบระบบที่แสดงความรับผิดชอบชัดเจน ตรวจสอบได้แต่ไม่เป็นภาระแก่โรงเรียนมากเกินไป การจัดให้มีศูนย์นวัตกรรมเพื่อการค้นคว้าวิจัยและเผยแพร่ความรู้การให้บริการด้านการพัฒนาบุคลากรของโรงเรียน

๕.๑๑ การนำแนวคิดโรงเรียนนิติบุคคลมาใช้ตั้งแต่โครงการนำร่องจนถึงการดำเนินการจำเป็นต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญสาขาต่าง ๆ หน่วยงานที่รับผิดชอบจึงควรรวบรวมและจัดตั้งขึ้น เช่น ผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมาย

๖. แนวทางการดำเนินการนำรูปแบบไปใช้ ประกอบด้วย กระบวนการดำเนินงานเพื่อพัฒนารูปแบบสมบูรณ์ของโรงเรียนในกำกับของรัฐ ได้แก่

๖.๑ กระบวนการดำเนินงานเพื่อพัฒนารูปแบบสมบูรณ์

ส่วนที่ ๑ การทดลองรูปแบบ ประกอบด้วย ๑) การจัดทำรายละเอียดของรูปแบบเพื่อทดลอง ๒) การทดลองรูปแบบ ๓) การประเมินผล ๔) การปรับปรุงแบบ ๕) การจัดทำคู่มือเผยแพร่แก่ผู้เกี่ยวข้องและผู้ที่สนใจนำรูปแบบไปใช้

ส่วนที่ ๒ การเผยแพร่แนวคิดและผลการดำเนินงานแต่ละขั้นตอนสู่สาธารณชนและรับข้อมูลป้อนกลับ

ส่วนที่ ๓ การร่างและเสนอกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนในกำกับของรัฐ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๖.๒ กระบวนการจัดตั้งโรงเรียนในกำกับของรัฐ ผู้ขอจัดตั้งต้องจัดทำคำขอจัดตั้งตามแบบที่องค์กรกำหนด เอกสารกฎบัตรที่มีรายละเอียดชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นพันธกิจ วัตถุประสงค์ของโรงเรียน วิธีการตรวจสอบ แผนการเงิน แผนบุคคล และแผนการบริหารจัดการที่มีความชัดเจนเชื่อถือได้ และระบบการแสดงความรับผิดชอบ ควรมีการชี้แจง ประชาสัมพันธ์ การบริการให้ความช่วยเหลือให้คำปรึกษาแนะนำ

๗. เงื่อนไขในการนำรูปแบบไปใช้

๗.๑ เร่งดำเนินการและเสนอกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๗.๒ เผยแพร่ข้อมูลให้กับบุคคลทั่วไปอย่างกว้างขวาง ต่อเนื่อง และสร้างความรู้ความเข้าใจกับกลุ่มเป้าหมาย

๗.๓ ดำเนินการโครงการนำร่องเพื่อทดลองรูปแบบ โดยให้ความสำคัญและใช้มาตรการเชิงรุก

๗.๔ มอบหมายหรือแต่งตั้งบุคคล/คณะบุคคลที่เหมาะสมเพื่อให้คำปรึกษา

๗.๕ จัดให้มีงบประมาณสำหรับการศึกษาวิจัย เพื่อติดตามผลต่อเนื่อง ๒-๔ ปี

๗.๖ ดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องคู่ขนานกันไป เพื่อลดเวลาในการดำเนินงานและเป็นโอกาสในการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกลุ่มงานต่าง ๆ

๗.๗ กรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างระบบบริหารและการปรับปรุงแก้ไขประเด็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องจะต้องมีการปรับปรุงแก้ไขรูปแบบของโรงเรียนในรายละเอียดที่เกี่ยวข้องด้วย

รัชนิดา สิงห์มณี (๒๕๕๒ : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานในสถานศึกษานิติบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี พบว่าสภาพการดำเนินงานในสถานศึกษานิติบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามขนาดของสถานศึกษามีความแตกต่างกันทั้ง ๔ ขนาด สำหรับปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานในสถานศึกษานิติบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาในแต่ละด้าน พบว่า ด้านการบริหารงานวิชาการ คือ บุคลากรขาดความรู้เรื่องงานวิชาการ งานวิจัย ด้านการบริหารงบประมาณ พบว่าได้รับงบประมาณไม่สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ และมีงบประมาณในการจัดกิจกรรมตามโครงการค่อนข้างน้อย

ส่วนด้านการบริหารงานบุคคล พบว่า ขาดแคลนครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ตรงตามวิชาเอก ความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน บุคลากรไม่ตรงกับงาน ด้านการบริหารงานทั่วไป พบว่า ขาดแคลนบุคลากรด้านธุรการ และบุคลากรที่มีทักษะความรู้ ความชำนาญเฉพาะงาน

สรุปผล นิติไกรพจน์ และคณะ (๒๕๕๔ : ๑-๑๐) ได้ศึกษาโครงการวิจัยและพัฒนากฎหมายเพื่อการบริหารจัดการโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัยรูปแบบใหม่ สรุปได้ดังนี้

๑. ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารและจัดการสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย ประกอบด้วยปัญหาและอุปสรรคในการบริหารและจัดการสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย ได้แก่ การขาดความเป็นอิสระของนิติบุคคลในการบริหารจัดการอย่างแท้จริง เนื่องจากกระบวนการบริหารงานยังคงต้องอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

๒. ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการของกลุ่มโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัยโดยเฉพาะที่ขาดความเป็นอิสระ ด้านวิชาการ ได้แก่ จำนวนครูผู้สอนขาด/เกิน เมื่อจำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ต้องจัดการเรียนการสอน ครู มีความรู้ ความสามารถไม่ตรงกับวิชา/งานที่รับผิดชอบ ด้านงบประมาณ ได้แก่ การจัดสรรงบประมาณไม่เพียงพอ โรงเรียนมีอำนาจการเก็บรักษาเงินน้อย ไม่เพียงพอต่อการจ่ายจริง ด้านการบริหารงานบุคคล ได้แก่ การไม่มีส่วนร่วมในการคัดเลือกข้าราชการครู การจัดจ้างบุคลากรและวิทยากรที่มีความสามารถพิเศษ

ทั้งนี้ มีข้อเสนอเพื่อหารูปแบบที่เหมาะสมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย ในฐานะสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเห็นควรกำหนดให้โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัยในรูปแบบของโรงเรียนนิติบุคคลที่เป็นส่วนราชการในสังกัดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นรูปแบบที่ยังคงเป็นส่วนราชการในกระทรวงศึกษาธิการ และมีฐานะเป็นนิติบุคคลโดยปรับปรุงหลักเกณฑ์และกฎระเบียบต่าง ๆ ที่เป็นอยู่ในปัจจุบันของโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย ขึ้นใหม่ เพื่อให้โรงเรียนยังคงเป็นส่วนราชการที่เป็นโรงเรียนนิติบุคคลในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการเหมือนเดิม แต่มีระบบการบริหารงานที่แยกออกจากระบบกลางของกระทรวงศึกษาธิการและเขตพื้นที่การศึกษา โดยอาศัยกฎระเบียบของฝ่ายบริหารที่ขึ้นตรงเป็นการเฉพาะ ไม่ต้องปรับเปลี่ยนโครงสร้างไปเป็นหน่วยงานรูปแบบอื่น และยังคงสามารถที่จะบริหารจัดการศึกษาได้ด้วยตนเอง โดยมีความเป็นอิสระตามกฎหมายได้โดยไม่กระทบต่อการจัดการศึกษาที่มีลักษณะพิเศษ หรือส่งผลกระทบต่อสถานภาพของบุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย และเพื่อให้กลุ่มโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย มีระบบการบริหารและจัดการศึกษาที่เหมาะสมกับการจัดการศึกษา สำหรับบุคคลที่มีความสามารถพิเศษ ภายใต้กรอบของกฎหมายที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน จึงแบ่งการดำเนินการออกเป็น ๒ ระยะ คือ

ระยะที่ ๑ เป็นการดำเนินการในลักษณะโครงการนำร่อง ควรดำเนินการดังนี้

๑.๑ เสนอให้กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ออกระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการบริหารโครงการโรงเรียนนิติบุคคล นำร่อง เฉพาะกลุ่มโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย พ.ศ.” มีผลบังคับใช้เฉพาะกลุ่มโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย

๑.๒ เสนอให้ ก.ค.ศ. มีมติ แต่งตั้ง อ.ก.ค.ศ. วิสามัญ เกี่ยวกับการพัฒนาระบบบริหารงานบุคคล สำหรับกลุ่มโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัยเป็นการเฉพาะกิจทำหน้าที่แทน ก.ค.ศ. ในการกำหนดนโยบาย การบริหารงานบุคคลของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาเฉพาะกลุ่มโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย

ระยะที่ ๒ (ระยะยาว) เป็นระยะที่กลุ่มโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัยพัฒนาระบบบริหารงาน บุคคลจนมีความพร้อมแล้ว ควรกำหนดให้มี “เขตพื้นที่การศึกษาโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย และมี ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย” ขึ้น และดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

พิศาล สร้อยธุระ และคณะ (๒๕๕๑ : บทสรุปผู้บริหาร) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการบริหาร โรงเรียนนิติบุคคลเพื่อเสนอสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

๑. ในกรณีของโรงเรียนนิติบุคคลในกำกับของรัฐในประเทศต่าง ๆ นั้น พบว่าโดยทั่วไปแล้ว โรงเรียนในลักษณะเช่นนี้มีอำนาจในการบริหารวิชาการ โดยเน้นการตอบสนองความต้องการของชุมชน โรงเรียนมีหลักสูตรของตนเอง สามารถจัดโปรแกรมการเรียนให้ตรงกับความต้องการของโรงเรียน ในเขตพื้นที่นั้น ๆ ดำเนินงานโดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีโอกาสเข้าร่วมโปรแกรมการศึกษาจะออกแบบร่วมกัน โดยคณาจารย์ ผู้ปกครอง และผู้บริหาร มีความเป็นอิสระจากกฎเกณฑ์และการควบคุมแบบโรงเรียนทั่วไป สถานศึกษามีความเป็นอิสระในการบริหารจัดการงบประมาณ โดยมีการมอบอำนาจไปยังคณะกรรมการ สถานศึกษาซึ่งจะทำหน้าที่ตัดสินใจว่าจะใช้งบประมาณอย่างไร กำหนดเป็นระเบียบของโรงเรียนขึ้น การใช้จ่ายเงินเป็นไปตามระเบียบ ที่โรงเรียนกำหนด ผู้บริหารมีอิสระในการบริหารบุคคล โดยใช้กฎระเบียบ ที่มีความยืดหยุ่นมากขึ้น สถานศึกษาเป็นผู้คัดเลือกครู สรรหาบุคลากรที่มีประสิทธิภาพตามมาตรฐาน ที่สถานศึกษานั้น ๆ เป็นผู้กำหนด มีการสร้างระบบความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน จัดประเมินภายใน เพื่อกระตุ้นให้มีการสอนที่มีคุณภาพและบรรลุจุดมุ่งหมายตามมาตรฐานโรงเรียนโดยมีตัวชี้วัดที่ชัดเจน โดยมีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นผู้กำหนดนโยบายและกฎระเบียบต่าง ๆ รวมทั้งทำหน้าที่ ตัดสินใจว่าโรงเรียนควรมีบุคลากรอย่างไร บทบาทสำคัญยิ่งในการบริหารจัดการโรงเรียนนิติบุคคลอยู่ที่

๑) ผู้กำกับดูแล คือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่จะต้องรับผิดชอบต่อ การจัดทำกฎบัตรของโรงเรียน กำหนดนโยบายของโรงเรียน ออกระเบียบ กำหนดหลักเกณฑ์ต่าง ๆ

๒) ผู้บริหารสูงสุด (ผู้อำนวยการโรงเรียน) ซึ่งมีบทบาทที่ขยายกว้างมากขึ้น จึงมี การกำหนดความเป็นผู้นำและความรับผิดชอบต่อผลการจัดการของผู้บริหารไว้อย่างชัดเจน ในฐานะของผู้บริหาร โรงเรียนที่ต้องรับผิดชอบต่อภาระนโยบายของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไปปฏิบัติ ซึ่งรวมถึง การสร้างความมั่นใจในการจัดโปรแกรมการศึกษาที่ครอบคลุมให้นักเรียนได้จัดการและบูรณาการ ทรัพยากรที่มีอยู่ในโรงเรียน การจัดการในเรื่องของการประเมินผลการปฏิบัติงานและผลสัมฤทธิ์ของโรงเรียน

๒. ในกรณีของโรงเรียนนิติบุคคลในกำกับของรัฐ กรณีของประเทศไทยที่ได้มีการดำเนินงาน เป็นผลสำเร็จเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปในระดับหนึ่ง คือ โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์นั้น โรงเรียนได้มีการกำหนด อำนาจหน้าที่อย่างชัดเจนไว้เป็นลายลักษณ์อักษร มีการให้อำนาจแก่โรงเรียนอย่างเพียงพอในการกำหนด นโยบายและควบคุมดูแล คณะกรรมการบริหารโรงเรียนมีอำนาจในการกำหนดระเบียบข้อบังคับได้เอง โดยไม่ต้องอยู่ภายใต้ระเบียบที่หน่วยงานอื่นกำหนด ทำให้สามารถสร้างข้อบังคับที่มีความยืดหยุ่น เหมาะสม

สอดคล้องกับความเป็นไปได้ในเชิงปฏิบัติสำหรับโรงเรียน เมื่อได้รับอำนาจอย่างชัดเจนในการปฏิบัติหน้าที่แล้ว คณะกรรมการบริหารโรงเรียนได้ใช้อำนาจนั้นดำเนินการในระดับนโยบายและการกำกับดูแลเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโรงเรียน คือ จัดทำข้อบังคับของโรงเรียน กำหนดกฎเกณฑ์ต่าง ๆ โดยมีการกำหนดไว้อย่างชัดเจนในเรื่องของความโปร่งใส เป็นธรรม และตรวจสอบได้ และการดำเนินการของโรงเรียนเป็นไปตามแผนงานและกฎเกณฑ์ตามที่คณะกรรมการโรงเรียนกำหนด โดยให้อำนาจในการบริหารจัดการแก่ผู้อำนวยการอย่างเพียงพอและชัดเจน ทำให้สามารถดำเนินการบริหารโรงเรียนตามแผนงานภายใต้กฎระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียนได้อย่างคล่องตัวและได้ผลตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียน นอกจากนี้ยังมีความยืดหยุ่นในการบริหารกิจการของโรงเรียนในกรณีที่มีปัญหาในเชิงปฏิบัติ เมื่อประสบกับสถานการณ์ที่ผู้อำนวยการไม่อาจตัดสินใจได้ก็มีการกำหนดให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการบริหารโรงเรียนที่สามารถเข้ามามีบทบาท ในการวินิจฉัยตัดสิน เพื่อมิให้เกิดอุปสรรคในการบริหารกิจกรรมของโรงเรียน ทำให้โรงเรียนสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อประกอบเข้ากับการที่มีทรัพยากรอย่างพอเพียง ทำให้โรงเรียนสามารถบริหารกิจการอย่างได้ผลบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนที่ได้ตั้งไว้

๓. จากการศึกษาวิเคราะห์ในกรณีของโรงเรียนมหิตลวิทยานุสรณ์ พบว่ามีความสอดคล้องกันกับข้อมูลที่ได้จากกรณีศึกษาโรงเรียนนิติบุคคลในต่างประเทศ เกี่ยวกับบทบาทสำคัญของบุคคล/คณะบุคคลผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในระดับของการกำกับดูแลกำหนดนโยบาย คือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกับผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบงานบริหารในระดับปฏิบัติ คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน อันอาจเรียกได้ว่าเป็นปัจจัยชี้ขาดถึงความสำเร็จของการบริหารกิจการของโรงเรียน ทั้งนี้คณะกรรมการบริหารโรงเรียนจะต้องประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถสูง มีประสบการณ์กว้างขวาง สามารถกำหนดนโยบายให้ผู้อำนวยการเสนอแผนปฏิบัติ สามารถวิเคราะห์แผนและนโยบายได้ถูกต้องชัดเจน สามารถให้การกำกับดูแลการดำเนินงานตามแผนและสนับสนุนผู้อำนวยการในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียน ตลอดจนสามารถประเมินผลการดำเนินงานตามแผนได้อย่างเที่ยงตรง ส่วนผู้บริหารสูงสุดของโรงเรียน คือ ผู้อำนวยการโรงเรียนนั้นจะต้องเป็นผู้มีความสามารถสูง ทั้งในด้านบริหารและด้านวิชาการ มีความสามารถในการวิเคราะห์นโยบาย การคิด/ออกแบบโครงการ และการดำเนินงานตามโครงการอย่างมีประสิทธิภาพ

๔. จากการสำรวจความคิดเห็นและความพึงพอใจของครูและผู้บริหารระดับต่าง ๆ ผู้ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนมหิตลวิทยานุสรณ์ พบว่า โดยทั่วไปแล้วผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเหล่านี้ มีความพึงพอใจในการดำเนินงานของโรงเรียน ในระดับมากถึงมากที่สุด ในทั้ง ๔ ด้าน คือ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารบุคลากร และการบริหารทั่วไป ประเด็นที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความเห็นว่าเป็นสิ่งสำคัญยิ่งสำหรับการบริหารงบประมาณ คือ การตรวจสอบ ติดตาม และรายงานการใช้งบประมาณที่โปร่งใส การจัดทำแผนงบประมาณและการปฏิบัติการใช้จ่ายเงินอย่างรัดกุมและรอบคอบ การระดมทุนและทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษา และความเป็นอิสระในการวางแผนงบประมาณที่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนสำหรับการบริหารบุคลากร คือ การวางแผนอัตรากำลังและการจัดสรรบุคลากรที่พอเพียงและเหมาะสม การประเมินผลงานของบุคลากรเพื่อพิจารณาความดีความชอบ การวางแผนอัตรากำลังและการจัดสรรบุคลากรที่พอเพียงและเหมาะสม การประเมินผลงานของบุคลากรเพื่อพิจารณากำหนดสิ่งตอบแทน/

เปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น การดำเนินการเกี่ยวกับอัตราค่าจ้างสวัสดิการ และการเลื่อนขั้นเงินเดือนที่เหมาะสม และการส่งเสริมบุคลากรให้ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ สำหรับการบริหารวิชาการ คือ การส่งเสริม การวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอน การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา และองค์กรอื่น และการจัดให้มีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา และสำหรับการบริหารทั่วไป คือ การจัดให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวางแผนปฏิบัติงานของโรงเรียน การควบคุม การพัฒนามาตรฐาน การปฏิบัติงานขององค์กรอย่างเป็นระบบ และการจัดระบบสารสนเทศและประชาสัมพันธ์ ที่เอื้อต่อการพัฒนา

๕. เมื่อเปรียบเทียบกับการบริหารจัดการของโรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ กับการบริหารจัดการ ของโรงเรียนนิติบุคคลทั่วไปในประเทศไทยที่เป็นอยู่ในขณะนี้แล้ว พบว่ามีความแตกต่างอย่างสำคัญ แม้ว่า ในการบริหารวิชาการนั้นโรงเรียนนิติบุคคลทั่วไปจะมีอิสระในการจัดหลักสูตรให้ผู้เรียนเลือกเรียนได้ ตามความถนัดได้ก็จริง แต่ในเรื่องของการบริหารงบประมาณนั้นโรงเรียนไม่มีอำนาจในการอนุมัติงบประมาณ ของตน ต้องขอไปยังหน่วยงานเจ้าสังกัดตามกฎหมายที่กำหนดโดยส่วนกลาง ในเรื่องของการบริหารบุคลากร โรงเรียนไม่สามารถสรรหาผู้บริหารเองได้ การโยกย้าย บรรจุ แต่งตั้งเป็นไปตามระเบียบ โดยอำนาจ เป็นของผู้ที่อยู่เหนือระดับโรงเรียนขึ้นไป การบรรจุครูยังคงเป็นไปตามกรอบอัตรากำลังที่กระทรวงศึกษาธิการ กำหนด สรุปได้ว่าในกรณีของโรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ คณะผู้วิจัยยังมีข้อเสนอว่าควรต้องมีพระราชบัญญัติ กฎกระทรวง หรือข้อบังคับ ที่กำหนดเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบ ทั้งในระดับนโยบาย และระดับปฏิบัติที่ชัดเจนในเรื่องดังกล่าวเหล่านี้ เพื่อเอื้ออำนาจให้โรงเรียนนิติบุคคลสามารถดำเนินงาน ของตนเองโดยอิสระอย่างได้ผลและมีประสิทธิภาพ

๖. ความสำเร็จในการบริหารจัดการโรงเรียนนิติบุคคล ไม่ได้อยู่ที่ว่าเป็นโรงเรียนนิติบุคคล ที่เป็นส่วนราชการ โรงเรียนนิติบุคคลในกำกับของรัฐ โรงเรียนนิติบุคคลที่เป็นองค์การมหาชน หรือโรงเรียน นิติบุคคลในชื่ออื่น ๆ ที่อาจมีการกำหนดขึ้นมา หากแต่อยู่ที่ว่าการมีปัจจัยหลักแห่งความสำเร็จอย่างพร้อมมูล กล่าวคือ มีคณะกรรมการบริหารโรงเรียนที่ประกอบด้วยผู้มีความรู้ความสามารถสูงในระดับของ การกำหนดนโยบายและการกำกับดูแล ดำเนินการกำกับดูแลอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิภาพสูง ผู้อำนวยการของโรงเรียนต้องมีความสามารถรอบรู้ในงานบริหารและงานวิชาการ การวิเคราะห์นโยบาย การคิดโครงการและดำเนินงานตามโครงการ โรงเรียนมีบุคลากรจำนวนเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน มีความรู้ ความสามารถในการกิจการที่เป็นวิชาชีพของตน มีความรู้ลึกเป็นเจ้าของงานที่ทำ โรงเรียนมีอำนาจเต็ม ในการกำหนดนโยบายออกข้อบังคับ กำกับดูแล ผู้อำนวยการมีอำนาจเบ็ดเสร็จในการบริหารงาน ให้เป็นไป ตามที่คณะกรรมการบริหารโรงเรียนให้ความเห็นชอบ ทั้งในด้านของการบริหารวิชาการ การบริหาร งบประมาณ การบริหารบุคลากร การบริหารทั่วไป ทุกอย่างเบ็ดเสร็จภายในโรงเรียนในรูปแบบ ที่โรงเรียนเป็นฐานในการบริหารจัดการอย่างแท้จริง เมื่อเป็นเช่นนี้ ไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนนิติบุคคลในกำกับ ของหน่วยงานใดก็ตาม ในรูปแบบใดก็ตาม ก็จะสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อการ พัฒนากิจการของโรงเรียนได้อย่างเต็มที่ตามวัตถุประสงค์

การศึกษาเรื่องการกระจายอำนาจทางการศึกษาในต่างประเทศ

การศึกษาเรื่องการกระจายอำนาจทางการศึกษาในต่างประเทศ เป็นการศึกษาแนวทางการบริหารโรงเรียนนิติบุคคล จากการศึกษาของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (๒๕๕๑) โดยพบว่า เมื่อพิจารณาแนวทางประการสำคัญที่โรงเรียนในกำกับของรัฐ แต่ละแห่งใช้เป็นกลยุทธ์ในการบริหารนั้น ล้วนใช้หลักการบริหารที่ใช้โรงเรียนเป็นฐานทั้งสิ้น จึงอาจกล่าวได้ว่าหลักการนี้เป็นพื้นฐานอันสำคัญหรือเป็นหัวใจของการบริหารจัดการโรงเรียนในกำกับของรัฐทีเดียว จากการศึกษาพบว่า การบริหารที่ใช้โรงเรียนเป็นฐานนั้นมีอยู่ถึง ๔ รูปแบบ ได้แก่ ๑) ผู้บริหารโรงเรียนเป็นหลัก เช่น ที่มลรัฐยูทาห์ สหรัฐอเมริกา ๒) ครูเป็นหลัก โดยมีผู้แทนครูจำนวนมาก แต่ผู้บริหารยังคงเป็นประธาน เช่น ที่มลรัฐโอไฮโอ และลอสแอนเจลิส สหรัฐอเมริกา ๓) ชุมชนมีบทบาทเป็นหลัก โดยมีผู้แทนชุมชนเป็นประธาน เช่น ที่ชิคาโก มลรัฐอิลลินอยส์ สหรัฐอเมริกา และนิวซีแลนด์ และ ๔) ครูและชุมชนมีบทบาทหลัก โดยมีตัวแทนผู้ปกครอง/ชุมชนเป็นประธาน เช่น ที่มลรัฐยูทาห์ สหรัฐอเมริกา ดังนั้นที่ใดจะใช้รูปแบบใดของการบริหารที่ใช้โรงเรียนเป็นฐานจึงอยู่กับความเหมาะสมกับบริบทของแห่งนั้น ๆ โดยสรุปผลการศึกษากว่า ๖ ประเทศ ได้ดังนี้

ประเทศสหรัฐอเมริกา โรงเรียนในกำกับของรัฐในประเทศสหรัฐอเมริกาใช้ชื่อว่า Charter Schools ซึ่งเหตุผลของการเกิดโรงเรียนแบบนี้ คือ เกิดจากความไม่พอใจในระบบการศึกษาของรัฐ บุคคลภายนอกวิพากษ์วิจารณ์ เรียกร้อง ผู้ปกครองเองก็ไม่พอใจกับมาตรฐานทางวิชาการที่ต่ำของโรงเรียนในท้องถิ่น จึงต้องการแสวงหารูปแบบการจัดการศึกษาที่สามารถบรรลุผลได้มากขึ้น ทำให้นักเรียนมีมาตรฐานที่สูงขึ้น มีทางเลือกมากขึ้น และให้โอกาสในการเลือก จากปัญหาดังกล่าวโรงเรียนในกำกับของรัฐจึงเกิดขึ้นบนพื้นฐานของหลักการกระจายอำนาจ การให้ประชาชนมีส่วนร่วม การให้สิทธิ เสรีภาพ โอกาสที่เท่าเทียมกัน และทางเลือกที่หลากหลายกับนักเรียนทุกคน ภายใต้การบริหารจัดการที่เป็นอิสระ โดยโรงเรียนจะต้องแสดงความรับผิดชอบต่อผลการดำเนินงานภายในกฎหมายที่กำหนดไว้กับหน่วยงานที่มีอำนาจอนุมัติ

ประเทศอังกฤษ โรงเรียนในกำกับของรัฐในประเทศอังกฤษจะใช้ชื่อว่า Grant-maintained Schools ซึ่งมีเหตุผลของการเกิดโรงเรียนแบบนี้ คือ ผู้ปกครองออกเสียงให้โรงเรียนออกจากการควบคุมขององค์กรบริหารการศึกษาท้องถิ่น โรงเรียนบริหารกิจการของตนเองโดยมีความเป็นอิสระ ได้รับเงินสนับสนุนจากรัฐบาล

ประเทศนิวซีแลนด์ โรงเรียนในกำกับของรัฐในประเทศนิวซีแลนด์อยู่ภายใต้โครงการที่ใช้ชื่อว่า Tomorrow's Schools เหตุผลของการเกิดโรงเรียนแบบนี้ คือ ภายหลังจากปฏิรูปการศึกษา ปี ๑๙๘๙ ประเทศนิวซีแลนด์มีระบบการบริหารและจัดการศึกษาแบบกระจายอำนาจ ลดทอนหน่วยงานและขั้นตอนที่ไม่จำเป็นและปรับโครงสร้างองค์กรในกระทรวงศึกษาธิการทั้งหมด เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน มีการทำสัญญาและวัดผลการปฏิบัติ และเป็นการปรับปรุงโอกาส และสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษา เพื่อกลุ่มที่ไม่ได้รับประโยชน์และเด็กจากครอบครัวที่มีรายได้ต่ำ

ประเทศออสเตรเลีย โรงเรียนในกำกับของรัฐในประเทศออสเตรเลียภายใต้โครงการที่ใช้ชื่อว่า School of the Future ซึ่งเหตุผลของการจัดตั้งโรงเรียนแบบนี้ คือ ปัญหาทางเศรษฐกิจถดถอย และอัตราคนว่างงานอยู่ในระดับสูง ซึ่งส่งผลต่อการจัดสรรงบประมาณของรัฐบาลกลาง และเกิดความห่วงใยในมาตรฐานการศึกษาของมลรัฐ จึงมีการปฏิรูปการศึกษาซึ่งดำเนินการอย่างเป็นระบบครั้งแรกในปี ๑๙๘๗ โดยรัฐบาลออสเตรเลียได้ชูประเด็นการปฏิรูปการศึกษา ใน ๒ ประเด็นหลัก คือ โรงเรียนแห่งอนาคต (School of Future) และการศึกษาที่มีคุณภาพ

ฮ่องกง โรงเรียนในกำกับของรัฐในฮ่องกงจะใช้ชื่อว่า School-Based Management (SBM) เหตุผลของการจัดตั้งโรงเรียนแบบนี้ คือ มีการปฏิรูประบบการศึกษา เพื่อให้โรงเรียนมีอำนาจในการตัดสินใจ และมีความยืดหยุ่นในการใช้ทรัพยากรมากขึ้น สามารถบริหารจัดการด้านบุคลากร ด้านการเงิน และกำหนดหลักสูตรด้วยตัวเอง ได้มีการทดลองใช้ School Management Initiative (SMI) เมื่อปี ๑๙๙๑

ประเทศสิงคโปร์ โรงเรียนในกำกับของรัฐในประเทศสิงคโปร์ ใช้ชื่อว่า Independent Schools เหตุผลของการจัดตั้งโรงเรียนแบบนี้ คือ เป็นการให้ทางเลือกอีกทางหนึ่งสำหรับโรงเรียน โดยให้โรงเรียนมีความเป็นอิสระ สามารถดำเนินการภายในโรงเรียนได้อย่างอิสระ ตั้งแต่การเลือกรับครู เลือกรับนักเรียน จัดทำหลักสูตร ดำเนินโครงการต่าง ๆ และปรับโครงสร้างการบริหารโรงเรียนใหม่ โดยให้เห็นว่า โรงเรียนมีการบริหารอิสระจะต้องรับผิดชอบในผลการดำเนินการด้วย

Erin Dillon (๒๐๑๑) ได้ศึกษาการให้อิสระในการปกครองแก่โรงเรียนในประเทศสหรัฐอเมริกา โดยใช้ Autonomy เป็นเครื่องมือให้สามารถพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนได้มากขึ้น ทำให้เกิด Charter Schools ซึ่งพบว่าไม่ใช่ทุกโรงเรียนที่มีอิสระในการปกครองตนเอง จะมีศักยภาพในการพัฒนาหรือเติมเต็มในส่วนที่ขาดได้เสมอไป โดยเฉพาะในเรื่องคุณภาพการจัดการเรียนการสอน และงานวิจัยหลายยุคหลายสมัย ก็ชี้ให้เห็นว่า หากโรงเรียนไม่มีศักยภาพพอในการใช้อำนาจตัดสินใจได้ดี อิสระในการปกครองตนเองที่มอบให้ ก็ไม่สามารถช่วยให้โรงเรียนสามารถยกระดับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนได้

จากกรณีศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโคลัมเบีย พบว่า Autonomy เป็นเสมือนรางวัล ที่ควรมอบให้เฉพาะโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จเท่านั้น โรงเรียนที่มีคุณภาพต่ำ ควรใช้ Autonomy เป็นตัวเร่งหรือกระตุ้นให้คุณภาพดีขึ้น โดยการเข้าไปดูแลช่วยเหลือในการดำเนินงานทุกขั้นตอน ส่วนกลางต้องทำความเข้าใจให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องปรับบทบาทของตนเอง

Gustavo Arcia และคณะ (๒๐๑๑) ได้ทำการศึกษารูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนที่มีอำนาจในการตัดสินใจ (School Autonomy) ทำให้โรงเรียนแสดงความรับผิดชอบในผลการปฏิบัติงาน (Accountability) เกิดขึ้นในระบบ Accountability หมายถึง การยอมรับ หรือการรับผิดชอบต่อ อธิบายหรือมีคำตอบในทุกเรื่อง หรือตามความหมายดั้งเดิม อาจหมายถึง ๑) การทำตามกฎระเบียบของระบบการปกครองที่ดีของโรงเรียน ๒) มีการรายงานต่อผู้มีอำนาจเหนือโรงเรียน และ ๓) มีการให้รางวัลและเข้าแทรกแซง เพื่อให้ได้มาซึ่งผลลัพธ์ที่คาดหวัง

จากการศึกษาเรื่องการกระจายอำนาจทางการศึกษาทั้งในและต่างประเทศข้างต้น แม้จะพบว่าการบริหารโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน จะมีความแตกต่างกันไปตามบริบท แต่อย่างไรก็ตาม พบว่าการกระจายอำนาจทางการศึกษามีหลักการสำคัญ ๖ ประการ ดังนี้

๑. หลักการนิติบัญญัติ หมายถึง การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาต้องมีกฎหมายรองรับ เพื่อเป็นหลักประกันในการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติให้บรรลุผล เป็นการกระจายอำนาจการจัดการศึกษา (Decentralization) จากกระทรวงและส่วนกลางไปยังสถานศึกษาให้มากที่สุด โดยมีความเชื่อว่าสถานศึกษาเป็นหน่วยปฏิบัติการที่สำคัญในการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการศึกษา จึงควรมีอำนาจมีอิสระในการตัดสินใจดำเนินการ

๒. หลักการมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Participation or Collaboration or Involvement) ได้มีส่วนร่วมในการบริหาร การตัดสินใจ และการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาในรูปของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง

๓. หลักความเป็นกลางทางการเมือง ความเป็นอิสระ ปลอดการแทรกแซงทางการเมือง เป็นการคืนอำนาจจัดการศึกษาให้แก่ประชาชน (Return Power to People) เนื่องจากการจัดการศึกษาโดยส่วนกลางเริ่มมีข้อจำกัด เมื่อประชากรเพิ่มมากขึ้น ความเจริญต่าง ๆ รุดหน้าไปอย่างรวดเร็วเกิดความล่าช้าและไม่ตอบสนองความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง จึงต้องมีการคืนอำนาจให้ท้องถิ่นและประชาชนได้จัดการศึกษาเองอีกครั้ง

๔. หลักความเป็นมืออาชีพ โดยใช้การบริหารตนเอง (Self-managing) บุคคลที่เข้ามามีบทบาททางการศึกษาต้องมาจากบุคคลที่มีประสบการณ์และมีทักษะทางอาชีพ เป็นสมาชิกขององค์กรวิชาชีพทางการศึกษา และได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูหรือบุคลากรทางการศึกษาอื่น ๆ ในระบบการศึกษา ทั่วไปจะกำหนดให้โรงเรียนเป็นหน่วยปฏิบัติการตามนโยบายของส่วนกลาง โรงเรียนไม่มีอำนาจอย่างแท้จริง แต่สำหรับการบริหารโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐานนั้น ไม่ได้ปฏิเสธเรื่องการทำงานให้บรรลุเป้าหมายและนโยบายของส่วนรวม แต่มีความเชื่อว่าวิธีการทำงานให้บรรลุเป้าหมายนั้นทำได้หลายวิธีขึ้นอยู่กับบริบทของแต่ละโรงเรียน

๕. หลักความเป็นอิสระในการบริหารจัดการ (Autonomy) เป็นการมอบอำนาจการตัดสินใจให้กับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้การบริหารและการจัดการศึกษามีประสิทธิภาพสูงสุด

๖. หลักการตรวจสอบและถ่วงดุล (Check and Balance) ส่วนกลางมีหน้าที่กำหนดนโยบายและควบคุมมาตรฐาน มีองค์กรอิสระทำหน้าที่ตรวจสอบการศึกษาเพื่อให้มีคุณภาพและมาตรฐานเป็นไปตามนโยบายของชาติ ซึ่งก็คือการประกันคุณภาพการศึกษา โดยจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน และจัดให้มีองค์กรภายนอกเข้ามาประเมินคุณภาพเพื่อสร้างความเชื่อมั่นในการจัดการศึกษาและจัดทำรายงานประจำปีไปยังผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การกระจายอำนาจการจัดการศึกษาเป็นแนวทางการบริหารและจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญที่ต้องการให้มีการกระจายอำนาจตัดสินใจไปยังหน่วยปฏิบัติและเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในทุก ๆ ด้าน รวมทั้งด้านการศึกษา โดยกำหนดให้มีกฎหมายและต่อมา มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มีหลักการและกระบวนการจัดการศึกษาที่เน้นให้มีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งในด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป และกระทรวงศึกษาธิการมีหน้าที่กำกับดูแลเฉพาะด้านการกำหนดนโยบาย แผน และมาตรฐานการศึกษา สนับสนุนทรัพยากรและติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมเท่านั้น ถ้าเป็นสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและอุดมศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญา จะมีการกระจายอำนาจแบบมอบอำนาจตัดสินใจและความรับผิดชอบไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยตรง แต่ถ้าเป็นสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา ระดับปริญญา และสถานศึกษาเอกชน จะมีความเป็นอิสระตามกฎหมาย การจัดตั้งสถานศึกษานั้น ๆ เป็นการกระจายอำนาจแบบเบ็ดเสร็จและมีอิสระมากกว่าสถานศึกษาประเภทอื่น ๆ ทั้งนี้เพื่อพัฒนาคนไทยให้มีคุณภาพตามเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษา

๔. ความรับผิดชอบต่อสังคม

ปัจจุบันนี้แนวคิดความรับผิดชอบต่อสังคมของสถานศึกษา โดยเฉพาะแนวคิดด้านความรับผิดชอบต่อสังคมถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารจัดการองค์กรให้มีการเติบโตและพัฒนาอย่างยั่งยืน ดังที่สุรรัตน์ รัตนมุขย์ (๒๕๕๔) กล่าวว่าสังคมปัจจุบันมีปัญหาทุจริตในการบริหารจัดการ ความไม่เป็นธรรม กับบุคลากร ความเพิกเฉยต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ขาดการสื่อสารข้อมูล จึงทำให้ทุกภาคส่วนสนใจแนวคิดด้านความรับผิดชอบต่อสังคม (Social Responsibility) เพื่อแสดงความรับผิดชอบต่อผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้นำการบริหารจัดการอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคมมาเป็นแม่บทและแรงบันดาลใจให้กับสังคมไทย ให้มีจิตสำนึกด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและเป็นหลักประกันให้สถานศึกษา รวมถึงสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการบริหารจัดการ และการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนรอบข้างด้วย โดยนำแนวคิดด้านความรับผิดชอบต่อสังคมเข้าสู่สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นองค์กรรากฐานของสังคมไทยในการบ่มเพาะเด็กและเยาวชนให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพ และพร้อมเป็นกำลังในการพัฒนาประเทศในอนาคต ดังนี้

๔.๑ ความรับผิดชอบต่อสังคมของสถานศึกษา

การดำเนินธุรกิจในอดีตที่ผ่านมามุ่งที่ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและผลกำไร การแข่งขัน และสร้างความมั่งคั่ง ส่งผลให้ทรัพยากรขาดแคลน เกิดของเสีย และกากสารพิษในน้ำ พื้นดิน และอากาศ การลดต้นทุนการผลิตด้านแรงงานโดยการกดค่าจ้างแรงงาน การใช้แรงงานเด็กทำให้เกิดการเอารัดเอาเปรียบ เมื่อพิจารณาในระยะยาว พบว่า หากธุรกิจทำให้คนในสังคมได้รับผลกระทบในทางลบมากขึ้น ธุรกิจเองก็ไม่สามารถดำรงอยู่ได้เช่นกัน แนวคิดในการสร้างความตระหนักในเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมได้ขยายวงกว้างขึ้น ไม่เพียงแต่องค์กรภาคธุรกิจ แต่ทุกภาคส่วนในฐานะที่เป็นพลเมืองส่วนหนึ่งในสังคม

จึงเป็นที่มาของการนำเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคม (Social Responsibility : SR) สู่การปฏิบัติงาน โดยองค์กรระหว่างประเทศว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (International Organization for Standardization : ISO) มีสมาชิกกว่า ๑๕๐ ประเทศ เป็นผู้ขับเคลื่อน และเห็นชอบให้กำหนด ความรับผิดชอบต่อสังคมเป็นมาตรฐานสากล คือ ISO 2600 ที่เข้าไปดูแลรูปแบบการจัดการ กฎระเบียบ หลักจริยธรรม สุขภาพ สิ่งแวดล้อม ความปลอดภัย และการใช้แรงงานขององค์กรให้เหมาะสม

ระดับขั้นกิจกรรมด้านความรับผิดชอบต่อสังคม สามารถประยุกต์ใช้ในสถานศึกษา ได้ดังนี้

ขั้นที่ ๑ Mandatory Level : ข้อกำหนดตามกฎหมาย (Legislation) หมายถึง การที่มีหน้าที่ต้องปฏิบัติ

ขั้นที่ ๒ Elementary Level : ประโยชน์ทางเศรษฐกิจ (Economic Profit) หมายถึง การที่สถานศึกษาคำนึงถึงความสามารถในการอยู่รอดขององค์กรในด้านเศรษฐกิจ ทั้งในเชิงรายรับ-รายจ่าย และผลประโยชน์ด้านงบประมาณ

ขั้นที่ ๓ Preemptive Level : จรรยาบรรณ (Code of Conduct) หมายถึง การที่สถานศึกษาสร้างความสามารถในการอยู่รอดขององค์กรด้านเศรษฐกิจ และในขณะเดียวกัน ก็ให้ความสำคัญในการตอบสนองแก่สังคมมากขึ้น โดยเฉพาะสังคมใกล้ที่อยู่รอบข้าง

ขั้นที่ ๔ Voluntary Level : ความสมัครใจ (Voluntary Action) หมายถึง การดำเนินการจัดการบริหารสถานศึกษาควบคู่กับการปฏิบัติตามแนวของความรับผิดชอบต่อสังคม ด้วยความสมัครใจ การประกอบกิจการของสถานศึกษาอยู่บนพื้นฐานของการมุ่งประโยชน์ของสังคมเป็นสำคัญ สมควรได้รับความยกย่องชื่นชมจากสังคมอย่างแท้จริง

๔.๒ ประโยชน์ของการบริหารสถานศึกษาอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคม

แนวคิดด้านการบริหารสถานศึกษาอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคมเป็นแนวคิดใหม่ ที่ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญ เนื่องจากเป็นแนวคิดที่ช่วยสร้างสรรค์องค์กรวัฒนธรรมใหม่ และสามารถตอบรับการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ ๒ ว่าด้วยการที่องค์กรแสดงความรับผิดชอบต่อผลกระทบจากการดำเนินการขององค์กรต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายในและภายนอกองค์กร สิ่งแวดล้อม และสังคม ชุมชนที่อยู่รอบด้าน แนวคิดนี้ได้รับการยอมรับเนื่องจากช่วยให้การบริหารงานโปร่งใส คำนึงถึงสิ่งแวดล้อมและมีส่วนร่วมกับชุมชน เกิดความน่าเชื่อถือและความไว้วางใจ ทำให้ได้รับการสนับสนุนจากชุมชน รวมถึงความเติบโตอย่างยั่งยืนขององค์กรในอนาคต

สถานศึกษาเป็นองค์กรสำคัญและใกล้ชิดชุมชนและสังคมไทย มีหน้าที่พัฒนาคนไทย ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขตามความมุ่งหมายของพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓ จึงควรนำเอา แนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารมาผสมผสานกับการบริหารจัดการสถานศึกษาในปัจจุบัน เพื่อสร้างความเจริญเติบโต อย่างยั่งยืนให้กับโรงเรียนและตอบสนองกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชน

๔.๓ บทบาทของสถานศึกษาอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคม

สามารถแบ่งได้เป็น ๒ ระดับ คือ

๑. ระดับภายในองค์กร ผู้บริหารสถานศึกษาบูรณาการแนวคิดความรับผิดชอบต่อสังคม เข้ากับการบริหารจัดการภายในองค์กร จะสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงานขององค์กร การสร้างความนิยมด้านความรับผิดชอบต่อสังคมให้กับบุคลากรในองค์กร คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ในระดับนักเรียน องค์กรที่ไม่แสวงหากำไรทางด้านการศึกษาที่ชื่อว่า Education for Responsibility ในประเทศสหรัฐอเมริกา กล่าวว่า การพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสเรียนรู้ และสร้างศักยภาพไปสู่ความฝันของตนเองภายในสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้และเป็นโรงเรียนที่ครูอยากสอนอีกด้วย

๒. ระดับภายนอกองค์กร ภารกิจสถานศึกษานอกเหนือจากการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้นักเรียนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง และมีคุณภาพ เป็นคนดี คนเก่ง และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ความท้าทายที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา คือ การที่ผู้บริหารสถานศึกษา สามารถบริหารจัดการความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย กลุ่มรอง ได้แก่ ผู้ปกครอง ชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษา เจ้าหน้าที่ภาครัฐ และสื่อมวลชน การบริหารสถานศึกษาอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคม ได้รับการเชื่อถือว่ามีส่วนช่วยในการ ลดความเสี่ยงจากการต่อต้านการดำเนินงานจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากภายนอก และยังสร้างความน่าเชื่อถือ และความสัมพันธ์ที่ดียิ่งขึ้นกับสังคมและชุมชน

๔.๔ ตัวชี้วัดความยั่งยืนขององค์กร

ประกอบด้วย ๓ เรื่อง คือ

๑. คุณค่าทางเศรษฐกิจ (Economic) คือ มุมมองในการสร้างความเติบโตของสถานศึกษา
๒. คุณค่าต่อเรื่องสิ่งแวดล้อม (Environment) คือ มุมมองในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม
๓. คุณค่าต่อเรื่ององค์กรที่ต้องรับผิดชอบต่อสังคม (Social) คือ มุมมองในการเกื้อกูลต่อสังคม

๔.๕ แนวทางปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษาอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคม

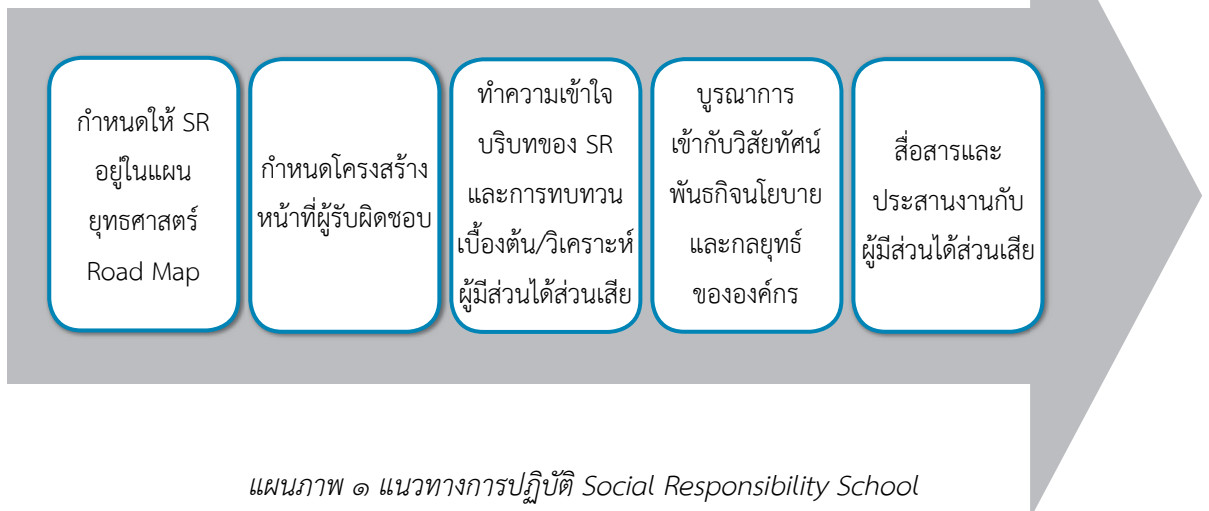
จากแนวคิดปฏิรูปการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็นนิติบุคคล จะทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้รับอำนาจในการตัดสินใจเพื่อการบริหารการศึกษามากขึ้น และจำเป็นต้องใช้ภาวะผู้นำและ ความเป็นมืออาชีพทางการบริหารที่สูงขึ้น ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องรู้ เข้าใจ และประยุกต์ใช้ทฤษฎี หลักการทางการบริหารเพื่อบริหารจัดการในระบบบริหารและระบบสนับสนุนการเรียนรู้อื่น ๆ ของสถานศึกษา สามารถที่จะช่วยขับเคลื่อนการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ก่อให้เกิดคุณภาพและความพึงพอใจ ในการจัดการศึกษาของนักเรียน ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอื่น ๆ การกระจายอำนาจการบริหารจากส่วนกลาง ไปยังสถานศึกษาตามแนวคิดในการปฏิรูประบบบริหารการศึกษาที่มุ่งกระจายอำนาจการตัดสินใจให้กับ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง และชุมชน ให้มากที่สุด ทั้งนี้เพื่อให้ได้มีการร่วมกันตัดสินใจ ในการบริหารจัดการศึกษา

การบูรณาการด้านแนวคิดความรับผิดชอบต่อสังคมสู่แผนปฏิบัติการ เป็นเรื่องสำคัญที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความรู้ ความเข้าใจในแนวทางความรับผิดชอบต่อสังคม ปัจจุบันแนวทางปฏิบัติด้านความรับผิดชอบต่อสังคมเป็นที่ยอมรับและนำไปปฏิบัติใช้ในองค์กรได้แก่ แนวทางความคิด ISO 26000 มาตรฐานสากลว่าด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม (ISO 2600-SR) เป็นแนวทางการดำเนินการตามหลักความรับผิดชอบต่อสังคม โดยมาตรฐานนี้สามารถนำไปปรับใช้ได้กับองค์กรและหน่วยงานทุกประเภท เนื่องจากการดำเนินงานขององค์กรเหล่านี้จะส่งผลกระทบต่อชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งมาตรฐานฉบับนี้ต้องการช่วยให้องค์กรประสบความสำเร็จในการสร้างความไว้วางใจกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียขององค์กร ด้วยการปรับปรุงการดำเนินงานขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบต่อสังคม ดังแผนภาพ ๑

การกำกับและส่งเสริม สนับสนุนกิจการของสถานศึกษาและจัดทำสาระของหลักสูตร ในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคมภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่า และผู้ทรงคุณวุฒิ และให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการ ทั้งนี้ให้กระทรวงกระจายอำนาจ ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง โดยมีโครงสร้างการบริหารสถานศึกษาดังนี้

แนวทางการปฏิบัติสู่ SR School

แผนภาพ ๑ แนวทางการปฏิบัติ Social Responsibility School

กิจกรรมหลักในการบริหารการศึกษา	เพิ่มคุณค่าแนวคิดมีความรับผิดชอบต่อสังคม
ด้านงานวิชาการ	ส่งเสริมการเรียนรู้การสอน สอดแทรกเนื้อหาการมีจิตสาธารณะและการมีความรับผิดชอบต่อสังคม
ด้านงานบริหารงบประมาณและแผนงาน	การบริหารอย่างโปร่งใส พัฒนาสิ่งแวดล้อมในสถานที่ทำงาน ดูแลด้านสุขอนามัย รักษาสิ่งแวดล้อม
ด้านงานบริหารงานบุคคล	ส่งเสริมด้านการศึกษาและการฝึกอบรม ไม่มีการเลือกปฏิบัติ
ด้านงานบริหารทั่วไป	กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมความดี กิจกรรมช่วยเหลือพัฒนาความเป็นอยู่ของชุมชนใกล้เคียง

บทที่ ๓

แนวทางการบริหารวิชาการ

ความเป็นมา

การปฏิรูปการศึกษามีจุดมุ่งหมายที่จะจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีความสามารถ และมีความสุข การดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นที่จะต้องมีการกระจายอำนาจ โดยให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม ซึ่งสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และเป็นไปตามหลักการของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งให้มีการจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการ จัดการศึกษาของไทยมีเอกภาพเชิงนโยบาย และมีความหลากหลายในทางปฏิบัติ มีการกระจายอำนาจ ไปสู่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๓๕ กำหนดให้สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีสถานะเป็นนิติบุคคล ก็เพื่อให้สถานศึกษามีความเข้มแข็ง คล่องตัว และสามารถบริหารจัดการศึกษา ได้อย่างอิสระ อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาจากกฎหมาย ตลอดจนการบริหารจัดการสถานศึกษานิติบุคคล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในปัจจุบัน พบว่า แม้สถานศึกษาจะมีความเป็นนิติบุคคล แต่เนื่องจากกระบวนการบริหารจัดการยังคงอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการ หรือต้องผ่านความเห็นชอบหรือการอนุมัติของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาตามเงื่อนไขที่มีการมอบอำนาจ จึงเป็นเหตุให้สถานศึกษาไม่มีอำนาจในการตัดสินใจได้ด้วยตนเองโดยอิสระ เป็นปัญหาและอุปสรรค ในการพัฒนาสถานศึกษาเป็นอย่างมาก ขาดความคล่องตัวและไม่สามารถบริหารจัดการการศึกษาที่สอดคล้อง กับศักยภาพของสถานศึกษาได้ อันส่งผลต่อคุณภาพในการจัดการศึกษา

การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษา มีความสำคัญอย่างยิ่งยวดต่อการ จัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ มาตรฐานคุณภาพการศึกษาจะปรากฏเด่นชัดเมื่อการ บริหารงาน วิชาการประสบผลสำเร็จ การบริหารงานวิชาการจึงนับว่ามีบทบาทสูงสุดต่อความสำเร็จหรือล้มเหลว ของการบริหารสถานศึกษาให้ได้คุณภาพ (บุญทิพย์ สุริยวงศ์, ๒๕๔๔ : ๖๕) งานวิชาการเป็นภารกิจหลัก ของสถานศึกษา ที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕

มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหาร และการจัดการสามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล รวมทั้งการจัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๔๖ : ๓๓)

เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว กลุ่มสถานศึกษานิติบุคคลภายใต้การสนับสนุนของสภากาการศึกษาได้เสนอแนวคิดในการปรับระบบบริหารจัดการของสถานศึกษาด้านการบริหารวิชาการให้มีอิสระ และคล่องตัวยิ่งขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

๑. เพื่อให้สถานศึกษาบริหารงานด้านวิชาการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่น
๒. เพื่อให้การบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้มาตรฐานและมีคุณภาพ สอดคล้องกับระบบประกันคุณภาพการศึกษา และการประเมินคุณภาพภายใน เพื่อพัฒนาตนเอง และการประเมินจากหน่วยงานภายนอก
๓. เพื่อให้สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนจัดปัจจัยเกื้อหนุน การพัฒนาการเรียนรู้ที่สนองตามความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ
๔. เพื่อให้สถานศึกษาได้ประสานความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่น ๆ อย่างกว้างขวาง

หลักการและแนวคิด

๑. ให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นไปตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของชุมชนและสังคมอย่างแท้จริง โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

๒. มุ่งส่งเสริมสถานศึกษาให้จัดกระบวนการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

๓. มุ่งส่งเสริมให้ชุมชนและสังคมมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้ รวมทั้งเป็นเครือข่ายและแหล่งการเรียนรู้
๔. มุ่งจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน โดยจัดให้มีดัชนีชี้วัดคุณภาพการจัดการหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้ สามารถตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษาได้ทุกชั้นปี
๕. มุ่งส่งเสริมให้มีความร่วมมือกับทุกภาคส่วนเป็นเครือข่าย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ในการจัดและพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ขอบข่าย/ภารกิจด้านการบริหารวิชาการ

๑. การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น
๒. การวางแผนงานด้านวิชาการ
๓. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
๔. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
๕. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
๖. การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
๗. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
๘. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
๙. การนิเทศการศึกษา
๑๐. การแนะแนว
๑๑. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
๑๒. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
๑๓. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
๑๔. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา
๑๕. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา
๑๖. การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
๑๗. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ขอบข่าย/ภารกิจการดำเนินงานด้านการบริหารวิชาการของสถานศึกษาในระบบเดิม

ขอบข่าย/ภารกิจการดำเนินงานด้านการบริหารวิชาการของสถานศึกษาในระบบเดิม มีรายละเอียดดังนี้

๑. การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น

๑.๑ วิเคราะห์รอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดทำไว้

๑.๒ วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อกำหนดจุดเน้นหรือประเด็นที่สถานศึกษา

ให้ความสำคัญ

๑.๓ ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาและชุมชนเพื่อนำมาเป็นข้อมูล

จัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

๑.๔ จัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาเพื่อนำไปจัดทำรายวิชาพื้นฐานหรือรายวิชาเพิ่มเติม จัดทำคำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อจัดประสบการณ์ และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียนประเมิณผลและปรับปรุง

๑.๕ ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติ

๒. การวางแผนงานด้านวิชาการ

๒.๑ วางแผนงานด้านวิชาการโดยการรวบรวมข้อมูลและกำกับดูแล นิเทศ และติดตามเกี่ยวกับงานวิชาการ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้การวัดผล ประเมิณผล และการเทียบโอนผลการเรียน การประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา การพัฒนา และใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษา และการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

๒.๒ ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน

๓. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

๓.๑ จัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

๓.๒ จัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทุกช่วงชั้น ตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้

โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พัฒนาคุณธรรมนำความรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๓.๓ ใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้

- ๓.๔ จัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้
- ๓.๕ ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
- ๓.๖ ส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียนและช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้วยโอกาส
และมีความสามารถพิเศษ

๔. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

- ๔.๑ จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นของตนเอง โดย
 - ๔.๑.๑ จัดให้มีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง
ทางด้านเศรษฐกิจและสังคม และเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น
 - ๔.๑.๒ จัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ
สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข
 - ๔.๑.๓ จัดให้มีวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ของกระทรวงศึกษาธิการ
 - ๔.๑.๔ เพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้น สำหรับ
กลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ การศึกษาด้านศาสนา ดนตรี นาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริม
ความเป็นเลิศผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก
 - ๔.๑.๕ เพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาที่สอดคล้องสภาพปัญหา ความต้องการ
ของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน สังคม และมุ่งสู่ความเป็นสากล
- ๔.๒ สถานศึกษาสามารถจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้ การสอน และอื่น ๆ
ให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ
- ๔.๓ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา
- ๔.๔ นิเทศ ติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา และรายงานผล
ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทราบ

๕. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

- ๕.๑ จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน
โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

๕.๒ ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

๕.๓ จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

๕.๔ จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

๕.๕ ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน การสอน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอน และแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ

๕.๖ จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับ บิดา มารดา และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

๕.๗ ศึกษาค้นคว้าพัฒนารูปแบบหรือการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ที่ก้าวหน้า เพื่อเป็นผู้นำการจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น

๖. การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

๖.๑ กำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษา โดยให้สอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศ

๖.๒ จัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา

๖.๓ วัดผล ประเมินผล เทียบโอนประสบการณ์ผลการเรียน และอนุมัติผลการเรียน

๖.๔ จัดให้มีการประเมินผลการเรียนรู้ช่วงชั้น และจัดให้มีการซ่อมเสริมกรณีที่ผู้เรียน ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

๖.๕ จัดให้มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผล

๖.๖ จัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน เพื่อใช้ในการอ้างอิง ตรวจสอบ และใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน

๖.๗ ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติการประเมินการเรียนด้านต่าง ๆ รายปี/รายภาคและตัดสินผลการเรียนการสอนผ่านช่วงชั้นและจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๖.๘ การเทียบโอนผลการเรียนเป็นอำนาจของสถานศึกษาที่จะแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ ได้แก่ คณะกรรมการเทียบระดับการศึกษาทั้งในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย คณะกรรมการเทียบโอนผลการเรียน และเสนอคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและวิชาการ พร้อมทั้งให้ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติการเทียบโอน

๗. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

๗.๑ กำหนดนโยบายและแนวทางการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้และกระบวนการทำงานของผู้เรียน ครู และผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา

๗.๒ พัฒนาครูและนักเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นสำคัญ ในการเรียนรู้ที่ซับซ้อนขึ้นทำให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิด การจัดการ การหาเหตุผลในการตอบปัญหา การผสมผสานความรู้แบบสหวิทยาการ และการเรียนรู้ในปัญหาที่ตนสนใจ

๗.๓ พัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการวิจัย

๗.๔ รวบรวมและเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษา รวมทั้งสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

๘. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

๘.๑ จัดให้มีแหล่งเรียนรู้อย่างหลากหลายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้พอเพียงเพื่อสนับสนุนการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองกับการจัดกระบวนการเรียนรู้

๘.๒ จัดระบบแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น พัฒนาห้องสมุดให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ จัดให้มีห้องสมุดหมวดวิชา ห้องสมุดเคลื่อนที่ มุมหนังสือในห้องเรียน ห้องพิพิธภัณฑ์ ห้องมัลติมีเดีย ห้องคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต ศูนย์วิชาการ ศูนย์วิทยบริการ Resource Center สวนสุขภาพ สวนวรรณคดี สวนหนังสือ สวนธรรมะ เป็นต้น

๘.๓ จัดระบบข้อมูลแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนของสถานศึกษา ของตนเอง เช่น จัดเส้นทาง/แผนที่และระบบการเชื่อมโยงเครือข่ายห้องสมุดประชาชน ห้องสมุดสถาบันการศึกษา พิพิธภัณฑ์ พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ฯลฯ

๘.๔ ส่งเสริมให้ครูและนักเรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมิน และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

๘.๕ ส่งเสริมให้ครูและนักเรียนใช้แหล่งเรียนรู้ในต่างประเทศ

๙. การนิเทศการศึกษา

๙.๑ สร้างความตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศภายในว่าเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันที่ใช้เหตุผลการนิเทศเป็นการพัฒนาปรับปรุงวิธีการทำงานของแต่ละบุคคลให้มีคุณภาพ การนิเทศเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร เพื่อให้ทุกคนเกิดความเชื่อมั่นว่าได้ปฏิบัติถูกต้องก้าวหน้า และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนและตัวครูเอง

๙.๒ จัดการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพทั่วถึงและต่อเนื่องเป็นระบบและกระบวนการ

๙.๓ จัดระบบนิเทศภายในสถานศึกษาให้เชื่อมโยงกับระบบนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑๐. การแนะแนว

๑๐.๑ กำหนดนโยบายการจัดการศึกษาที่มีการแนะแนวเป็นองค์ประกอบสำคัญ โดยให้ทุกคนในสถานศึกษาตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในกระบวนการแนะแนวและการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

๑๐.๒ จัดระบบงานและโครงสร้างองค์กรแนะแนวและดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของสถานศึกษาให้ชัดเจน

๑๐.๓ สร้างความตระหนักให้ครูทุกคนเห็นคุณค่าของการแนะแนวดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

๑๐.๔ ส่งเสริมและพัฒนาให้ครูได้รับความรู้เพิ่มเติมในเรื่องจิตวิทยาและการแนะแนว และดูแลช่วยเหลือผู้เรียนเพื่อให้สามารถบูรณาการในการจัดการเรียนรู้และเชื่อมโยงสู่การดำรงชีวิตประจำวัน

๑๐.๕ คัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ และบุคลิกภาพที่เหมาะสมทำหน้าที่ครูแนะแนว ครูที่ปรึกษา ครูประจำชั้น และคณะกรรมการแนะแนว

๑๐.๖ ดูแล นิเทศ กำกับ ติดตาม และสนับสนุนการดำเนินงานแนะแนวและดูแลช่วยเหลือผู้เรียนอย่างเป็นระบบ

๑๐.๗ ส่งเสริมความร่วมมือและความเข้าใจอันดีระหว่างครู ผู้ปกครอง และชุมชน

๑๐.๘ ประสานงานด้านการแนะแนวระหว่างสถานศึกษา องค์กรภาครัฐและเอกชน บ้าน ศาสนสถาน ชุมชน ในลักษณะเครือข่ายการแนะแนว

๑๐.๙ เชื่อมโยงระบบแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

๑๑. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

๑๑.๑ กำหนดมาตรฐานการศึกษาเพิ่มเติมของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐาน การศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและความต้องการ ของชุมชน

๑๑.๒ จัดระบบบริหารและสารสนเทศโดยจัดโครงสร้างการบริหารที่เอื้อต่อการพัฒนางาน และการสร้างระบบประกันคุณภาพภายใน จัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ ข้อมูลมีความสมบูรณ์ เรียกใช้ง่าย สะดวก รวดเร็ว ปรับให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

๑๑.๓ จัดทำแผนสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา (แผนกลยุทธ์/แผนยุทธศาสตร์)

๑๑.๔ ดำเนินการตามแผนพัฒนาสถานศึกษาในการดำเนินโครงการ/กิจกรรม สถานศึกษาต้องสร้างระบบการทำงานที่เข้มแข็งเน้นการมีส่วนร่วมและวงจรการพัฒนาคุณภาพของเดมมิ่ง (Deming Cycle) หรือที่รู้จักกันว่าวงจร PDCA

๑๑.๕ ตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา โดยดำเนินการอย่างจริงจังต่อเนื่อง ด้วยการสนับสนุนให้ครู ผู้ปกครอง และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม

๑๑.๖ ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนดเพื่อรองรับ การประเมินคุณภาพภายนอก

๑๑.๗ จัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) และสรุปรายงานประจำปี โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดและเผยแพร่ ต่อสาธารณชน

๑๒. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

๑๒.๑ จัดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่น

๑๒.๒ ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยการจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน

๑๒.๓ ส่งเสริมให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ

๑๒.๔ พัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการ สนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างชุมชน

๑๓. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น

๑๓.๑ ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของผู้เรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีต ประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น

๑๓.๒ เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตลอดจนประสานงานกับองค์กรอื่นภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชน และมีส่วนในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น

๑๓.๓ ให้บริการด้านวิชาการที่สามารถเชื่อมโยงหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับแหล่งวิชาการในท้องถิ่น ๆ

๑๓.๔ จัดกิจกรรมร่วมกับชุมชน เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับศิษย์เก่า การประชุมผู้ปกครองผู้เรียน การปฏิบัติงานร่วมกับชุมชน การร่วมกิจกรรมกับสถาบันการศึกษาอื่น ๆ เป็นต้น

๑๔. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

๑๔.๑ ประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจต่อบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ในเรื่องเกี่ยวกับสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาที่เป็นจุดเน้นเฉพาะ

๑๔.๒ จัดให้มีการสร้างความรู้ ความเข้าใจ การเพิ่มความพร้อมให้กับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นที่ร่วมจัดการศึกษา

๑๔.๓ ร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นร่วมกันจัดการศึกษา และใช้ทรัพยากรร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

๑๔.๔ ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น

๑๔.๕ ส่งเสริม สนับสนุนให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นได้รับความช่วยเหลือทางด้านวิชาการตามความเหมาะสมและจำเป็น

๑๔.๖ ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งด้านคุณภาพและปริมาณเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ

๑๕. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา

๑๕.๑ ศึกษาและวิเคราะห์ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับรู้และถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน

๑๕.๒ จัดทำร่างระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับรู้และถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน

๑๕.๓ ตรวจสอบร่างระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา และแก้ไขปรับปรุง

๑๕.๔ นำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติ

๑๕.๕ ตรวจสอบและประเมินผลการใช้ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา และนำไปแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมต่อไป

๑๖. การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา

๑๖.๑ ศึกษาวิเคราะห์ คัดเลือกหนังสือเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อเป็นหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน

๑๖.๒ จัดทำหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบแบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน

๑๖.๓ ตรวจสอบพิจารณาคุณภาพหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบแบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน

๑๗. การพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

๑๗.๑ จัดให้มีการร่วมกันกำหนดนโยบาย วางแผนในเรื่องการจัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา

๑๗.๒ พัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พร้อมทั้งให้มีการจัดตั้งเครือข่ายทางวิชาการ ชมรมวิชาการเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา

๑๗.๓ พัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาโดยมุ่งเน้นการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ให้อรรถประโยชน์ เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ เกิดขึ้น โดยเฉพาะหาแหล่งสื่อที่เสริมการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

๑๗.๔ พัฒนาห้องสมุดของสถานศึกษาให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาและชุมชน

๑๗.๕ นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในการจัดหาผลิตใช้และพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา

ขอบข่าย/ภารกิจการดำเนินการด้านการบริหารวิชาการของสถานศึกษาตามระบบ การพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล

ขอบข่าย/ภารกิจการดำเนินการด้านการบริหารวิชาการของสถานศึกษาตามระบบการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล มีรายละเอียดดังนี้

๑. การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น

๑.๑ วิเคราะห์กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดทำไว้ หรือจัดทำกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเพิ่มเติมตามบริบทของสถานศึกษาโดยความเห็นชอบของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑.๒ วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อกำหนดจุดเน้นหรือประเด็นที่สถานศึกษาให้ความสำคัญ

๑.๓ ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาและชุมชนเพื่อนำมาเป็นข้อมูลจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

๑.๔ จัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาเพื่อนำไปจัดทำรายวิชาพื้นฐานหรือรายวิชาเพิ่มเติม จัดทำคำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อจัดประสบการณ์และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียนประเมิณผลและปรับปรุง

๒. การวางแผนงานด้านวิชาการ

๒.๑ วางแผนงานด้านวิชาการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน การประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา การพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการโดยการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ กำหนดเป้าหมาย จัดทำกรอบในการดำเนินงาน ตลอดจน ดูแล นิเทศ กำกับ และติดตาม

๒.๒ ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

๓. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

๓.๑ จัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

๓.๒ จัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พัฒนาคุณธรรมนำความรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๓.๓ ใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้

๓.๔ จัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้

๓.๕ ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

๓.๖ ส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาส และผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ

๔. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

๔.๑ จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นของตนเอง โดย

๔.๑.๑ จัดให้มีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคม และเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น

๔.๑.๒ จัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้ คุณธรรมจริยธรรม และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

๔.๑.๓ จัดให้มีวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ

๔.๑.๔ เพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงหรือลึกซึ้งมากขึ้น สำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะให้ครอบคลุมการศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศ การศึกษาสำหรับผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก

๔.๑.๕ เพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาที่สอดคล้องสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน สังคม และมุ่งสู่ความเป็นสากล

๔.๒ นิเทศ ติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา และรายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทราบ

๕. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

๕.๑ จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

๕.๒ จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

๕.๓ จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และมีความสนใจใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

๕.๔ จัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมความเป็นเลิศตามศักยภาพของผู้เรียน โดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

๕.๕ ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนการสอน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอน และแหล่งวิทยาการต่าง ๆ

๕.๖ จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

๕.๗ ศึกษาค้นคว้าพัฒนารูปแบบหรือการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ที่ก้าวหน้า เพื่อเป็นผู้นำการจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น

๖. การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

๖.๑ กำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศ

๖.๒ จัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา

๖.๓ วัดผล ประเมินผล เทียบโอนประสบการณ์ ผลการเรียนรู้และอนุมัติผลการเรียน

๖.๔ จัดให้มีการประเมินผลการเรียนรู้และจัดให้มีการซ่อมเสริมกรณีที่ผู้เรียนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

๖.๕ พัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน เทียบเคียงระดับสากล

๖.๖ จัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน เพื่อใช้ในการอ้างอิง ตรวจสอบ และใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน

๖.๗ ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติการประเมินผลการเรียน รายภาค/รายปี และตัดสินผลการเรียน

๖.๘ การเทียบโอนผลการเรียนเป็นอำนาจของสถานศึกษาที่จะแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ ได้แก่ คณะกรรมการเทียบระดับการศึกษา ทั้งในระบบนอกระบบ และตามอัธยาศัย คณะกรรมการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน และเสนอคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และวิชาการ พร้อมทั้งให้ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติการเทียบโอน

๗. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

๗.๑ กำหนดนโยบายและแนวทางการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้และกระบวนการทำงานของผู้เรียน ครู และผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา

๗.๒ พัฒนาครูและผู้เรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นสำคัญ ในการเรียนรู้ที่ซับซ้อนขึ้นทำให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิด การจัดการ การหาเหตุผลในการตอบปัญหา การผสมผสานความรู้แบบสหวิทยาการและการเรียนรู้ในปัญหาที่ตนสนใจ

๗.๓ พัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการวิจัย

๗.๔ รวบรวมและเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษา รวมทั้งสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

๘. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

๘.๑ จัดให้มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้พอเพียง เพื่อสนับสนุนการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองกับการจัดกระบวนการเรียนรู้

๘.๒ จัดระบบแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพเฉพาะด้านของผู้เรียน เช่น พัฒนาห้องสมุดให้เป็นห้องสมุด IT ห้องสมุดกลางและห้องสมุดกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ห้องสมุดเคลื่อนที่ มุมหนังสือในห้องเรียน ห้องพิพิธภัณฑน์ ห้องมัลติมีเดีย ห้องคอมพิวเตอร์ ศูนย์วิชาการ สวนสุขภาพ สวนวรรณคดี สวนธรรมะ เป็นต้น

๘.๓ จัดระบบข้อมูลแหล่งเรียนรู้ในห้องถิ่นให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนของสถานศึกษา ของตนเอง เช่น จัดเส้นทาง/แผนที่และระบบการเชื่อมโยงเครือข่ายห้องสมุดประชาชน ห้องสมุดสถาบันการศึกษา พิพิธภัณฑน์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ฯลฯ

๘.๔ ส่งเสริมให้ครูและผู้เรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาเพื่อพัฒนา การเรียนรู้และนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมิน และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

๘.๕ ส่งเสริมให้ครูและผู้เรียนใช้แหล่งเรียนรู้ในต่างประเทศ

๙. การนิเทศการศึกษา

๙.๑ สร้างความตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศภายในว่าเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันที่ใช้เหตุผลการนิเทศเป็นการพัฒนาปรับปรุงวิธีการทำงานของแต่ละบุคคลให้มีคุณภาพ การนิเทศเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร เพื่อให้ทุกคนเกิดความเชื่อมั่นว่าได้ปฏิบัติถูกต้องก้าวหน้า และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนและตัวครูเอง

๙.๒ จัดการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพทั่วถึงและต่อเนื่องเป็นระบบและ
กระบวนการ

๙.๓ จัดระบบนิเทศภายในสถานศึกษาให้เชื่อมโยงกับระบบนิเทศการศึกษาของ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑๐. การแนะแนว

๑๐.๑ กำหนดนโยบายการจัดการศึกษาที่มีการแนะแนวเป็นองค์ประกอบสำคัญ
โดยให้ทุกคนในสถานศึกษาตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในกระบวนการแนะแนวและการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

๑๐.๒ จัดระบบงานและโครงสร้างงานแนะแนวและระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน
ของสถานศึกษาให้ชัดเจน

๑๐.๓ ส่งเสริมให้ครูทุกคนมีบทบาทและเห็นคุณค่าของการแนะแนวและดูแลช่วยเหลือ
ผู้เรียน

๑๐.๔ ส่งเสริมและพัฒนาให้ครูได้รับความรู้เพิ่มเติมในเรื่องจิตวิทยาและการแนะแนว
และดูแลช่วยเหลือผู้เรียนเพื่อให้สามารถบูรณาการในการจัดการเรียนรู้และเชื่อมโยงสู่การดำรงชีวิตประจำวัน

๑๐.๕ คัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ และบุคลิกภาพที่เหมาะสมทำหน้าที่
ครูแนะแนว ครูที่ปรึกษา ครูประจำชั้น และคณะกรรมการแนะแนว

๑๐.๖ ดูแล นิเทศ กำกับ ติดตาม และสนับสนุนการดำเนินงานแนะแนวและดูแล
ช่วยเหลือผู้เรียนอย่างเป็นระบบ

๑๐.๗ ส่งเสริมความร่วมมือและความเข้าใจอันดีระหว่างครู ผู้ปกครอง และชุมชน

๑๐.๘ ประสานงานด้านการแนะแนวระหว่างสถานศึกษา องค์กรภาครัฐและเอกชน
บ้าน ศาสนสถาน ชุมชน ในลักษณะเครือข่ายการแนะแนว

๑๐.๙ เชื่อมโยงงานแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนเพื่อการพัฒนาศักยภาพ
ของผู้เรียน

๑๑. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

๑๑.๑ กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องตามมาตรฐาน
การศึกษาชาติ เอกลักษณ์ของสถานศึกษา และมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กระทรวงศึกษาธิการ
ประกาศใช้ พร้อมทั้งกำหนดค่าเป้าหมายความสำเร็จของแต่ละมาตรฐานและตัวบ่งชี้ และประกาศ
ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ

๑๑.๒ จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา (แผนพัฒนาการศึกษา
ขั้นพื้นฐานสถานศึกษา) ที่มุ่งเน้นคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ที่ผ่านการวิเคราะห์
สภาพปัญหา ความต้องการจำเป็นของสถานศึกษา และระบุวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ความสำเร็จ
ของการพัฒนา วิธีการดำเนินงานที่มีหลักวิชาและผลการวิจัยรองรับ งบประมาณ และทรัพยากร รวมทั้ง
แหล่งวิทยาการจากภายนอกที่ให้การสนับสนุนอย่างชัดเจน โดยมีบุคลากรของสถานศึกษาและผู้เรียน
เป็นผู้รับผิดชอบและจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีเพื่อรองรับและดำเนินการ ทั้งนี้โดยการมีส่วนร่วม
ของผู้ปกครองและชุมชนโดยผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑๑.๓ จัดระบบบริหารงานที่มีโครงสร้างที่ชัดเจนและเอื้อต่อการพัฒนาระบบ การประกันคุณภาพภายใน และจัดทำระบบสารสนเทศที่มีฐานข้อมูลสารสนเทศที่เป็นปัจจุบันอย่างครบถ้วน ถูกต้อง และเพียงพอ และสามารถเข้าถึงได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และปลอดภัย

๑๑.๔ ผู้รับผิดชอบและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายดำเนินการตามแผนปฏิบัติการสู่การปฏิบัติ อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

๑๑.๕ จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา เพื่อทราบความก้าวหน้า ของการปฏิบัติตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และรายงานผลพร้อมข้อเสนอแนะการเร่งรัด การพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ผู้รับผิดชอบและผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปประกอบการปรับปรุงพัฒนา และพร้อมรับ การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัด

๑๑.๖ จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยมีคณะกรรมการที่ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับการขึ้นทะเบียนจากหน่วยงานต้นสังกัดอย่างน้อย ๑ คน โดยใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย และพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายในจากหน่วยงานต้นสังกัด

๑๑.๗ จัดทำรายงานประจำปี (SAR) เพื่อสะท้อนคุณภาพผู้เรียนและการบริหาร จัดการศึกษาของผู้รับผิดชอบและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายที่นำไปสู่เป้าหมายที่สถานศึกษากำหนดไว้ในรอบปี เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเผยแพร่ต่อสาธารณชน โดยผ่านความเห็นชอบของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑๑.๘ ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรของสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ และนำไปปฏิบัติ ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องจนเป็นวัฒนธรรมองค์กร และนำผลการประเมินคุณภาพ ทั้งภายในและภายนอกไปใช้ในการวางแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

๑๒. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

๑๒.๑ ส่งเสริมให้มีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่น

๑๒.๒ ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยการจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน

๑๒.๓ ส่งเสริมให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ

๑๒.๔ พัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธี การสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างชุมชน

๑๓. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น

๑๓.๑ ประสานความร่วมมือวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อพัฒนาศักยภาพ ของผู้เรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีต ประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น

๑๓.๒ เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตลอดจนประสานงาน กับองค์กรภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชน และมีส่วนในการพัฒนาชุมชน และท้องถิ่น

๑๓.๓ จัดกิจกรรมร่วมกับชุมชน เพื่อส่งเสริมการพัฒนาทางวิชาการและวัฒนธรรม การสร้างความสัมพันธ์อันดีกับศิษย์เก่า การประชุมผู้ปกครองผู้เรียน การปฏิบัติงานร่วมกับชุมชน การร่วมกิจกรรมกับสถาบันการศึกษาอื่น ๆ เป็นต้น

๑๓.๔ ทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

๑๔. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

๑๔.๑ ประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจต่อบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ในเรื่องเกี่ยวกับสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาที่เป็นจุดเน้นเฉพาะ

๑๔.๒ จัดให้มีการสร้างความรู้ ความเข้าใจ การเพิ่มความพร้อมให้กับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นที่ร่วมจัดการศึกษา

๑๔.๓ ร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นจัดการศึกษาและใช้ทรัพยากรร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

๑๔.๔ ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น

๑๔.๕ ส่งเสริม สนับสนุนให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ได้รับความช่วยเหลือทางด้านวิชาการตามความเหมาะสมและจำเป็น

๑๔.๖ ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ทั้งด้านคุณภาพและปริมาณเพื่อการเรียนรู้ ตลอดชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ

๑๕. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา

๑๕.๑ จัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับรู้และถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน

๑๕.๒ นำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติ

๑๕.๓ ตรวจสอบและประเมินผลการใช้ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา และนำไปแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมต่อไป

๑๖. การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา

๑๖.๑ ศึกษาวิเคราะห์ คัดเลือกหนังสือเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อเป็นหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน

๑๖.๒ จัดทำหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบแบบฝึกหัด ใบงาน และใบความรู้ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน

๑๖.๓ พิจารณาคัดเลือกหนังสือเรียน แบบเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบแบบฝึกหัด ใบงาน และใบความรู้ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน

๑๗. การพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

๑๗.๑ จัดให้มีการร่วมกันกำหนดนโยบาย วางแผนในเรื่องการจัดหาและพัฒนา สื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา

๑๗.๒ พัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พร้อมทั้งให้มีการจัดตั้งเครือข่ายทางวิชาการ ชมรมวิชาการ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา

๑๗.๓ พัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ให้ข้อเท็จจริง เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้น และรวบรวมแหล่งสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

๑๗.๔ พัฒนาห้องสมุดของสถานศึกษาให้เป็นห้องสมุด IT เพื่อเป็นแหล่งสืบค้น

๑๗.๕ นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในการจัดหา ผลิตใช้ และพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา

๑๘. การพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล ด้านการบริหารวิชาการ

๑๘.๑ กำหนดรูปแบบนิติบุคคลด้านการบริหารวิชาการความจริงของสถานศึกษา

๑๘.๒ พัฒนารูปแบบนิติบุคคลด้านการบริหารวิชาการความจริงของสถานศึกษา

๑๘.๓ ติดตาม ประเมินผล รับผิดชอบ และรายงานผลการดำเนินงาน

บทที่ ๔

แนวทางการบริหารงบประมาณ

ความเป็นมา

สำนักงานงบประมาณได้ดำเนินการปรับปรุงระบบการจัดการงบประมาณเป็นระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน (Performance Based Budgeting : PBB) เพื่อให้สามารถจัดสรรงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความเป็นธรรม และมีความโปร่งใส โดยมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน และให้ยึดหลักความเป็นอิสระ คล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ โดยมีวัตถุประสงค์ให้หน่วยงานมีอิสระในการจัดการทรัพยากรได้อย่างคล่องตัวมากขึ้น นอกจากนี้เมื่อพิจารณาระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการบริหารจัดการและขอบเขตการปฏิบัติหน้าที่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้กำหนดให้สถานศึกษามีอำนาจในการบริหารจัดการด้านงบประมาณ อาทิ การปกครอง ดูแลบำรุงรักษาใช้และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน การจดทะเบียนสิทธิเกี่ยวกับทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้ การมีอิสระในการบริหารจัดการงบประมาณตามที่ได้รับเงินและได้รับการมอบอำนาจ การมีอิสระในการบริหารจัดการเกี่ยวกับพัสดุ การรับบริจาคเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้ ดังนั้นการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาโดยเฉพาะการแสวงหา การระดมทุนและทรัพยากรเพื่อใช้ในการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ให้เป็นไปตามเป้าหมายอย่างคุ้มค่าและประหยัด

ปัจจุบันสถานศึกษามีฐานะเป็นหน่วยงบประมาณและหน่วยบริหารการเงินของตนเอง แต่ยังมีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดูแลแม้ว่าจะมีฐานะนิติบุคคลตามกฎหมาย ส่งผลให้สถานศึกษายังขาดความเป็นอิสระในการบริหารงบประมาณให้เป็นไปตามความต้องการอย่างแท้จริง ทั้งนี้การบริหารงบประมาณของสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล ได้กำหนดให้สถานศึกษาสามารถจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา รวมทั้งการจัดหารายได้จากการให้บริการที่ต้องนำมาใช้ในการบริหารจัดการเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ที่ส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีต่อผู้เรียน เพื่อให้การบริหารงบประมาณ การเงิน และบัญชีของสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลสอดคล้องกับหลักการดังกล่าวประกอบกับเจตนารมณ์ของกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ โดยปลัดกระทรวงศึกษาธิการหรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้วแต่กรณี ต้องกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจของตนไปยังสถานศึกษา ผ่านกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหาร

และการจัดการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๐ ประกอบกับประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่องการกระจายอำนาจ การบริหารและการจัดการการศึกษาของเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.๒๕๕๐

จะเห็นได้ว่ากฎกระทรวง ระเบียบ กฎหมาย และประกาศของกระทรวงศึกษาธิการได้มอบอำนาจให้สถานศึกษามีอำนาจในการบริหารจัดการงบประมาณภายใต้กรอบการดำเนินการที่กำหนดให้อย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว มีความคล่องตัวมากขึ้น และมุ่งกระจายอำนาจในการบริหารจัดการด้านงบประมาณให้กับสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้สถานศึกษานิเทศบุคคลสามารถบริหารจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลสูงสุดภายใต้ระเบียบและกฎหมายรองรับ โดยมีรายละเอียดในการดำเนินการ ดังนี้

หลักการและแนวคิด

๑. ยึดหลักความเท่าเทียมและความเสมอภาคทางโอกาสทางการศึกษาของผู้เรียนในการจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๒. มุ่งพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารจัดการงบประมาณตามมาตรฐานการจัดการทางการเงิน ทั้ง ๗ ด้าน เพื่อรองรับการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ดังนี้

- (๑) การวางแผนงบประมาณ
- (๒) การคำนวณต้นทุนผลผลิต
- (๓) การจัดระบบการจัดหาพัสดุ
- (๔) การบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ
- (๕) การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน
- (๖) การบริหารสินทรัพย์
- (๗) การตรวจสอบภายใน

๓. ยึดหลักการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการงบประมาณ โดยจัดสรรงบประมาณให้เป็นไปในลักษณะของวงเงินรวมแก่สถานศึกษา

๔. มุ่งเน้นการเสริมสร้างประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบการจัดการงบประมาณของสถานศึกษาให้มีความเป็นอิสระในการตัดสินใจ มีความคล่องตัวควบคู่กับความโปร่งใส และความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้จากผลสำเร็จของงานและทรัพยากรที่ใช้

ขอบข่าย/ภารกิจด้านการบริหารงบประมาณ

๑. การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๒. การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงิน ตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง

๓. การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร

๔. การขอโอนและขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ

๕. การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ

๖. การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ

๗. การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้จ่ายผลผลิตจากงบประมาณ

๘. การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

๙. การปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา

๑๐. การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา

๑๑. การวางแผนพัสดุ

๑๒. การกำหนดรูปแบบรายการ หรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์ หรือสิ่งก่อสร้างที่ใช้เงินงบประมาณเพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑๓. การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ

๑๔. การจัดหาพัสดุ

๑๕. การควบคุมดูแล บำรุงรักษา และจำหน่ายพัสดุ

๑๖. การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน

๑๗. การเบิกเงินจากคลัง

๑๘. การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน

๑๙. การนำเงินส่งคลัง

๒๐. การจัดทำบัญชีการเงิน

๒๑. การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน

๒๒. การจัดทำและจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน

ขอบข่าย/ภารกิจการดำเนินงานด้านการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา ในระบบเดิม

ขอบข่าย/ภารกิจการดำเนินงานด้านการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาในระบบเดิม
มีรายละเอียดดังนี้

๑. การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อเลขาธิการ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑.๑ วิเคราะห์สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา (SWOT Analysis) โดยต้องเชื่อมโยง
กับแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา กลยุทธ์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กลยุทธ์ของสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกลยุทธ์ของกระทรวงศึกษาธิการ

๑.๒ จัดทำข้อมูลสารสนเทศทางการเงินของสถานศึกษา ได้แก่ แผนชั้นเรียน ข้อมูลครู
ผู้เรียน และสิ่งอำนวยความสะดวกของสถานศึกษา เพื่อใช้กำหนดเป้าหมาย ผลผลิต เป้าหมายกิจกรรมหลัก
และการสนับสนุน

๑.๓ ทบทวนประสิทธิภาพการใช้จ่ายตามแผนปฏิบัติการในปีที่ผ่านมา เพื่อจัดทำประมาณ
การค่าใช้จ่ายปีที่ขอตั้งงบประมาณและค่าใช้จ่ายล่วงหน้า ๓ ปี ของงบบุคลากร งบดำเนินงาน งบเงินอุดหนุน
งบลงทุน และงบรายจ่ายอื่นที่สอดคล้องกับประเด็นกลยุทธ์ตามแผนพัฒนาการศึกษาและเป้าหมายความสำเร็จ
ที่กำหนดไว้

๑.๔ ประมาณการค่าใช้จ่ายกิจกรรมหลักและกิจกรรมสนับสนุนของแต่ละผลผลิต

๑.๕ จัดทำกรอบงบประมาณรายจ่ายล่วงหน้าระยะปานกลาง (MTEF) เป็นรายละเอียด
ของแผนงบประมาณ

๑.๖ ขอความเห็นชอบแผนงบประมาณต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อใช้เป็น
คำขอตั้งงบประมาณต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๒. การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงิน ตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง

๒.๑ จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ

๒.๒ ขอความเห็นชอบแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณต่อคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

๓. การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร

๓.๑ ผู้อำนวยการสถานศึกษาอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณตามงาน/โครงการที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีและแผนการใช้จ่ายเงิน

๔. การขอโอนและขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ

๔.๑ ตรวจสอบรายละเอียดรายการงบประมาณที่จำเป็นต้องขอโอนและเปลี่ยนแปลงเสนอขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

๔.๒ ขอโอน/เปลี่ยนแปลงงบประมาณที่ไม่ต้องทำความตกลงกับสำนักงบประมาณให้เสนอต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อพิจารณาอนุมัติ กรณีที่ยังไม่ได้เป็นผู้เบิกเงินจากคลังให้เสนอผู้ว่าราชการจังหวัดผ่านสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๕. การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ

๕.๑ รายงานผลการใช้จ่ายเงินงบประมาณประจำปีไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้วแต่กรณี

๖. การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ

๖.๑ กรณีสถานศึกษาที่ยังไม่ได้รับการอนุมัติให้เป็นผู้เบิกเงินจากคลัง

๑) จัดให้มีการตรวจสอบและติดตามให้กลุ่ม ฝ่าย งาน ในสถานศึกษา รายงานผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณตามแบบที่สำนักงบประมาณกำหนด แล้วจัดส่งไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกไตรมาสภายในระยะเวลาที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำหนด

๒) จัดทำรายงานประจำปีที่แสดงถึงความสำเร็จในการปฏิบัติงานทุกสิ้นปีงบประมาณ แล้วจัดส่งให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ภายในระยะเวลาที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำหนด

๖.๒ กรณีสถานศึกษาที่ได้รับการอนุมัติให้เป็นผู้เบิกเงินจากคลัง

๑) จัดให้มีการตรวจสอบและติดตามให้กลุ่ม ฝ่าย งาน ในสถานศึกษา รายงานผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อสถานศึกษาจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงาน และผลการใช้จ่ายงบประมาณตามแบบที่สำนักงบประมาณกำหนด แล้วจัดส่งไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกไตรมาสภายในระยะเวลาที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

๒) จัดทำรายงานประจำปีที่แสดงถึงความสำเร็จในการปฏิบัติงานทุกสิ้นปีงบประมาณ แล้วจัดส่งให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภายในระยะเวลาที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

๗. การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้ผลผลิตจากงบประมาณ

๗.๑ ประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย

๗.๒ วางแผนประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินงานของสถานศึกษา

๗.๓ วิเคราะห์และประเมินความมีประสิทธิภาพ ประหยัดและคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากรของหน่วยงานในสถานศึกษา

๘. การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

๘.๑ วางแผน รณรงค์ ส่งเสริมการระดมทุนการศึกษา และทุนเพื่อพัฒนาสถานศึกษา

๘.๒ จัดทำข้อมูลสารสนเทศและระบบการรับจ่ายทุนการศึกษา และทุนเพื่อพัฒนาการศึกษาให้ดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล คุ้มค่า และมีความโปร่งใส

๘.๓ สรุป รายงาน เผยแพร่ และเชิดชูเกียรติผู้สนับสนุนทุนการศึกษาและทุนเพื่อพัฒนาสถานศึกษา โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

๙. การปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา

๙.๑ สำรวจความต้องการของผู้เรียนและคัดเลือกผู้เสนอกู้ยืมตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

๙.๒ ประสานการกู้ยืมเพื่อการศึกษากับหน่วยปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

๙.๓ สร้างความตระหนักแก่ผู้กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา

๙.๔ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงาน

๑๐. การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา

๑๐.๑ จัดทำรายการทรัพยากรเพื่อเป็นสารสนเทศ ได้แก่ แหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นทั้งที่เป็นแหล่งเรียนรู้ธรรมชาติและภูมิปัญญา แหล่งเรียนรู้ที่เป็นสถานประกอบการ เพื่อการรับรู้ของบุคลากรในสถานศึกษา ผู้เรียน และบุคลากรทั่วไป จะได้เกิดการใช้ทรัพยากรร่วมกันในการจัดการศึกษา

๑๐.๒ วางระบบหรือกำหนดแนวปฏิบัติการใช้ทรัพยากรร่วมกันกับบุคคลและหน่วยงาน รัฐบาลและเอกชนให้เกิดประโยชน์สูงสุด

๑๐.๓ กระตุ้นให้บุคคลในสถานศึกษาร่วมใช้ทรัพยากรภายในและภายนอก รวมทั้งให้บริการการใช้ทรัพยากรภายในเพื่อประโยชน์ต่อการเรียนรู้ และส่งเสริมการศึกษาในชุมชน

๑๐.๔ ประสานความร่วมมือกับผู้รับผิดชอบแหล่งทรัพยากรภายในและภายนอก ทั้งทรัพยากรและธรรมชาติ ทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้น ทรัพยากรบุคคลที่มีศักยภาพให้การสนับสนุนการจัดการศึกษา

๑๐.๕ ดำเนินการเชิญเกียรติบุคคลและหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ที่สนับสนุนการใช้ทรัพยากรร่วมกันเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา

๑๑. การวางแผนพัสดุ

๑๑.๑ กรณีสถานศึกษาที่ยังไม่ได้รับการอนุมัติให้เป็นผู้เบิกเงินจากคลัง

๑) การวางแผนพัสดุล่วงหน้า ๓ ปี ให้ดำเนินการตามกระบวนการของการวางแผนงบประมาณ

๒) การจัดทำแผนการจัดหาพัสดุ ให้ฝ่ายที่ทำหน้าที่จัดซื้อจัดจ้างเป็นผู้ดำเนินการ โดยให้ฝ่ายที่ต้องการใช้พัสดุจัดทำรายละเอียดพัสดุที่ต้องการ คือรายละเอียดเกี่ยวกับปริมาณ ราคา คุณลักษณะเฉพาะ หรือรูปแบบรายการและระยะเวลาที่ต้องการใช้พัสดุ (ทั้งนี้รายละเอียดพัสดุที่ต้องการนี้ ต้องเป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปี (แผนปฏิบัติงาน) และตามที่ระบุไว้ในเอกสารประกอบพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี) ส่งให้ฝ่ายที่ทำหน้าที่จัดซื้อจัดจ้างเพื่อจัดทำแผนการจัดหาพัสดุ

๓) ฝ่ายที่จัดทำแผนการจัดหาพัสดุทำการสำรวจข้อมูลรายละเอียดจากฝ่ายที่ต้องการใช้พัสดุ โดยมีการสอบถามกับแผนปฏิบัติงานและเอกสารประกอบพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และความเหมาะสมของวิธีการจัดหาว่าควรเป็นการซื้อ การเช่า หรือการจัดทำเอง แล้วจึงนำข้อมูลที่สอบถามแล้วมาจัดทำแผนการจัดหาพัสดุในภาพรวมของสถานศึกษา แล้วส่งแผนที่จัดทำนี้ไปให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อจัดทำเป็นภาพรวมของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต่อไป

๑๑.๒ กรณีสถานศึกษาที่ได้รับการอนุมัติให้เป็นผู้เบิกเงินจากคลัง

๑) การวางแผนพัสดุล่วงหน้า ๓ ปี ให้ดำเนินการตามกระบวนการของการวางแผนงบประมาณ

๒) การจัดทำแผนการจัดหาพัสดุ ให้ฝ่ายที่ทำหน้าที่จัดซื้อจัดจ้างเป็นผู้ดำเนินการ โดยให้ฝ่ายที่ต้องการใช้พัสดุจัดทำรายละเอียดพัสดุที่ต้องการ คือรายละเอียดเกี่ยวกับปริมาณ ราคา คุณลักษณะเฉพาะ หรือรูปแบบรายการและระยะเวลาที่ต้องการใช้พัสดุ (ทั้งนี้รายละเอียดพัสดุที่ต้องการนี้ ต้องเป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปี (แผนปฏิบัติงาน) และตามที่ระบุไว้ในเอกสารประกอบพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี) ส่งให้ฝ่ายที่ทำหน้าที่จัดซื้อจัดจ้างเพื่อจัดทำแผนการจัดหาพัสดุ

๓) ฝ่ายที่จัดทำแผนการจัดหาพัสดุทำการสำรวจข้อมูลรายละเอียดจากฝ่ายที่ต้องการใช้พัสดุ โดยมีการสอบถามกับแผนปฏิบัติงานและเอกสารประกอบพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และความเหมาะสมของวิธีการจัดหาว่าควรเป็นการซื้อ การเช่า หรือการจัดทำเอง แล้วจึงนำข้อมูลที่สอบถามแล้วมาจัดทำแผนการจัดหาพัสดุในภาพรวมของสถานศึกษา โดยในส่วนที่จัดส่งให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินให้รายงานเฉพาะครุภัณฑ์ที่มีราคาเกินหนึ่งแสนบาท และที่ดินสิ่งก่อสร้างที่มีราคาเกินหนึ่งล้านบาท (รายละเอียดสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ที่ ตผ ๐๐๐๔/ว ๙๗ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๖)

๑๒. การกำหนดแบบรูปรายการ หรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์ หรือสิ่งก่อสร้างที่ใช้เงินงบประมาณเพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑๒.๑ กำหนดรูปแบบรายการหรือคุณลักษณะเฉพาะเพื่อประกอบการขอตั้งงบประมาณ ส่งให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑๒.๒ กรณีที่เป็นการจัดหาจากเงินนอกงบประมาณให้กำหนดรูปแบบรายการหรือคุณลักษณะเฉพาะได้โดยให้พิจารณาจากแบบมาตรฐานก่อน หากไม่เหมาะสมก็ให้กำหนดตามความต้องการโดยยึดหลักความโปร่งใส เป็นธรรม และเป็นประโยชน์กับทางราชการ

๑๓. การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ

๑๓.๑ พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการจัดหาพัสดุ เช่น สมุดโทรศัพท์หน้าเหลือง การจัดทำบัญชีผู้ขายหรือผู้รับจ้าง เพื่อสำหรับการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างและการประเมินผลผู้ขายและผู้รับจ้าง เป็นต้น

๑๔. การจัดหาพัสดุ

๑๔.๑ การจัดหาพัสดุถือปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการพัสดุของส่วนราชการและคำสั่งมอบอำนาจของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑๔.๒ การจัดทำพัสดุถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการให้สถานศึกษา รับจัดทำ รับบริการ รับจ้าง ผลิตเพื่อจำหน่าย พ.ศ. ๒๕๓๓

๑๕. การควบคุมดูแล บำรุงรักษา และจำหน่ายพัสดุ

๑๕.๑ จัดทำทะเบียนคุมบัญชีทรัพย์สินและบัญชีวัสดุ ไม่ว่าจะได้มาด้วยการจัดหาหรือการรับบริจาค

๑๕.๒ ควบคุมพัสดุให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน

๑๕.๓ ตรวจสอบพัสดุประจำปี และให้มีการจำหน่ายพัสดุที่ชำรุดเสื่อมสภาพหรือไม่ใช้ในราชการอีกต่อไป

๑๕.๔ พักตร์ที่เป็นที่ดินหรือสิ่งก่อสร้างกรณีที่ได้มาด้วยเงินงบประมาณให้ดำเนินการขึ้นทะเบียนเป็นที่ราชพัสดุ กรณีที่ได้มาจากการรับบริจาคหรือจากเงินรายได้สถานศึกษาให้ขึ้นทะเบียนเป็นกรรมสิทธิ์ของสถานศึกษา

๑๖. การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน

๑๖.๑ จัดทำแนวปฏิบัติหรือระเบียบของสถานศึกษาในการดำเนินการหารายได้ โดยไม่ขัดต่อกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๑๖.๒ การจัดหาผลประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ และอสังหาริมทรัพย์ที่อยู่ในความครอบครองของสถานศึกษา ภายในของวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา และต้องไม่ขัดหรือแย้งกับนโยบาย วัตถุประสงค์ และภารกิจของสถานศึกษา

๑๖.๓ เงินรายได้ที่เกิดขึ้นถือเป็นเงินนอกงบประมาณประเภทเงินรายได้สถานศึกษา

๑๖.๔ การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินตามข้อ ๑-๓ ในส่วนที่อยู่ในความรับผิดชอบของสถานศึกษา ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑๗. การเบิกเงินจากคลัง

๑๗.๑ สถานศึกษาที่ยังไม่ได้รับการอนุมัติให้เป็นผู้เบิกเงินจากคลังให้ยื่นหลักฐานการขอเบิกเงินทุกรายการให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการ

๑๗.๒ สถานศึกษาที่ได้รับการอนุมัติให้เป็นผู้เบิกเงินจากคลัง ให้จัดทำและตรวจสอบเอกสารหลักฐานขอเบิกให้ถูกต้องตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง แล้วดำเนินการเบิกเงินจากสำนักงานคลังจังหวัด ณ อำเภอ แล้วแต่กรณี

๑๘. การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน

๑๘.๑ กรณีสถานศึกษาที่ยังไม่ได้รับการอนุมัติให้เป็นผู้เบิกเงินจากคลัง

๑) การปฏิบัติเกี่ยวกับการรับเงินและการจ่ายเงินให้ปฏิบัติตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด คือ ระเบียบการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลังในหน้าที่ของอำเภอและกิ่งอำเภอ พ.ศ. ๒๕๒๐ โดยสถานศึกษาสามารถกำหนดวิธีปฏิบัติเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม แต่ต้องไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบดังกล่าว

๒) การปฏิบัติเกี่ยวกับการเก็บรักษาเงิน ให้ปฏิบัติตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด คือ ระเบียบการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลังในส่วนของราชการ พ.ศ. ๒๕๒๐ โดยอนุโลม

๑๘.๒ กรณีสถานศึกษาที่ได้รับการอนุมัติให้เป็นผู้เบิกเงินจากคลัง ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา คือ การปฏิบัติเกี่ยวกับการรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงินต้องปฏิบัติตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด คือ ระเบียบการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลังของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๒๐

๑๙. การนำเงินส่งคลัง

๑๙.๑ กรณีสถานศึกษาที่ยังไม่ได้รับการอนุมัติให้เป็นผู้เบิกเงินจากคลัง การนำเงินส่งคลังให้นำส่งต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ตามระเบียบการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลังในหน้าที่ของอำเภอและกิ่งอำเภอ พ.ศ. ๒๕๒๐ หากนำส่งเป็นเงินสดให้ตั้งคณะกรรมการนำส่งเงินด้วย

๑๙.๒ กรณีสถานศึกษาที่ได้รับการอนุมัติให้เป็นผู้เบิกเงินจากคลัง

๑) การนำเงินส่งคลังให้นำส่งภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ตามระเบียบการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลังของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๒๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๒) ขั้นตอนและวิธีการนำเงินส่งคลังให้เป็นไปตามที่ระบบ GFMS กำหนด

๒๐. การจัดทำบัญชีการเงิน

๒๐.๑ กรณีสถานศึกษาที่ยังไม่ได้รับการอนุมัติให้เป็นผู้เบิกเงินจากคลังให้จัดทำบัญชีการเงินตามระบบที่เคยจัดทำอยู่เดิม คือ ตามระบบที่กำหนดไว้ในคู่มือการบัญชีหน่วยงานย่อย พ.ศ. ๒๕๑๕ หรือตามระบบการควบคุมการเงินของหน่วยงานย่อย พ.ศ. ๒๕๔๔ แล้วแต่กรณี

๒๐.๒ กรณีสถานศึกษาที่ได้รับการอนุมัติให้เป็นผู้เบิกเงินจากคลัง การจัดทำบัญชีการเงินให้บันทึกบัญชีและทะเบียนที่เกี่ยวข้องตามระบบบัญชีเกณฑ์คงค้าง และระบบ GFMS ตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

๒๑. การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน

๒๑.๑ กรณีสถานศึกษาที่ยังไม่ได้รับการอนุมัติให้เป็นผู้เบิกเงินจากคลัง

๑) จัดทำรายงานตามที่กำหนดในคู่มือการบัญชีสำหรับหน่วยงานย่อย พ.ศ. ๒๕๑๕ หรือตามระบบการควบคุมการเงินของหน่วยงานย่อย พ.ศ. ๒๕๔๔ แล้วแต่กรณี

๒) จัดทำรายงานการรับจ่ายเงินรายได้สถานศึกษา ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด คือ ตามประกาศที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานว่าด้วยหลักเกณฑ์ อัตรา และวิธีการนำเงินรายได้สถานศึกษาไปจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๒๑.๒ กรณีสถานศึกษาที่ได้รับการอนุมัติให้เป็นผู้เบิกเงินจากคลัง

๑) จัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงินเป็นไปตามระบบบัญชีเกณฑ์คงค้าง และระบบ GFMS ตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

๒) จัดทำรายงานการรับจ่ายเงินรายได้สถานศึกษา ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด คือ ตามประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานว่าด้วยหลักเกณฑ์ อัตรา และวิธีการนำเงินรายได้สถานศึกษาไปจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๒๒. การจัดทำและจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน

๒๒.๑ กรณีสถานศึกษาที่ยังไม่ได้รับการอนุมัติให้เป็นผู้เบิกเงินจากคลัง แบบพิมพ์บัญชีทะเบียน และแบบรายงานให้จัดทำตามแบบที่กำหนดในคู่มือการบัญชีสำหรับหน่วยงานย่อย พ.ศ. ๒๕๑๕ หรือตามระบบการควบคุมการเงินของหน่วยงานย่อย พ.ศ. ๒๕๔๔

๒๒.๒ กรณีสถานศึกษาที่ได้รับการอนุมัติให้เป็นผู้เบิกเงินจากคลัง แบบพิมพ์บัญชีทะเบียน และแบบรายงานให้จัดทำตามระบบบัญชีเกณฑ์คงค้าง และระบบ GFMS ตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

ข้อบ่งชี้/ภารกิจงานด้านการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาตามระบบการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล

ข้อบ่งชี้/ภารกิจงานด้านการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาตามระบบการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล มีรายละเอียดดังนี้

๑. การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑.๑ วิเคราะห์สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา (SWOT Analysis) โดยเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา กลยุทธ์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กลยุทธ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกลยุทธ์ของกระทรวงศึกษาธิการ

๑.๒ จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่สุดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อจัดสรรงบประมาณประจำปีที่ได้รับให้กับหน่วยงานภายในสถานศึกษา โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑.๓ จัดทำข้อมูลสารสนเทศทางการเงินของสถานศึกษา ได้แก่ แผนการจัดชั้นเรียน ข้อมูลครูและบุคลากร ข้อมูลผู้เรียน ทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวกของสถานศึกษา เพื่อใช้กำหนดเป้าหมาย ผลผลิต เป้าหมายกิจกรรมหลักและการสนับสนุน

๑.๔ ทบทวนประสิทธิภาพการใช้จ่ายตามแผนปฏิบัติการในปีที่ผ่านมา เพื่อจัดทำประมาณการค่าใช้จ่ายปีที่ขอตั้งงบประมาณและค่าใช้จ่ายล่วงหน้า ๓ ปี ของงบบุคลากร งบดำเนินงาน งบเงินอุดหนุน งบลงทุน และงบรายจ่ายอื่นที่สุดคล้องกับประเด็นกลยุทธ์ตามแผนพัฒนา

๑.๕ ประมาณการและกำหนดวงเงินค่าใช้จ่ายกิจกรรมหลักและกิจกรรมสนับสนุนของแต่ละผลผลิต เพื่อกำหนดกรอบวงเงินที่ใช้จ่ายแต่ละปี และจัดตั้งงบประมาณเสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑.๖ วิเคราะห์ผลการประกันคุณภาพภายใน ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกลยุทธ์ของสถานศึกษาและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อตรวจสอบทบทวนภารกิจ และจัดทำกรอบงบประมาณรายจ่ายล่วงหน้าระยะปานกลาง (MTEF) เป็นรายละเอียดของแผนงบประมาณ

๑.๗ ขอความเห็นชอบแผนงบประมาณต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อใช้เป็นคำขอตั้งงบประมาณต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๒. การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงิน ตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง

๒.๑ จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ

๒.๒ ขอความเห็นชอบแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณต่อคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๓. การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร

๓.๑ ผู้อำนวยการสถานศึกษาอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณตามงาน/โครงการที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ

๔. การขอโอนและขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ

๔.๑ ตรวจสอบรายละเอียดรายการงบประมาณที่จำเป็นต้องขอโอนและเปลี่ยนแปลงเสนอขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

๔.๒ ขอโอน/เปลี่ยนแปลงงบประมาณที่ไม่ต้องทำความตกลงกับสำนักงบประมาณ ให้เสนอต่อส่วนกลาง/เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้วแต่กรณี

๕. การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ

๕.๑ รายงานผลการใช้จ่ายเงินงบประมาณประจำปีไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้วแต่กรณี

๖. การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ

๖.๑ จัดให้มีการตรวจสอบและติดตามให้กลุ่ม ฝ่าย งาน ในสถานศึกษา รายงานผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อสถานศึกษาจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงาน และผลการใช้จ่ายงบประมาณต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกไตรมาส ภายในระยะเวลาที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

๖.๒ จัดทำรายงานประจำปีที่แสดงถึงความสำเร็จในการปฏิบัติงานทุกสิ้นปีงบประมาณ แล้วจัดส่งให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภายในระยะเวลาที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

๗. การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้ผลผลิตจากงบประมาณ

๗.๑ ประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย

๗.๒ วางแผนประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินงานของสถานศึกษา

๗.๓ วิเคราะห์และประเมินความมีประสิทธิภาพ ประหยัดและคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากรของหน่วยงานในสถานศึกษา

๘. การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

๘.๑ ประสานและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแหล่งทรัพยากรที่สนับสนุนการจัดการศึกษาทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชนในท้องถิ่นให้เป็นระบบ

๘.๒ ศึกษาแนวทางหรือระเบียบที่จะขอรับการสนับสนุนจากแหล่งทรัพยากรทุกประเภทตลอดจนเงื่อนไขการขอรับการสนับสนุน

๘.๓ วางแผน รณรงค์ ส่งเสริมการระดมทุนการศึกษา และทุนเพื่อการพัฒนาสถานศึกษา

๘.๔ จัดทำข้อมูลสารสนเทศและระบบการรับจ่ายทุนการศึกษา และทุนเพื่อการพัฒนาการศึกษาให้ดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล คุ่มค่า และมีความโปร่งใส

๘.๕ การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา โดยให้เป็นไปตามความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

๘.๖ ให้อุบลคณ ครอบครว้ ชุมชน องคร้กรเอกชน องคร้กรปกครองส่วนท้องถิ่น องคร้กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาโดยเป็นผู้จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา บริจาคทรัพย์สินหรือทรัพยากรให้แก่สถานศึกษาและมีส่วนร่วมกับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาตามความเหมาะสมและความจำเป็น

๙. การปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา

๙.๑ สํารวจความต้องการของผู้เรียนและคัดเลือกผู้เสนอผู้ยืมตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

๙.๒ ประสานการกู้ยืมเพื่อการศึกษา กับหน่วยปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

๙.๓ สร้างความตระหนักแก่ผู้กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา

๙.๔ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงาน

๑๐. การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา

๑๐.๑ จัดทำรายการทรัพยากรเพื่อเป็นสารสนเทศ ได้แก่ แหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา และแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นทั้งที่เป็นแหล่งเรียนรู้ธรรมชาติและภูมิปัญญา แหล่งเรียนรู้ที่เป็นสถานประกอบการ เพื่อการรับรู้ของบุคลากรในสถานศึกษา ผู้เรียน และบุคลากรทั่วไปจะได้เกิดการใช้ทรัพยากรร่วมกันในการจัดการศึกษา

๑๐.๒ วางระบบหรือกำหนดแนวปฏิบัติการใช้ทรัพยากรร่วมกันกับบุคคลและหน่วยงาน รัฐบาลและเอกชนให้เกิดประโยชน์สูงสุด

๑๐.๓ กระตุ้นให้บุคคลในสถานศึกษาร่วมใช้ทรัพยากรภายในและภายนอก รวมทั้งให้บริการการใช้ทรัพยากรภายในเพื่อประโยชน์ต่อการเรียนรู้ และส่งเสริมการศึกษาในชุมชน

๑๐.๔ ประสานความร่วมมือกับผู้รับผิดชอบแหล่งทรัพยากรภายในและภายนอก ทั้งทรัพยากรและธรรมชาติ ทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้น ทรัพยากรบุคคลที่มีศักยภาพให้การสนับสนุนการจัดการศึกษา

๑๐.๕ ดำเนินการเชิญเกียรติบุคคลและหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ที่สนับสนุนการใช้ทรัพยากรร่วมกันเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา

๑๐.๖ อำนาจในการบริหารจัดการเกี่ยวกับทรัพยากรและได้รับการสนับสนุนจากภาคส่วนต่าง ๆ จะต้องอยู่ภายใต้การบริหารจัดการของสถานศึกษา

๑๑. การวางแผนพัสดุ

๑๑.๑ การวางแผนพัสดุล่วงหน้า ๓ ปี ให้ดำเนินการตามกระบวนการของการวางแผนงบประมาณ

๑๑.๒ การจัดทำแผนการจัดหาพัสดุ ให้ฝ่ายที่ทำหน้าที่จัดซื้อจัดจ้างเป็นผู้ดำเนินการ โดยให้ฝ่ายที่ต้องการใช้พัสดุจัดทำรายละเอียดพัสดุที่ต้องการ คือรายละเอียดเกี่ยวกับปริมาณ ราคา คุณลักษณะเฉพาะ หรือแบบรูปรายการและระยะเวลาที่ต้องการใช้พัสดุ (ทั้งนี้รายละเอียดพัสดุที่ต้องการนี้ ต้องเป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปี (แผนปฏิบัติงาน) และตามที่ระบุไว้ในเอกสารประกอบพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี) ส่งให้ฝ่ายที่ทำหน้าที่จัดซื้อจัดจ้างเพื่อจัดทำแผนการจัดหาพัสดุ

๑๑.๓ ฝ่ายที่จัดทำแผนการจัดหาพัสดุทำการสำรวจข้อมูลรายละเอียดจากฝ่ายที่ต้องการใช้พัสดุ โดยมีการสอบถามกับแผนปฏิบัติงานและเอกสารประกอบพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และความเหมาะสมของวิธีการจัดหาว่าควรเป็นการซื้อ การเช่า หรือการจัดทำเอง แล้วจึงนำข้อมูลที่สอบถามแล้วมาจัดทำแผนการจัดหาพัสดุในภาพรวมของสถานศึกษา โดยในส่วนที่จัดส่งให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ให้รายงานเฉพาะครุภัณฑ์ที่มีราคาเกินหนึ่งแสนบาท และที่ดินสิ่งก่อสร้างที่มีราคาเกินหนึ่งล้านบาท (รายละเอียดสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ที่ ตผ ๐๐๐๔/ว ๙๗ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๖)

๑๒. การกำหนดแบบรูปรายการ หรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์ หรือสิ่งก่อสร้างที่ใช้เงินงบประมาณเพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑๒.๑ กำหนดรูปแบบรายการหรือคุณลักษณะเฉพาะเพื่อประกอบการขอตั้งงบประมาณ ส่งให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑๒.๒ กรณีที่เป็นการจัดหาจากเงินนอกงบประมาณให้กำหนดแบบรูปรายการหรือคุณลักษณะเฉพาะได้โดยให้พิจารณาจากแบบมาตรฐานก่อน หากไม่เหมาะสมก็ให้กำหนดตามความต้องการ โดยยึดหลักความโปร่งใส เป็นธรรม และเป็นประโยชน์กับทางราชการ

๑๓. การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ

๑๓.๑ พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการจัดหาพัสดุ เช่น สมุดโทรศัพท์หน้าเหลือง การจัดทำบัญชีผู้ขายหรือผู้รับจ้าง เพื่อสำหรับการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างและการประเมินผลผู้ขายและผู้รับจ้าง เป็นต้น

๑๔. การจัดหาพัสดุ

๑๔.๑ การจัดหาพัสดุถือปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการพัสดุของส่วนราชการและคำสั่งมอบอำนาจของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑๔.๒ การจัดหาพัสดุถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการให้สถานศึกษา รับจัดทำ รับบริการ รับจ้าง ผลิตเพื่อจำหน่าย พ.ศ. ๒๕๓๓

๑๔.๓ การจัดหาพัสดุด้วยเงินงบประมาณต้องดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

ว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ โดยกำหนดให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือองค์กรอื่นมีส่วนร่วมในการจัดหาโดยประเภทของพัสดุที่จัดหาต้องเป็นไปตามหลักจำแนกประเภท รายจ่ายงบประมาณและคำสั่งมอบอำนาจของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑๔.๔ การจัดหาพัสดุด้วยเงินนอกงบประมาณจะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และแก้ไขเพิ่มเติม ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ และให้เป็นไปตามระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานว่าด้วยการบริหารจัดการเกี่ยวกับเงินรายได้ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล ในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๙ และประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ว่าด้วยหลักเกณฑ์ อัตรา และวิธีการนำเงินรายได้สถานศึกษาไปจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา

๑๕. การควบคุมดูแล บำรุงรักษา และจำหน่ายพัสดุ

๑๕.๑ จัดทำทะเบียนคุมบัญชีทรัพย์สินและบัญชีวัสดุ ไม่ว่าจะได้มาด้วยการจัดหา หรือการรับบริจาค

๑๕.๒ ควบคุมพัสดุให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน

๑๕.๓ ตรวจสอบพัสดุประจำปี และให้มีการจำหน่ายพัสดุที่ชำรุดเสื่อมสภาพหรือไม่ใช้ ในรายการอีกต่อไป

๑๕.๔ พักตร์ที่เป็นที่ดินหรือสิ่งก่อสร้างกรณีที่ได้มาด้วยเงินงบประมาณให้ดำเนินการ ขึ้นทะเบียนเป็นทรัพย์สินพัสดุ กรณีที่ได้มาจากการรับบริจาคหรือจากเงินรายได้สถานศึกษาให้ขึ้นทะเบียน เป็นกรรมสิทธิ์ของสถานศึกษา

๑๖. การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน

๑๖.๑ จัดทำแนวปฏิบัติหรือระเบียบของสถานศึกษาในการดำเนินการหารายได้ โดยไม่ขัด ต่อกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๑๖.๒ การจัดหาผลประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ และอสังหาริมทรัพย์ที่อยู่ในความครอบครอง ของสถานศึกษาภายในวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา และต้องไม่ขัดหรือแย้งกับนโยบาย วัตถุประสงค์ และ ภารกิจของสถานศึกษา

๑๖.๓ เงินรายได้ที่เกิดขึ้นถือเป็นเงินนอกงบประมาณประเภทเงินรายได้สถานศึกษา

๑๖.๔ การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินตามข้อ ๑-๓ ในส่วนที่อยู่ในความรับผิดชอบ ของสถานศึกษา ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑๗. การเบิกเงินจากคลัง

๑๗.๑ สถานศึกษาได้รับการอนุมัติให้เป็นผู้เบิกเงินจากคลัง/กรมบัญชีกลางโดยตรง โดยจัดทำและตรวจสอบเอกสารหลักฐานขอเบิกให้ถูกต้องตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง แล้วดำเนินการเบิกเงิน จากสำนักงานคลังจังหวัด ณ อำเภอ แล้วแต่กรณี ตามระบบ GFMS

๑๘. การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน

๑๘.๑ สถานศึกษาได้รับการอนุมัติให้เป็นผู้เบิกเงินจากคลัง ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา คือ การปฏิบัติเกี่ยวกับการรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน ต้องปฏิบัติตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด คือ ระเบียบการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลังของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๕๑

๑๙. การนำเงินส่งคลัง

๑๙.๑ การนำเงินส่งคลังให้นำส่งภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ตามระเบียบการเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลังของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๑๙.๒ ขั้นตอนและวิธีการนำเงินส่งคลังให้เป็นไปตามที่ระบบ GFMS กำหนด

๒๐. การจัดทำบัญชีการเงิน

๒๐.๑ สถานศึกษาที่ได้รับการอนุมัติให้เป็นผู้เบิกเงินจากคลัง/กรมบัญชีกลางการจัดทำบัญชีการเงินให้บันทึกบัญชีและทะเบียนที่เกี่ยวข้องตามระบบบัญชีเกณฑ์คงค้าง และระบบ GFMS ที่กระทรวงการคลังกำหนด

๒๑. การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน

๒๑.๑ จัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงินเป็นไปตามระบบบัญชีเกณฑ์คงค้าง และระบบ GFMS ตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

๒๑.๒ จัดทำรายงานการรับจ่ายเงินรายได้สถานศึกษา ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด คือ ตามประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานว่าด้วยหลักเกณฑ์อัตรา และวิธีการนำเงินรายได้สถานศึกษาไปจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๒๒. การจัดทำและจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน

๒๒.๑ สถานศึกษาที่ได้รับการอนุมัติให้เป็นผู้เบิกเงินจากคลัง/กรมบัญชีกลางแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และแบบรายงานให้จัดทำตามระบบบัญชีเกณฑ์คงค้าง และระบบ GFMS ตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

๒๓. การพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคลด้านการบริหารงบประมาณ

๒๓.๑ กำหนดรูปแบบนิติบุคคลด้านการบริหารงบประมาณตามบริบทของสถานศึกษา

๒๓.๒ พัฒนารูปแบบนิติบุคคลด้านการบริหารงบประมาณ

๒๓.๓ ติดตาม ประเมินผล รับผิดชอบ และรายงานผลการดำเนินงาน

บทที่ ๕

แนวทางการบริหารงานบุคคล

ความเป็นมา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นกฎหมายแม่บทในการปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบ มีวัตถุประสงค์เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้น มีมาตรฐานและสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ การจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษากำหนดให้ยึดหลักการมีเอกภาพด้านนโยบายและมีความหลากหลายในทางปฏิบัติ การมีส่วนร่วมและให้กระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง ดังนั้นพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งเป็นกฎหมายที่จัดระเบียบบริหารราชการของกระทรวงศึกษาธิการ จึงได้มีบทบัญญัติให้เป็นไปตามหลักการที่กำหนด โดยบัญญัติให้กระทรวงศึกษาธิการแบ่งการบริหารราชการเป็นส่วนกลางเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษาระดับปริญญาที่เป็นนิติบุคคล และยังกำหนดให้สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเฉพาะที่เป็นสถานศึกษามีฐานะเป็นนิติบุคคล โดยมีเป้าหมายให้สถานศึกษามีความคล่องตัวและมีอิสระในด้านวิชาการ งบประมาณ งานบุคคล และบริหารทั่วไป จากบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวข้างต้น กระทรวงศึกษาธิการได้ออกระเบียบว่าด้วยการบริหารจัดการและขอบเขตการปฏิบัติหน้าที่ของสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖ กำหนดให้สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการและปฏิบัติหน้าที่ได้ตามขอบเขตที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ยังได้มีการออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจทางการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดให้ปลัดกระทรวงหรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พิจารณาดำเนินการกระจายอำนาจและการจัดการศึกษาในแต่ละด้านไปยังคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือสถานศึกษาในอำนาจหน้าที่ของตนแล้วแต่กรณี

อย่างไรก็ตาม จากข้อมูลผลการติดตามและประเมินผลการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาตลอดจนผลการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามกฎหมายการศึกษาจากหลายหน่วยงาน พบว่าสถานศึกษาต่าง ๆ ยังไม่ประสบผลสำเร็จในการเป็นสถานศึกษานิติบุคคลเต็มรูปแบบ ส่งผลให้การจัดการศึกษา

ประสบปัญหาและอุปสรรคหลายประการ โดยเฉพาะด้านการบริหารงานบุคคลซึ่งมีพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติมเป็นกฎหมายหลัก ทำให้สถานศึกษามีข้อจำกัดด้านการบริหารงานบุคคลส่งผลการบริหารจัดการ เป็นเหตุให้ไม่มีความคล่องตัว และเกิดความล่าช้า ไม่สามารถแก้ไขปัญหาด้านการบริหารงานบุคคลได้ตามเจตนารมณ์การเป็นนิติบุคคลของสถานศึกษา

ดังนั้นเพื่อให้สถานศึกษาในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคลตามประกาศของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีรูปแบบและแนวทางการดำเนินงานด้านการบริหารงานบุคคลที่มีประสิทธิภาพ พัฒนาการบริหารสถานศึกษาให้สามารถบริหารจัดการในรูปแบบของสถานศึกษานิติบุคคลได้อย่างสมบูรณ์ จึงจำเป็นที่จะต้องมีความรู้และแนวทางการดำเนินงานด้านการบริหารงานบุคคล โดยมีหลักการและแนวคิด ขอบข่าย/ภารกิจ ดังนี้

หลักการและแนวคิด

๑. ยึดหลักความต้องการและการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในการบริหารงานบุคคลของเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามนโยบาย กฎหมาย และหลักเกณฑ์ที่กำหนด
๒. ยึดหลักความเป็นอิสระในการบริหารงานบุคคลของเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามนโยบาย กฎหมาย และหลักเกณฑ์ที่กำหนด
๓. ยึดหลักธรรมาภิบาล

ขอบข่าย/ภารกิจด้านบริหารงานบุคคล

๑. การวางแผนอัตรากำลัง
๒. การจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
๓. การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง
๔. การเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
๕. การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน
๖. การลาทุกประเภท
๗. การประเมินผลการปฏิบัติงาน

๘. การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ
๙. การสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน
๑๐. การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ
๑๑. การอุทธรณ์และการร้องทุกข์
๑๒. การออกจากราชการ
๑๓. การจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ
๑๔. การจัดทำบัญชีรายชื่อและให้ความเห็นเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
๑๕. การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
๑๖. การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ
๑๗. การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ
๑๘. การส่งเสริมวินัย คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
๑๙. การริเริ่มส่งเสริมการขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา
๒๐. การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การดำเนินการที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

ขอบข่าย/ภารกิจการดำเนินงานด้านการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษาในระบบเดิม

ขอบข่าย/ภารกิจการดำเนินงานด้านการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษาในระบบเดิม มีรายละเอียดดังนี้

๑. การวางแผนอัตรากำลัง

๑.๑ รวบรวมและรายงานข้อมูลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

- จำนวนข้าราชการครู จำแนกตามสาขา
- จำนวนลูกจ้างประจำในสถานศึกษา
- จำนวนลูกจ้างชั่วคราว
- จำนวนพนักงานราชการ

๑.๒ วิเคราะห์ความต้องการอัตรากำลัง

๑.๓ จัดทำแผนอัตรากำลังของสถานศึกษา

๑.๔ เสนอแผนอัตรากำลังของสถานศึกษาโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๒. การจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๒.๑ รวบรวมและรายงานข้อมูลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเกี่ยวกับจำนวนข้าราชการครู จำแนกตามสาขา

๒.๒ เสนอความต้องการจำนวนและอัตราตำแหน่งของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา จำแนกตามสาขา ตามเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนดต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๓. การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง

๓.๑ เสนอความต้องการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาโดยผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

๓.๒ สถานศึกษาที่มีความพร้อมดำเนินการสรรหาเพื่อบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนดในกรณีที่ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาเห็นชอบหรือมอบหมาย

๓.๓ ดำเนินการสรรหาและจัดจ้างบุคคลเพื่อปฏิบัติงานในตำแหน่งข้าราชการครู อัตราจ้างประจำหรืออัตราจ้างชั่วคราวและพนักงานราชการ

๓.๔ แจ้งภาระงาน มาตรฐานคุณภาพงาน มาตรฐานวิชาชีพ จรรยาบรรณวิชาชีพและเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานให้แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาทราบเป็นลายลักษณ์อักษร แจ้งภาระงานอัตราจ้างประจำหรืออัตราจ้างชั่วคราวและพนักงานราชการ

๓.๕ ดำเนินการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการสำหรับบุคลากรทางการศึกษาหรือเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มสำหรับผู้ได้รับการบรรจุเข้ารับราชการในตำแหน่ง “ครูผู้ช่วย” ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด

๓.๖ ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานในตำแหน่งครูผู้ช่วยเป็นระยะ ๆ ทุกสามเดือนตามแบบประเมินที่ ก.ค.ศ. กำหนด และในการประเมินแต่ละครั้งให้ประธานกรรมการแจ้งผลการประเมินให้ครูผู้ช่วยและผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ทราบ และในส่วนของพนักงานราชการต้องจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานปีละ ๒ ครั้ง

๓.๗ รายงานผลการปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มแล้วแต่กรณีต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๓.๘ ดำเนินการแต่งตั้งหรือสั่งให้พ้นจากสภาพการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดหรือเมื่อได้รับอนุมัติจาก อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา

๔. การเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๔.๑ การเปลี่ยนตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเสนอความประสงค์และเหตุผลความจำเป็นในการขอเปลี่ยนตำแหน่งกรณีสมควรใจกรณีเพื่อประโยชน์ของทางราชการ และกรณีถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพต่อผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อส่งให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด

๔.๒ การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ภายในเขตพื้นที่การศึกษา

๔.๒.๑ การย้ายผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้บริหารสถานศึกษาในหน่วยงานการศึกษาที่เรียกชื่ออย่างอื่น ผู้บริหารสถานศึกษาเสนอความประสงค์และเหตุผลความจำเป็นในการขอย้ายไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้นสังกัด

๔.๒.๒ การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๑) ผู้บริหารสถานศึกษาเสนอความประสงค์และเหตุผลความจำเป็นในการขอย้ายต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อการดำเนินการต่อไป

๒) รวบรวมรายชื่อและข้อมูลรายชื่อและบุคลากรทางการศึกษาที่ประสงค์จะขอย้ายและให้ความเห็นเสนอไปยังสถานศึกษาที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาประสงค์จะขอย้ายไปปฏิบัติงาน

๓) พิจารณาให้ความเห็นชอบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
ที่ประสงค์จะขอย้ายปฏิบัติงานในสถานศึกษา

๓.๑) ในกรณีที่เห็นชอบการรับย้ายข้าราชการครูและบุคลากร
ทางการศึกษา ให้เสนอเรื่องไปยังเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อขออนุมัติ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา

๓.๒) ในกรณีที่เห็นว่าไม่ควรรับย้ายข้าราชการครูและบุคลากร
ทางการศึกษา ให้แจ้งเรื่องไปยังผู้บริหารสถานศึกษาต้นสังกัดของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
ที่ประสงค์จะขอย้ายทราบ

๔) สั่งย้ายและสั่งบรรจุแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
แล้วแต่กรณีตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด

๔.๓ การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ต่างเขตพื้นที่การศึกษา

๔.๓.๑ การย้ายผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้บริหารสถานศึกษา
ในหน่วยงานการศึกษาที่เรียกชื่ออย่างอื่น เสนอความประสงค์และเหตุผลความจำเป็นในการขอย้ายไปยัง
เขตพื้นที่การศึกษาต้นสังกัดและเขตพื้นที่การศึกษาที่ประสงค์จะขอย้ายไปปฏิบัติงาน

๔.๓.๒ การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๑) รวบรวมรายชื่อและข้อมูลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
ที่ประสงค์จะขอย้ายและให้ความเห็นเสนอไปยังสถานศึกษาที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาประสงค์
จะขอย้ายไปปฏิบัติงาน

๒) สถานศึกษาพิจารณาให้ความเห็นชอบข้าราชการครูและบุคลากร
ทางการศึกษาที่ประสงค์จะขอย้ายมาปฏิบัติราชการในสถานศึกษา

๒.๑) ในกรณีที่เห็นชอบการรับย้ายข้าราชการครูและบุคลากร
ทางการศึกษา ให้เสนอเรื่องไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อขออนุมัติ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา

๒.๒) ในกรณีที่เห็นว่าไม่สมควรรับย้ายข้าราชการครูและบุคลากร
ทางการศึกษา ให้เสนอเรื่องไปยังผู้บริหารสถานศึกษาต้นสังกัดของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
ที่ประสงค์จะขอย้ายทราบ

๓) สั่งย้ายและสั่งบรรจุแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
แล้วแต่กรณีตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด

๕. การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน

๕.๑ การเลื่อนขั้นเงินเดือนปกติ

๑) ประกาศเกณฑ์การประเมินและแนวปฏิบัติในการพิจารณาความดีความชอบให้แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาทราบโดยทั่วกัน

๒) แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนระดับสถานศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายกำหนดในฐานะผู้บังคับบัญชา

๓) รวบรวมข้อมูลพร้อมความเห็นของผู้มีอำนาจในการประเมินและให้ความเห็นในการเลื่อนขั้นเงินเดือนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเสนอคณะกรรมการตามข้อ ๒ พิจารณา

๔) แจ้งคำสั่งไม่เลื่อนขั้นเงินเดือนให้แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในฐานะผู้บังคับบัญชาทราบพร้อมเหตุผลที่ไม่เลื่อนขั้นเงินเดือน

๕) สั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนให้แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในฐานะผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

๕.๒ การเลื่อนขั้นเงินเดือนกรณีพิเศษ กรณีถึงแก่ความตายอันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการ

๑) เสนอเรื่องพร้อมทั้งข้อเท็จจริงและความเห็นที่เป็นข้อยุติและรายละเอียดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องไปยังเขตพื้นที่การศึกษา

๒) ดำเนินการด้านสวัสดิการให้แก่ครอบครัวผู้ถึงแก่กรรมอันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายกำหนดตามความเหมาะสม

๖. การลาทุกประเภท

๖.๑ อนุญาตหรือเสนอขออนุญาตการลาตามนโยบายหลักเกณฑ์และวิธีการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและกระทรวงศึกษาธิการตามที่กฎหมายกำหนด

๖.๒ เสนอเรื่องการอนุญาตให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดหรือเพื่อทราบแล้วแต่กรณี

๗. การประเมินผลการปฏิบัติงาน

๗.๑ กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและดัชนีชี้วัดผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาและที่ ก.ค.ศ. กำหนด

๗.๒ ดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามข้อ ๑

๗.๓ นำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ในการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษา

๗.๔ รายงานผลการประเมินการปฏิบัติงานในส่วนที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้องขอได้รับทราบ

๘. การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ

๘.๑ การทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง

๑) กรณีมีความผิดวินัยไม่ร้ายแรง ให้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนการกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรงในฐานะผู้บังคับบัญชา

๒) พิจารณาลงโทษวินัย หากปรากฏผลการสอบสวนว่าผู้ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรงตามอำนาจที่กฎหมายกำหนด

๓) รายงานผลการพิจารณาลงโทษทางวินัยไปยัง อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ ก.ค.ศ. พิจารณาตามลำดับแล้วแต่กรณี ภายในระยะเวลาที่กำหนด

๘.๒ การทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง

๑) ดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริงเบื้องต้นในกรณีที่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงไม่ชัดเจน

๒) กรณีมีมูลกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงของครูผู้ช่วยและครูที่ไม่มีวิทยฐานะ ให้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงในฐานะผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งหรือรายงานต่อผู้มีอำนาจแล้วแต่กรณี

๓) ประสานกับหน่วยงานการศึกษาอื่นและกรรมการสอบสวนกรณีมีการกระทำผิดวินัยร่วมกัน

๔) พิจารณาสถานโทษหรือสั่งลงโทษตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดกรณีความผิดวินัยไม่ร้ายแรง

๕) รายงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือเสนอสถานโทษไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรณีเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงของครูผู้ช่วยและครูที่ยังไม่มีวิทยฐานะเพื่อเสนอ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณา

๙. การสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

เมื่อมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนกรณีกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงและมีเหตุสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนให้ดำเนินการภายในขอบเขตอำนาจตามที่กฎหมายกำหนดในกรณีตำแหน่งครูผู้ช่วยและตำแหน่งครูที่ยังไม่มีวิทยฐานะ

๑๐. การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ

เสนอรายงานการลงโทษทางวินัยและการลงโทษให้ดำเนินการแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาไปยังผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด

๑๑. การอุทธรณ์และการร้องทุกข์

๑๑.๑ การอุทธรณ์

รับเรื่องอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา แล้วเสนอไปยังผู้มีอำนาจตามกฎหมายกำหนดเพื่อพิจารณาในกรณีที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเสนอเรื่องอุทธรณ์ผ่านหัวหน้าสถานศึกษา

๑๑.๒ การร้องทุกข์

รับเรื่องร้องทุกข์ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา แล้วเสนอไปยังผู้มีอำนาจตามกฎหมายกำหนดเพื่อพิจารณาในกรณีที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเสนอเรื่องร้องทุกข์ผ่านหัวหน้าสถานศึกษา

๑๒. การออกจากราชการ

๑๒.๑ อนุญาตการลาออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในฐานะผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายกำหนดหรือรับเรื่องการลาออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในฐานะผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งพิจารณาแล้วแต่กรณี

๑๒.๒ สั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาออกจากราชการในฐานะผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งหรือเสนอให้ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาแล้วแต่กรณี

๑๓. การจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ

๑๓.๑ จัดทำข้อมูลทะเบียนประวัติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและลูกจ้าง

๑๓.๒ ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเกษียณอายุราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและลูกจ้างในสถานศึกษา

๑๓.๓ รับเรื่องการแก้ไขวัน เดือน ปีเกิด แล้วเสนอให้ผู้มีอำนาจตามกฎหมายพิจารณา

๑๔. การจัดทำบัญชีรายชื่อและให้ความเห็นเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

๑๔.๑ ดำเนินการในการขอเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและลูกจ้างประจำในสถานศึกษาไปยังเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อเสนอผู้มีอำนาจตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายกำหนด

๑๔.๒ จัดทำทะเบียนผู้ได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและลูกจ้างประจำในสังกัด

๑๕. การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๑๕.๑ สืบค้นและรวบรวมข้อมูลการขอให้มีและเลื่อนวิทยฐานะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๑๕.๒ ประชุมข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อชี้แจงทำความเข้าใจหลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด

๑๕.๓ รวบรวมแบบเสนอขอรับการประเมินและรายงานผลงานที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของผู้เสนอขอให้มีและเลื่อนวิทยฐานะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาส่งไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อดำเนินการต่อไป

๑๖. การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ

๑๖.๑ ส่งเสริมการพัฒนาตนเอง ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาในการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ เพื่อนำไปสู่การพัฒนามาตรฐานวิชาชีพและคุณภาพการศึกษา

๑๖.๒ สร้างขวัญและกำลังใจแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยการยกย่องเชิดชูเกียรติ ผู้มีผลงานดีเด่นและมีคุณงามความดีตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดหรือกรณีอื่นตามความเหมาะสม

๑๗. การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ

๑๗.๑ ดำเนินการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ประพฤติปฏิบัติตามระเบียบวินัย มาตรฐาน และจรรยาบรรณของวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา

๑๗.๒ ควบคุมดูแล และส่งเสริมข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีการประพฤติปฏิบัติตามระเบียบวินัย มาตรฐาน และจรรยาบรรณของวิชาชีพข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๑๘. การส่งเสริมวินัย คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๑๘.๑ เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา

๑๘.๒ เสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีวินัยในตนเอง

๑๘.๓ ป้องกันไม่ให้ผู้ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย

๑๙. การริเริ่มส่งเสริมการขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา

ดำเนินการขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพและการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาเพื่อเสนอไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้ดำเนินการต่อไป

๒๐. การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การดำเนินการที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

๒๐.๑ วิเคราะห์ความจำเป็นและความต้องการในการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา

๒๐.๒ จัดทำแผนพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา

๒๐.๓ ดำเนินการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาตามแผนที่กำหนด

๒๐.๔ สร้างและพัฒนาความร่วมมือกับเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการศึกษาในการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

ขอบข่าย/ภารกิจการดำเนินการด้านการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษาตามระบบการพัฒนาระบบบริหารรูปแบบนิติบุคคล

ขอบข่าย/ภารกิจการดำเนินการด้านการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษาตามระบบการพัฒนาระบบบริหารรูปแบบนิติบุคคล มีรายละเอียดดังนี้

๑. การวางแผนอัตรากำลัง

๑.๑ รวบรวมและรายงานข้อมูลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

- จำนวนข้าราชการครู จำแนกตามสาขา
- จำนวนลูกจ้างประจำในสถานศึกษา
- จำนวนลูกจ้างชั่วคราว
- จำนวนพนักงานราชการ

๑.๒ วิเคราะห์ความต้องการอัตรากำลัง

๑.๓ จัดทำแผนอัตรากำลังของสถานศึกษา

๑.๔ เสนอแผนอัตรากำลังของสถานศึกษาโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๒. การจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๒.๑ รวบรวมและรายงานข้อมูลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับจำนวนข้าราชการครู จำแนกตามสาขา

๒.๒ เสนอความต้องการจำนวนและอัตราตำแหน่งของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา จำแนกตามสาขา ตามเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนดต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๓. การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง

๓.๑ เสนอความต้องการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาโดยผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

๓.๒ ดำเนินการสรรหาเพื่อบรรจุและแต่งตั้งบุคคล เป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พนักงานราชการ ลูกจ้างประจำ และลูกจ้างชั่วคราว ตามเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนด และสอดคล้องกับแผนอัตรากำลังที่สถานศึกษากำหนด ต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๓.๓ ดำเนินการสรรหาและจัดจ้างบุคคลเพื่อปฏิบัติงานในสถานศึกษาตำแหน่งต่าง ๆ ตามความต้องการของสถานศึกษาโดยผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

๓.๔ แจ้งภาระงาน มาตรฐานคุณภาพงาน มาตรฐานวิชาชีพ จรรยาบรรณวิชาชีพ และเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานให้แก่ข้าราชการครู บุคลากรทางการศึกษา พนักงานราชการ ลูกจ้างประจำ และลูกจ้างชั่วคราวทราบเป็นลายลักษณ์อักษร

๓.๕ ดำเนินการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการสำหรับบุคลากรทางการศึกษาหรือเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มสำหรับผู้ได้รับการบรรจุเข้ารับราชการในตำแหน่ง “ครูผู้ช่วย” ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด

๓.๖ ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานในตำแหน่งครูผู้ช่วยเป็นระยะ ๆ ทุกสามเดือน ตามแบบประเมินที่ ก.ค.ศ. กำหนด และในการประเมินแต่ละครั้งให้ประธานกรรมการแจ้งผลการประเมินให้ครูผู้ช่วยและผู้มีอำนาจตามมาตร ๕๓ ทราบ และในส่วนของพนักงานราชการ และลูกจ้างต้องจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นระยะ ๆ ทุก ๖ เดือน

๓.๗ รายงานผลการปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มแล้วแต่กรณีต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๓.๘ ดำเนินการแต่งตั้งหรือส่งให้พ้นจากสภาพการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดหรือเมื่อได้รับอนุมัติจาก อ.ก.ค.ศ. วิสามัญ เฉพาะกิจของสถานศึกษารูปแบบนิติบุคคล

๔. การเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๔.๑ การเปลี่ยนตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเสนอความประสงค์และเหตุผลความจำเป็นในการขอเปลี่ยนตำแหน่งกรณีสมัครใจกรณีเพื่อประโยชน์ของทางราชการ และกรณีถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพต่อผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อส่งให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด

๔.๒ การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ภายในเขตพื้นที่การศึกษา

๔.๒.๑ การย้ายผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้บริหารสถานศึกษาในหน่วยงานการศึกษาที่เรียกชื่ออย่างอื่นผู้บริหารสถานศึกษาเสนอความประสงค์และเหตุผลความจำเป็นในการขอย้ายไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแล้วแต่กรณี

๔.๒.๒ การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๑) รวบรวมรายชื่อและข้อมูลรายชื่อและบุคลากรทางการศึกษาที่ประสงค์จะขอย้ายและให้ความเห็นเสนอไปยังสถานศึกษาที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาประสงค์จะขอย้ายไปปฏิบัติงาน

๒) พิจารณาให้ความเห็นชอบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ประสงค์จะขอย้ายปฏิบัติงานในสถานศึกษา

๒.๑) ในกรณีที่เห็นชอบการรับย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้เสนอเรื่องไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อขออนุมัติ อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเฉพาะกิจของสถานศึกษารูปแบบนิติบุคคล

๒.๒) ในกรณีให้ความเห็นว่าไม่ควรรับย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้แจ้งเรื่องไปยังผู้บริหารสถานศึกษาต้นสังกัดของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ประสงค์จะขอย้ายทราบ

๓) พิจารณาให้ความเห็นชอบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ประสงค์จะขอย้ายปฏิบัติงานในสถานศึกษา

๓.๑) ในกรณีที่เห็นชอบการรับย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้เสนอเรื่องไปยังเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อขออนุมัติ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา

๓.๒) ในกรณีให้ความเห็นว่าไม่ควรรับย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้แจ้งเรื่องไปยังผู้บริหารสถานศึกษาต้นสังกัดของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ประสงค์จะขอย้ายทราบ

๔) ส่งย้ายและสั่งบรรจุแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาแล้วแต่กรณีตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด

๔.๓ การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ต่างเขตพื้นที่การศึกษา

๔.๓.๑ การย้ายผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้บริหารสถานศึกษาในหน่วยงานการศึกษาที่เรียกชื่ออย่างอื่น ผู้บริหารสถานศึกษา เสนอความประสงค์และเหตุผลความจำเป็นในการขอย้ายไปยังเขตพื้นที่การศึกษาต้นสังกัดหรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้วแต่กรณี

๔.๓.๒ การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๑) รวบรวมรายชื่อและข้อมูลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ประสงค์จะขอย้ายและให้ความเห็นเสนอไปยังสถานศึกษาที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาประสงค์จะขอย้ายไปปฏิบัติงาน

๒) สถานศึกษาพิจารณาให้ความเห็นชอบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ประสงค์จะขอย้ายมาปฏิบัติราชการในสถานศึกษา

๒.๑) ในกรณีที่เห็นชอบการรับย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เสนอเรื่องไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อขออนุมัติ อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเฉพาะกิจของสถานศึกษารูปแบบนิติบุคคล

๒.๒) ในกรณีที่เห็นว่าไม่สมควรรับย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้เสนอเรื่องไปยังผู้บริหารสถานศึกษาต้นสังกัดของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ประสงค์จะขอย้ายทราบ

๓) ส่งย้ายและสั่งบรรจุแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาแล้วแต่กรณีตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด

๕. การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน

๕.๑ การเลื่อนขั้นเงินเดือนปกติ

๑) ประกาศเกณฑ์การประเมินและแนวปฏิบัติในการพิจารณาความดีความชอบให้แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาทราบโดยทั่วกัน

๒) แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนระดับสถานศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายกำหนดให้ฐานะผู้บังคับบัญชา

๓) รวบรวมข้อมูลพร้อมความเห็นของผู้มีอำนาจในการประเมินและให้ความเห็นในการเลื่อนขั้นเงินเดือนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเสนอคณะกรรมการตามข้อ ๒ พิจารณา

๔) แจ้งคำสั่งไม่เลื่อนขั้นเงินเดือนให้แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในฐานะผู้บังคับบัญชาทราบพร้อมเหตุผลที่ไม่เลื่อนขั้นเงินเดือน

๕) ส่งเลื่อนขั้นเงินเดือนให้แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในฐานะผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

๕.๒ การเลื่อนขึ้นเงินเดือนกรณีพิเศษ กรณีถึงแก่ความตายอันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการ

๑) เสนอเรื่องพร้อมทั้งข้อเท็จจริงและความเห็นที่เป็นข้อยุติและรายละเอียดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๒) ดำเนินการด้านสวัสดิการให้แก่ครอบครัวผู้ถึงแก่กรรมอันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายกำหนดตามความเหมาะสม

๖. การลาทุกประเภท

๖.๑ อนุญาตหรือเสนอขออนุญาตการลาตามนโยบายหลักเกณฑ์และวิธีการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและกระทรวงศึกษาธิการตามที่กฎหมายกำหนด

๖.๒ เสนอเรื่องการอนุญาตให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดหรือเพื่อทราบแล้วแต่กรณี

๗. การประเมินผลการปฏิบัติงาน

๗.๑ กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและดัชนีชี้วัดผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาและที่ ก.ค.ศ. กำหนด

๗.๒ ดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามข้อ ๑

๗.๓ นำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ในการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษา

๗.๔ รายงานผลการประเมินการปฏิบัติงานในส่วนที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้องขอได้รับทราบ

๘. การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ

๘.๑ การทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง

๑) กรณีมีความผิดวินัยไม่ร้ายแรง ให้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนการกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรงในฐานะผู้บังคับบัญชา

๒) พิจารณาลงโทษวินัย หากปรากฏผลการสอบสวนว่าผู้ได้บังคับบัญชากระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรงตามอำนาจที่กฎหมายกำหนด

๓) รายงานผลการพิจารณาลงโทษทางวินัยไปยัง อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ ก.ค.ศ. พิจารณาลำดับแล้วแต่กรณี ภายในระยะเวลาที่กำหนด

๘.๒ การทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง

- ๑) ดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริงเบื้องต้นในกรณีที่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงไม่ชัดเจน
- ๒) กรณีมีมูลกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงของครูผู้ช่วยและครูที่ไม่มีวิทยฐานะ ให้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงในฐานะผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งหรือรายงานต่อผู้มีอำนาจแล้วแต่กรณี
- ๓) ประสานกับหน่วยงานการศึกษาอื่นและกรรมการสอบสวนกรณีมีการกระทำผิดวินัยร่วมกัน
- ๔) พิจารณาสถานโทษหรือสั่งลงโทษตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด กรณีความผิดวินัยไม่ร้ายแรง
- ๕) รายงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือเสนอสถานโทษไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรณีเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงของครูผู้ช่วยและครูที่ยังไม่มีวิทยฐานะเพื่อเสนอ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณา

๙. การสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

เมื่อมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนกรณีกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงและมีเหตุสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนให้ดำเนินการภายในขอบเขตอำนาจตามที่กฎหมายกำหนด ในกรณีตำแหน่งครูผู้ช่วยและตำแหน่งครูที่ยังไม่มีวิทยฐานะ

๑๐. การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ

เสนอรายงานการลงโทษทางวินัยและการลงโทษให้ดำเนินการแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาไปยังผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด

๑๑. การอุทธรณ์และการร้องทุกข์

๑๑.๑ การอุทธรณ์

รับเรื่องอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในสถานศึกษา แล้วเสนอไปยังผู้มีอำนาจตามกฎหมายกำหนดเพื่อพิจารณาในกรณีที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเสนอเรื่องอุทธรณ์ผ่านหัวหน้าสถานศึกษา

๑๑.๒ การร้องทุกข์

รับเรื่องร้องทุกข์ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา แล้วเสนอไปยังผู้มีอำนาจตามกฎหมายกำหนดเพื่อพิจารณาในกรณีที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเสนอเรื่องร้องทุกข์ผ่านหัวหน้าสถานศึกษา

๑๒. การออกจากราชการ

๑๒.๑ อนุญาตการลาออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในฐานะผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายกำหนดหรือรับเรื่องการลาออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในฐานะผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งพิจารณาแล้วแต่กรณี

๑๒.๒ สั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาออกจากราชการในฐานะผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งหรือเสนอให้ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาแล้วแต่กรณี

๑๓. การจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ

๑๓.๑ จัดทำข้อมูลทะเบียนประวัติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและลูกจ้าง

๑๓.๒ ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเกษียณอายุราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและลูกจ้างในสถานศึกษา

๑๓.๓ รับเรื่องการแก้ไขวัน เดือน ปีเกิด แล้วเสนอให้ผู้มีอำนาจตามกฎหมายพิจารณา

๑๔. การจัดทำบัญชีรายชื่อและให้ความเห็นเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

๑๔.๑ ดำเนินการในการขอเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและลูกจ้างประจำในสถานศึกษาไปยังเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อเสนอผู้มีอำนาจตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายกำหนด

๑๔.๒ จัดทำทะเบียนผู้ได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและลูกจ้างประจำในสังกัด

๑๕. การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๑๕.๑ สืบค้นและรวบรวมข้อมูลการขอให้มีและเลื่อนวิทยฐานะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๑๕.๒ ประชุมข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อชี้แจงทำความเข้าใจหลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด

๑๕.๓ รวบรวมแบบเสนอขอรับการประเมินและรายงานผลงานที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของผู้เสนอขอให้มีและเลื่อนวิทยฐานะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาส่งไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อดำเนินการต่อไป

๑๖. การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ

๑๖.๑ ส่งเสริมการพัฒนาตนเอง ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ เพื่อนำไปสู่การพัฒนามาตรฐานวิชาชีพและคุณภาพการศึกษา

๑๖.๒ สร้างขวัญและกำลังใจแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยการยกย่องเชิดชูเกียรติ ผู้มีผลงานดีเด่นและมีคุณงามความดีตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดหรือกรณีอื่นตามความเหมาะสม

๑๗. การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ

๑๗.๑ ดำเนินการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ประพฤติปฏิบัติตามระเบียบวินัย มาตรฐาน และจรรยาบรรณของวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา

๑๗.๒ ควบคุมดูแล และส่งเสริมข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีการประพฤติปฏิบัติตามระเบียบวินัย มาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๑๘. การส่งเสริมวินัย คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๑๘.๑ เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา

๑๘.๒ เสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีวินัยในตนเอง

๑๘.๓ ป้องกันไม่ให้ผู้ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย

๑๙. การริเริ่มส่งเสริมการขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา

ดำเนินการขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพและการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาเพื่อเสนอไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้ดำเนินการต่อไป

๒๐. การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การดำเนินการที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

๒๐.๑ วิเคราะห์ความจำเป็นและความต้องการในการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา

๒๐.๒ จัดทำแผนพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา

๒๐.๓ ดำเนินการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาตามแผนที่กำหนด

๒๐.๔ สร้างและพัฒนาความร่วมมือกับเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการศึกษาในการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๒๐.๕ ประเมินผลการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและนำผลการประเมินไปใช้ในการวางแผนพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อไป

๒๑. การพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคลด้านการบริหารงานบุคคล

๒๑.๑ กำหนดรูปแบบนิติบุคคลด้านการบริหารงานบุคคล

๒๑.๒ พัฒนารูปแบบนิติบุคคลด้านการบริหารงานบุคคล

๒๑.๓ ติดตาม ประเมินผล รับผิดชอบ และรายงานผลการดำเนินงาน

บทที่ ๖

แนวทางการบริหารทั่วไป

เนื่องจากการบริหารทั่วไปเป็นการดำเนินงานเพื่อส่งเสริม สนับสนุน และช่วยอำนวยความสะดวก ให้ภารกิจหลักขององค์กรดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งในการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนให้ถึงผู้เรียนอย่างแท้จริง เช่น งานพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ งานประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา งานธุรการ งานดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม งานรับนักเรียน งานระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา งานกิจการนักเรียน งานประชาสัมพันธ์งานการศึกษา งานควบคุมภายในหน่วยงาน เป็นต้น การมอบอำนาจให้สถานศึกษาสามารถกำหนดระเบียบหรือแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารทั่วไปได้อย่างเบ็ดเสร็จภายในองค์กร โดยสามารถกำหนดขั้นตอนการบังคับบัญชาในการบริหารด้านการบริหารทั่วไปของสถานศึกษาให้มีความยืดหยุ่นสูง เกิดความคล่องตัว สะดวก รวดเร็ว เป็นการบริหารแบบเบ็ดเสร็จในองค์กรที่ดี ก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล เอื้อต่อการพัฒนา โดยสถานศึกษาเป็นฐาน (School Based Management) อย่างแท้จริง ทั้งนี้การบริหารทั่วไปของสถานศึกษาดำเนินการตามหลักการ แนวคิด ขอบข่าย/ภารกิจ ดังนี้

หลักการและแนวคิด

๑. ยึดหลักให้สถานศึกษามีความเป็นอิสระในการบริหารและจัดการศึกษาด้วยตนเองให้มากที่สุด โดยเขตพื้นที่การศึกษามีหน้าที่กำกับ ดูแล ส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานในเชิงนโยบายให้สถานศึกษาจัดการศึกษาให้เป็นไปตามนโยบายและมาตรฐานการศึกษาของชาติ

๒. มุ่งส่งเสริมประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามหลักการการบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก โดยเน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบ ที่ตรวจสอบได้ตามกฎหมาย กติกา ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง

๓. มุ่งพัฒนาองค์กรระดับสถานศึกษาให้เป็นองค์กรสมัยใหม่ โดยนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้อย่างเหมาะสม สามารถเชื่อมโยงติดต่อสื่อสารกันได้อย่างรวดเร็วด้วยระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีที่ทันสมัย

๔. การบริหารทั่วไปเป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยประสานส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารงานอื่น ๆ ให้บรรลุผลตามมาตรฐานคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการประสานส่งเสริม สนับสนุน และการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการให้บริการการศึกษาทุกระดับ ทั้งการศึกษาในระบบ นอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ตามบทบาทของสถานศึกษา ตลอดจนการจัดและให้บริการการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่น

ขอบข่าย/ภารกิจด้านการบริหารทั่วไป

๑. การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ
๒. การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา
๓. การวางแผนการบริหารงานการศึกษา
๔. งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน
๕. การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร
๖. การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน
๗. งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
๘. การดำเนินงานธุรการ
๙. การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม
๑๐. การจัดทำสำมะโนผู้เรียน
๑๑. การรับนักเรียน
๑๒. การเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้ง ยุบ รวม หรือเลิกสถานศึกษา
๑๓. การประสานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย
๑๔. การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
๑๕. การทัศนศึกษา
๑๖. งานกิจการนักเรียน
๑๗. การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา

๑๘. การส่งเสริม สนับสนุน และประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

๑๙. การประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น
๒๐. การรายงานผลการปฏิบัติงาน
๒๑. การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน
๒๒. แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลงโทษนักเรียน

ขอบข่าย/ภารกิจการดำเนินงานด้านการบริหารทั่วไปของสถานศึกษาในระบบเดิม

ขอบข่าย/ภารกิจการดำเนินงานด้านการบริหารทั่วไปของสถานศึกษาในระบบเดิมมีรายละเอียดดังนี้

๑. การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ
 - ๑.๑ จัดระบบฐานข้อมูลของสถานศึกษาเพื่อใช้ในการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับระบบฐานข้อมูลของเขตพื้นที่การศึกษา
 - ๑.๒ จัดระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศเชื่อมโยงกับสถานศึกษาอื่น เขตพื้นที่การศึกษาและส่วนกลาง
 - ๑.๓ นำเสนอและเผยแพร่ข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการบริหาร การบริการและการประชาสัมพันธ์
๒. การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา
 - ๒.๑ ประสานงานกับเครือข่ายการศึกษาเพื่อแสวงหาความร่วมมือ ความช่วยเหลือเพื่อส่งเสริมช่วยเหลือสนับสนุนงานการศึกษาของสถานศึกษา
 - ๒.๒ เผยแพร่ข้อมูลเครือข่ายการศึกษาให้บุคลากรในสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องทราบ
 - ๒.๓ กำหนดแผนโครงการหรือกิจกรรมเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเครือข่ายการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา
 - ๒.๔ ให้ความร่วมมือและสนับสนุนทางวิชาการแก่เครือข่ายการศึกษาของสถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษาอย่างต่อเนื่อง

๓. การวางแผนการบริหารงานการศึกษา

๓.๑ จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับเป้าหมายและทิศทางของเขตพื้นที่การศึกษา และสนองต่อความต้องการของชุมชนและสังคม โดยการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชน องค์กร สถาบัน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดและพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา

๓.๒ เสนอแผนพัฒนาการศึกษาให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ

๓.๓ การดำเนินการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

๔. งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน

๔.๑ ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยการจัดและพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาตามกรอบทิศทางของเขตพื้นที่การศึกษา และตามความต้องการของสถานศึกษา

๔.๒ แจ้งผลการศึกษาวิจัยของสถานศึกษาให้เขตพื้นที่การศึกษาทราบ

๔.๓ เผยแพร่การศึกษาวิจัยของสถานศึกษา ให้บุคลากรในสถานศึกษาและสาธารณชนรับทราบ

๕. การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร

๕.๑ ศึกษาวิเคราะห์จัดทำแผนกลยุทธ์พัฒนาสถานศึกษา และแผนปฏิบัติการพัฒนาสถานศึกษา

๕.๒ กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จของการบริหารจัดการ

๕.๓ จัดระบบการบริหารและพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ

๕.๔ ประเมินผลงานและรายงานการพัฒนาองค์กร

๕.๕ ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารงานสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

๖. การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน

๖.๑ กำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้ผลการปฏิบัติงานแต่ละด้านของสถานศึกษา

๖.๒ เผยแพร่มาตรฐานการปฏิบัติงานของสถานศึกษาให้ผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้องทราบ

๖.๓ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของสถานศึกษา

๖.๔ ปรับปรุงและพัฒนาทั้งมาตรฐานการปฏิบัติงานและระบบการประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานของสถานศึกษา

๗. งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

๗.๑ วางแผนและดำเนินการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษามาใช้ในการบริหาร และพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา

๗.๒ ระดมจัดหาเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการศึกษาในงานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา

๗.๓ สนับสนุนและพัฒนาให้บุคลากรสามารถนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มาใช้ในการบริหารและพัฒนาการศึกษา

๗.๔ ส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนาการผลิต การพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

๗.๕ ติดตาม ประเมินผลการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

๘. การดำเนินงานธุรการ

๘.๑ ศึกษาวิเคราะห์สภาพระบบงานธุรการระเบียบ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๘.๒ วางแผนออกแบบระบบงานธุรการ โดยนำเทคโนโลยีมาช่วยเพื่อลดขั้นตอน การปฏิบัติงาน

๘.๓ จัดบุคลากรรับผิดชอบและพัฒนาให้มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานธุรการ

๘.๔ จัดหาเทคโนโลยีที่ทันสมัยที่สามารถรองรับการปฏิบัติงานด้านธุรการได้ตามระบบงาน ที่กำหนดไว้

๘.๕ ดำเนินงานธุรการตามระบบที่กำหนดไว้ โดยยึดหลักความถูกต้อง รวดเร็ว ประหยัด และคุ้มค่า

๘.๖ ติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงงานธุรการให้มีประสิทธิภาพ

๙. การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม

๙.๑ กำหนดแนวทางการวางแผนการบริหารจัดการอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม

๙.๒ บำรุง ดูแล และพัฒนาอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาให้อยู่ใน สภาพพร้อมใช้ มั่นคง ปลอดภัย และสวยงาม

๙.๓ ติดตามและตรวจสอบการใช้อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา

๑๐. การจัดทำสำมะโนผู้เรียน

๑๐.๑ ประสานกับชุมชนและท้องถิ่นในการสำรวจและจัดทำสำมะโนผู้เรียนที่จะเข้ารับบริการทางการศึกษาของสถานศึกษา

๑๐.๒ เสนอสำมะโนผู้เรียนให้เขตพื้นที่การศึกษารับทราบ

๑๐.๓ จัดระบบข้อมูลสารสนเทศจากการทำสำมะโนผู้เรียน

๑๐.๔ เสนอข้อมูลสารสนเทศการทำสำมะโนผู้เรียนในเขตพื้นที่การศึกษา

๑๑. การรับนักเรียน

๑๑.๑ ร่วมกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำหนดเขตพื้นที่บริการการศึกษาของแต่ละสถานศึกษาโดยประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษา

๑๑.๒ กำหนดแผนการรับนักเรียนของสถานศึกษาโดยประสานกับเขตพื้นที่การศึกษา

๑๑.๓ ดำเนินการรับนักเรียนตามแผนที่กำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑๒. การเสนอความเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้ง ยุบ รวม หรือเลิกสถานศึกษา

เสนอข้อมูลและความต้องการในการจัดตั้ง ยุบ รวม เลิก หรือเปลี่ยนสภาพสถานศึกษาไปยังเขตพื้นที่การศึกษา โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑๓. การประสานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย

๑๓.๑ สำรวจความต้องการในการเข้ารับบริการการศึกษาทุกรูปแบบ ทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย

๑๓.๒ กำหนดแนวทางและความเชื่อมโยงในการจัดและพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ตามความต้องการของนักเรียน และท้องถิ่นที่สอดคล้องกับแนวทางของเขตพื้นที่การศึกษา

๑๓.๓ ดำเนินการจัดการศึกษาในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง หรือทั้ง ๓ รูปแบบ ตามความเหมาะสมและศักยภาพของสถานศึกษา รวมทั้งเชื่อมโยงประสานความร่วมมือและส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันต่าง ๆ ที่จัดการศึกษา

๑๔. การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

๑๔.๑ กำหนดแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา

๑๔.๒ ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาของสถานศึกษาในทุกด้าน ซึ่งครอบคลุมถึงการประสานความร่วมมือกับบุคคล ชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานสถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่น และสถานศึกษาในการใช้ทรัพยากรเพื่อการศึกษาาร่วมกัน

๑๔.๓ ดำเนินการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑๕. การทัศนศึกษา

๑๕.๑ วางแผนการนำนักเรียนไปทัศนศึกษานอกสถานศึกษา

๑๕.๒ ดำเนินการนำนักเรียนไปทัศนศึกษานอกสถานศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด

๑๖. งานกิจการนักเรียน

ดำเนินการจัดกิจกรรมนักเรียน ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมอย่างหลากหลายตามความสนใจและความถนัดของผู้เรียน สรุปและประเมินผลเพื่อปรับปรุง

๑๗. การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา

๑๗.๑ วางแผนการประชาสัมพันธ์งานการศึกษาของสถานศึกษา

๑๗.๒ ดำเนินการประชาสัมพันธ์งานการศึกษาตามแนวทางที่กำหนด

๑๗.๓ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุง และพัฒนาการประชาสัมพันธ์การศึกษาของสถานศึกษา

๑๘. การส่งเสริม สนับสนุน และประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

ให้คำปรึกษา แนะนำ ส่งเสริม สนับสนุนและประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมกับบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

๑๙. การประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น

๑๙.๑ ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานราชการส่วนภูมิภาคในการจัดและพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา

๑๙.๒ ประสานความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสถานศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดและพัฒนาการศึกษาาร่วมกัน

๒๐. การรายงานผลการปฏิบัติงาน

๒๐.๑ จัดระบบการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และรายงานผลการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา

๒๐.๒ จัดทำเกณฑ์มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล การพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา

๒๐.๓ ดำเนินการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาตามระบบที่กำหนดไว้

๒๐.๔ รายงานผลการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสาธารณชนทราบ

๒๐.๕ ปรับปรุงและพัฒนาระบบการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และการรายงานผลการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา

๒๑. การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน

๒๑.๑ วิเคราะห์กำหนดมาตรการในการป้องกันความเสี่ยงในการดำเนินงานของสถานศึกษา

๒๑.๒ วางแผนการจัดระบบการควบคุมภายในสถานศึกษา

๒๑.๓ ดำเนินการควบคุมตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินกำหนด

๒๑.๔ ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายในและรายงานให้เขตพื้นที่การศึกษาทราบ

๒๒. แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลงโทษนักเรียน

๒๒.๑ ศึกษาสภาพปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียน ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๒๒.๒ การวางแผนงานปกครองนักเรียน

๒๒.๓ การบริหารงานปกครองนักเรียน การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบการประสาน

งานปกครอง

๒๒.๔ การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม ได้แก่ การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาด้านความรับผิดชอบต่อสังคม การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ การยกย่องให้กำลังใจแก่นักเรียนผู้ประพฤติดี

๒๒.๕ การป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน ได้แก่ การป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคเอดส์ในสถานศึกษา

๒๒.๖ การสรุปประเมินผลงานปกครองนักเรียน

ขอบข่าย/ภารกิจงานด้านการบริหารทั่วไปของสถานศึกษาตามระบบ การพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล

ขอบข่าย/ภารกิจงานด้านการบริหารทั่วไปของสถานศึกษาตามระบบการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล มีรายละเอียดดังนี้

๑. การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ

๑.๑ จัดทำระบบฐานข้อมูลของสถานศึกษาเพื่อใช้ในการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับระบบฐานข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑.๒ จัดระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศเชื่อมโยงกับสถานศึกษาอื่น เขตพื้นที่การศึกษาและส่วนกลาง

๑.๓ นำเสนอและเผยแพร่ข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการบริหาร การบริการและการประชาสัมพันธ์

๒. การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา

๒.๑ ประสานงานกับเครือข่ายการศึกษาทั้งภายในประเทศและต่างประเทศเพื่อแสวงหาความร่วมมือ ความช่วยเหลือ เพื่อส่งเสริมช่วยเหลือสนับสนุนงานการศึกษาของสถานศึกษา

๒.๒ เผยแพร่ข้อมูลเครือข่ายการศึกษาให้บุคลากรในสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องทราบ

๒.๓ กำหนดแผนโครงการหรือกิจกรรมเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเครือข่ายการศึกษาทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

๒.๔ ให้ความร่วมมือและสนับสนุนทางวิชาการแก่เครือข่ายการศึกษา สถาบันและองค์กรอื่น ๆ อย่างต่อเนื่อง

๓. การวางแผนการบริหารงานการศึกษา

๓.๑ จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับเป้าหมาย ทิศทางของเขตพื้นที่การศึกษา และสนองต่อความต้องการของชุมชน สังคม โดยการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชน องค์กรสถาบัน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดและพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา

๓.๒ เสนอแผนพัฒนาการศึกษาโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๔. งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน

๔.๑ ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยการจัดและพัฒนาสถานศึกษาของสถานศึกษาตามนโยบายและแผนพัฒนาสถานศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับทิศทางของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๔.๒ นำผลการวิจัยมาปรับปรุงพัฒนานโยบายและแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาของสถานศึกษา

๔.๓ เผยแพร่และประชาสัมพันธ์การศึกษาวิจัยของสถานศึกษาให้ผู้เกี่ยวข้องและสาธารณชนทราบ

๕. การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร

๕.๑ จัดระบบการบริหารและพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพโดยมีการกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จของการบริหารจัดการ

๕.๒ นำแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปีเป็นเครื่องมือ การขับเคลื่อนการบริหารและพัฒนาองค์กร

๕.๓ ประเมินผลงานและรายงานการพัฒนาองค์กร

๕.๔ ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารงานสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

๖. การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน

๖.๑ กำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้ผลการปฏิบัติงานแต่ละด้านของสถานศึกษา

๖.๒ เผยแพร่มาตรฐานการปฏิบัติงานของสถานศึกษาให้ผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้องทราบ

๖.๓ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของสถานศึกษา

๖.๔ ปรับปรุงและพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงานและระบบการประเมินมาตรฐาน การปฏิบัติงานของสถานศึกษา

๗. งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

๗.๑ วางแผนและดำเนินการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษามาใช้ในการบริหารและพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา

๗.๒ ระดมจัดหาเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการศึกษาในงานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา

๗.๓ สนับสนุนและพัฒนาให้บุคลากรสามารถนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มาใช้ในการบริหารและพัฒนาการศึกษา

๗.๔ ติดตาม ประเมินผลการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

๗.๕ ส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนา นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

๘. การดำเนินงานธุรการ

๘.๑ ศึกษาวิเคราะห์สภาพระบบงานธุรการ ระเบียบ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๘.๒ วางแผนออกแบบระบบงานธุรการ โดยนำเทคโนโลยีมาช่วยเพื่อลดขั้นตอนและรองรับการปฏิบัติงานธุรการ

๘.๓ จัดบุคลากรรับผิดชอบงานธุรการโดยเฉพาะและพัฒนาให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานธุรการ

๘.๔ ดำเนินงานธุรการตามระบบที่กำหนดไว้ โดยยึดหลักความถูกต้อง รวดเร็ว ประหยัด และคุ้มค่า

๘.๕ ติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงระบบงานธุรการให้มีประสิทธิภาพ

๙. การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม

๙.๑ วางแผนการบริหารจัดการอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม

๙.๒ บำรุง ดูแล และพัฒนาอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้ มั่นคง ปลอดภัย และสวยงาม

๙.๓ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการใช้อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา

๑๐. การจัดทำสำมะโนผู้เรียน

๑๐.๑ ประสานกับชุมชนและท้องถิ่นในการสำรวจและจัดทำสำมะโนผู้เรียนที่จะเข้ารับบริการทางการศึกษาของสถานศึกษา

๑๐.๒ เสนอสำมะโนผู้เรียนให้เขตพื้นที่การศึกษาทราบ

๑๐.๓ จัดระบบข้อมูลสารสนเทศจากการทำสำมะโนผู้เรียน

๑๐.๔ เสนอข้อมูลสารสนเทศการทำสำมะโนผู้เรียนในเขตพื้นที่การศึกษา

๑๑. การรับนักเรียน

๑๑.๑ กำหนดแผนการรับนักเรียนของสถานศึกษาอย่างอิสระตามความสนใจและศักยภาพของผู้เรียน ตามความพร้อมของสถานศึกษา โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑๑.๒ ดำเนินการรับนักเรียนตามแผนการรับนักเรียนที่กำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและตามปฏิทินการรับนักเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กำหนดเฉพาะสถานศึกษารูปแบบนิติบุคคล

๑๒. การเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้ง ยุบ รวม หรือเลิกสถานศึกษา

เสนอข้อมูลและความต้องการในการจัดตั้ง ยุบ รวม เลิก หรือเปลี่ยนสภาพสถานศึกษาไปยังเขตพื้นที่การศึกษา โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑๓. การประสานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย

๑๓.๑ สำรวจความต้องการในการเข้ารับบริการการศึกษาทุกระบบ ทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย

๑๓.๒ กำหนดแนวทางและความเชื่อมโยงในการจัดและพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ตามความต้องการของนักเรียน และท้องถิ่นที่สอดคล้องกับแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑๓.๓ ดำเนินการจัดการศึกษาในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง หรือทั้ง ๓ รูปแบบ ตามความเหมาะสมและศักยภาพของสถานศึกษา รวมทั้งเชื่อมโยงประสานความร่วมมือและส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันต่าง ๆ ที่จัดการศึกษา

๑๔. การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

๑๔.๑ กำหนดแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา

๑๔.๒ ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาของสถานศึกษาในทุกด้าน ซึ่งครอบคลุมถึง การประสานความร่วมมือกับบุคคล ชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงาน สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่น และสถานศึกษาในการใช้ทรัพยากรเพื่อการศึกษาร่วมกัน

๑๔.๓ ดำเนินการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑๕. การทัศนศึกษา

๑๕.๑ วางแผนการนำนักเรียนไปทัศนศึกษานอกสถานศึกษาทั้งภายในประเทศและ ต่างประเทศ

๑๕.๒ ดำเนินการขออนุญาตนำนักเรียนไปทัศนศึกษา โดย

๑. การอนุญาตให้นักเรียนไปทัศนศึกษาในจังหวัดหรือต่างจังหวัดทั้งประเภท ไป-กลับและค้างคืน เป็นอำนาจของผู้อำนวยการสถานศึกษา

๒. การอนุญาตให้นักเรียนไปทัศนศึกษาต่างประเทศ เป็นอำนาจของผู้อำนวยการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑๕.๓ ดำเนินการนำผู้เรียนไปทัศนศึกษานอกสถานศึกษาตามแผน หลักเกณฑ์และ วิธีการที่กำหนด

๑๖. งานกิจการนักเรียน

๑๖.๑ วางแผนการบริหารงานกิจการนักเรียน

๑๖.๒ ดำเนินการตามแผนที่กำหนดโดยส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วม

๑๖.๓ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุง และพัฒนางานกิจการนักเรียน

๑๗. การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา

- ๑๗.๑ วางแผนการประชาสัมพันธ์งานการศึกษาของสถานศึกษา
- ๑๗.๒ ดำเนินการประชาสัมพันธ์งานการศึกษาตามแนวทางที่กำหนด
- ๑๗.๓ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุง และพัฒนาการประชาสัมพันธ์การศึกษาของสถานศึกษา

๑๘. การส่งเสริม สนับสนุน และประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

ให้คำปรึกษา แนะนำ ส่งเสริม สนับสนุน และประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมกับบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

๑๙. การประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น

ประสานความร่วมมือกับหน่วยราชการส่วนภูมิภาคและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดและพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา

๒๐. การรายงานผลการปฏิบัติงาน

๒๐.๑ จัดระบบการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และรายงานผลการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา

๒๐.๒ จัดทำเกณฑ์มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล การพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา

๒๐.๓ ดำเนินการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาตามระบบที่กำหนดไว้

๒๐.๔ รายงานผลการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสาธารณชนทราบ

๒๐.๕ ปรับปรุงและพัฒนาระบบการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และการรายงานผลการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา

๒๑. การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน

๒๑.๑ วิเคราะห์กำหนดมาตรการในการป้องกันความเสี่ยงในการดำเนินงานของสถานศึกษา

๒๑.๒ วางแผนการจัดระบบการควบคุมภายในสถานศึกษา

๒๑.๓ ดำเนินการควบคุมตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินกำหนด

๒๑.๔ ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายในและรายงานให้เขตพื้นที่การศึกษาทราบ

๒๒. แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลงโทษนักเรียน

๒๒.๑ ศึกษาสภาพปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้เรียน ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๒๒.๒ กำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับผู้เรียนให้เป็นไปตามบริบท สภาพแวดล้อมของแต่ละสถานศึกษา เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน ครู ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

๒๒.๒ การวางแผนงานปกครองนักเรียน

๒๒.๓ การบริหารงานปกครองนักเรียน กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบการประสานงานปกครอง

๒๒.๔ การส่งเสริมพัฒนาให้ผู้เรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม ได้แก่ การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาด้านความรับผิดชอบต่อสังคม การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ การยกย่องให้กำลังใจแก่นักเรียนที่ประพฤติดี

๒๒.๕ การป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของผู้เรียน ได้แก่ การป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคเอดส์ในสถานศึกษา

๒๒.๖ การสรุปประเมินผลงานปกครองนักเรียน

๒๓. การพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคลด้านการบริหารทั่วไป

๒๓.๑ กำหนดรูปแบบนิติบุคคลด้านการบริหารทั่วไปตามบริบทของสถานศึกษา

๒๓.๒ พัฒนารูปแบบนิติบุคคลด้านการบริหารทั่วไป

๒๓.๓ ติดตาม ประเมินผล รับผิดชอบ และรายงานผลการดำเนินงาน

บทที่ ๗

ข้อเสนอ ความรับผิดชอบ และบทสรุป

ข้อเสนอที่ทำให้เกิดการพัฒนาการดำเนินงานในการบริหารสถานศึกษาตามระบบการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคลจากรูปแบบเดิม เป็นรูปแบบใหม่ เพื่อให้เกิดการกระจายอำนาจและความรับผิดชอบ ควบคู่กับการดำเนินการ ดังนี้

ด้านการบริหารวิชาการ

๑. การพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น ควรเพิ่มหน้าที่ให้สถานศึกษาสามารถจัดทำกรอบสาระหลักสูตรท้องถิ่นเพิ่มเติมจากที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดทำไว้
๒. การวางแผนการดำเนินงาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรจะมีการสรรหาและจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญ เพื่อเป็นที่ปรึกษาในการวางแผนการดำเนินงานของสถานศึกษา
๓. การส่งเสริมด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ในต่างประเทศ และด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่นในต่างประเทศ ควรมีการปรับระเบียบและแนวปฏิบัติในการเดินทางไปศึกษาดูงานในต่างประเทศให้มีความคล่องตัวมากยิ่งขึ้น เช่น ระยะเวลาในการขออนุญาตไปศึกษาดูงาน การมอบอำนาจการอนุญาตไปราชการต่างประเทศให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ด้านการบริหารงบประมาณ

๑. ควรมีการกระจายอำนาจเพิ่มเติม เช่น
 - ๑.๑ มอบอำนาจการโอนหรือการรับโอนครุภัณฑ์ทุกประเภท
 - ๑.๒ มอบอำนาจการจำหน่ายอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างอื่น ที่มีราคาค่าก่อสร้างไม่เกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๒. เพิ่มวงเงินในการมอบอำนาจการจัดซื้อจัดจ้าง การเก็บรักษาเงินนอกงบประมาณทุกประเภท
๓. ลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน เช่น การขอตั้งงบประมาณเสนอสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง
๔. รวบรวมคำสั่งมอบอำนาจแต่ละปีจัดทำเป็นรูปเล่มอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง
๕. กำหนดให้สถานศึกษาเป็นหน่วยผู้เบิกโดยตรง
๖. จัดให้เงินอุดหนุนราชการหน่วยเบิกละ ๕๐๐,๐๐๐ บาท
๗. กำหนดให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา/สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กำกับ ติดตาม เสนอแนะให้คำปรึกษาสถานศึกษาในสังกัด
๘. ทำความตกลงกับกระทรวงการคลังขอใช้ระเบียบขององค์กรอื่น ๆ ที่อำนวยความสะดวกมากกว่า เช่น ระเบียบกรมการปกครองว่าด้วยการพัสดุที่กำหนดให้จัดซื้อจัดจ้างวิธีตกลงราคา วงเงินไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท
๙. อำนาจต่าง ๆ ตามประกาศ ระเบียบ หรือกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการด้านงบประมาณ การเงินและการบัญชีของสถานศึกษานิติบุคคล ต้องเป็นอำนาจของผู้อำนวยการสถานศึกษา โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
๑๐. จัดสรรเจ้าหน้าที่ ตำแหน่งนักวิชาการการเงินและการบัญชีอย่างน้อยสถานศึกษาละ ๑ ตำแหน่ง
๑๑. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรจะมีการปรับอัตราค่าตอบแทนผู้เชี่ยวชาญตามระเบียบราชการให้เหมาะสม
๑๒. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรกำหนดค่าตอบแทนครูและวิทยากรที่เป็นชาวต่างชาติให้เหมาะสมกับคุณวุฒิ/คุณสมบัติ และสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน
๑๓. ให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสนับสนุนงบประมาณที่จัดสรรแก่สถานศึกษาในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล
๑๔. หลักเกณฑ์การเก็บเงินบำรุงการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขอแก้ไขเป็นดังนี้

ข้อ ก “สถานศึกษาในโครงการนำร่องนิติบุคคลที่จัดการเรียนการสอนเกินกว่าหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด สถานศึกษาสามารถเรียกเก็บเงินสนับสนุนจากนักเรียนหรือผู้ปกครองได้ โดยผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน”

ข้อ ค ปรับแก้ข้อความในส่วนที่เกี่ยวกับอัตราค่าเก็บ/คน/ภาคเรียน (หน้า ๘๕) ดังนี้คือ “เท่าที่จ่ายจริง ตามความจำเป็นและเหมาะสมกับสภาพฐานะทางเศรษฐกิจของท้องถิ่น” ตัดข้อความ “ทุกรายการรวมกันไม่เกิน ๑,๒๕๐ บาทต่อภาคเรียน” ออก

๑๕. ให้สถานศึกษามีอำนาจในการจัดทำแผนงบประมาณและการตั้งค่าของงบประมาณเสนอต่อคณะกรรมการบริหารโครงการ

๑๖. ให้สถานศึกษาสามารถจัดหารายได้หรือผลประโยชน์จากอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งสถานศึกษาเป็นผู้ปกครอง ดูแล หรือใช้ประโยชน์ให้กระทำได้ โดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา ความเหมาะสมในการดำเนินการ ตลอดจนวัตถุประสงค์ของผู้ที่ศึกษาให้แก่สถานศึกษา โดยบรรดารายได้หรือผลประโยชน์จากอสังหาริมทรัพย์ไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลังและกฎหมายว่าด้วยวิธีการของงบประมาณ แต่ต้องจัดการเพื่อประโยชน์ภายในวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา

ด้านการบริหารงานบุคคล

๑. กำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารสถานศึกษาในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล โดยมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

๑.๑ เสนอรายชื่อสถานศึกษาในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคลให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาประกาศรายชื่อสถานศึกษาในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล ตามจำนวนที่คณะกรรมการบริหารสถานศึกษาในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล เป็นผู้กำหนด คณะกรรมการบริหารสถานศึกษาในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคลเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเพิ่มเติมจำนวนสถานศึกษาในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคลได้ โดยจัดทำเป็นประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑.๒ กำหนดนโยบายในภาพรวม กรอบและทิศทางการพัฒนาสถานศึกษาในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล เพื่อให้การดำเนินการมีความยืดหยุ่น

๑.๓ กำหนดแนวทางให้คำแนะนำส่งเสริมกำกับ ติดตาม ดูแล และประสานงานระหว่างสถานศึกษาในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคลกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑.๔ ครอบงำระเบียบข้อบังคับหรือประกาศในเรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารและจัดการศึกษารูปแบบพิเศษของสถานศึกษาในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคลต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพิจารณา

๑.๕ ติดตามประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษาในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล รวมทั้งจัดทำรายงานผลการติดตามประเมินผลเสนอสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้ข้อคิดเห็นทุกปีการศึกษา

๑.๖ ให้คณะกรรมการบริหารสถานศึกษาในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคลมีหน้าที่ให้ข้อเสนอแนะแก่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในการประกาศขยายเขตพื้นที่บริการของสถานศึกษาในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล ออกไปให้แตกต่างจากพื้นที่ที่กำหนดไว้เดิมได้ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการกระจายโอกาสทางการศึกษา

๒. มีการจัดตั้ง อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเฉพาะกิจเพื่อทำหน้าที่บริหารงานบุคคลของสถานศึกษาในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล โดยให้เป็นองค์กรบริหารงานบุคคลสำหรับสถานศึกษาในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคลและสามารถกำหนดกฎเกณฑ์การบริหารงานบุคคลที่เหมาะสมยืดหยุ่น และรองรับหลักความเป็นอิสระและความคล่องตัวตามความต้องการเฉพาะของสถานศึกษาในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล โดยให้ อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเฉพาะกิจมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

๑) พิจารณากำหนดนโยบายและแนวทางในการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษาในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล

๒) เพื่อออกระเบียบข้อบังคับ หลักเกณฑ์และวิธีการ และเงื่อนไขการบริหารงานบุคคลสำหรับสถานศึกษาในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล

๓) เพื่อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์ และวิธีการ และเงื่อนไขการบริหารงานบุคคลให้สอดคล้องกับการบริหารจัดการสถานศึกษาในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล

๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ ก.ค.ศ. มอบหมาย

๓. ให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดสรรอัตรากำลังบุคลากรที่เพียงพอ และมอบหมายอำนาจหน้าที่การดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ให้แก่สถานศึกษาในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคลตามแนวทางที่คณะกรรมการบริหารสถานศึกษาในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคลเสนอ

๔. กำหนดกรอบระยะเวลา ๒ ปี นับแต่การออกประกาศดังกล่าว ให้เป็นระยะเวลาการประเมินผลของโครงการและของสถานศึกษาในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล เพื่อให้คณะกรรมการบริหารสถานศึกษาในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคลดำเนินการประเมินผลโครงการและเสนอแนวทางการดำเนินการต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ด้านการบริหารทั่วไป

๑. ให้มีคณะกรรมการบริหารโครงการนำร่อง เพื่อให้การบริหารและจัดการของสถานศึกษานิติบุคคลมีความยืดหยุ่น มีความคล่องตัวกว่าสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอื่น ที่มีองค์ประกอบของคณะกรรมการดังนี้

๑.๑	เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	เป็นประธาน
๑.๒	ผู้แทนจากหน่วยงานภายในที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานต่าง ๆ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารและการจัดการศึกษาด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านบริหารทั่วไป	เป็นกรรมการ
๑.๓	ผู้แทนจากคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการบริหารและการจัดการศึกษาด้านการบริหารงานบุคคล	เป็นกรรมการ
๑.๔	ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาที่สถานศึกษาสังกัดอยู่	เป็นกรรมการ
๑.๕	ผู้ทรงคุณวุฒิในด้านต่าง ๆ	เป็นกรรมการ

กำกับ ติดตาม ดูแล และประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนเสนอให้มีการออกระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวกับการบริหารและจัดการศึกษารูปแบบนิติบุคคล ติดตามประเมินผล การดำเนินงานของสถานศึกษานิติบุคคล จัดทำรายงานผลการติดตาม ประเมินผลเสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเพื่อให้ข้อคิดเห็นทุกปีการศึกษา ตลอดจนมีอำนาจในการตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อการนี้ได้ตามความเหมาะสม และดำเนินการเรื่องอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย

๒. การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร

การจัดระบบการบริหารงานของสถานศึกษาในโครงการนิติบุคคลให้สามารถพัฒนาศักยภาพในการบริหารจัดการศึกษาเกิดประสิทธิภาพสูงขึ้นได้จะต้องอาศัยกฎเกณฑ์ที่มีความยืดหยุ่นเพื่อให้สถานศึกษา มีความเข้มแข็ง สามารถบริการและจัดการศึกษาได้อย่างคล่องตัวภายใต้มาตรฐานการศึกษาของชาติ และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๓๙ ที่กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งทางด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปนั้นควรให้สถานศึกษาเกิดความยืดหยุ่นในประเด็นดังนี้

๒.๑ สถานศึกษามีอำนาจในการจัดโครงสร้างการบริหารงานโดยอิสระ

๒.๒ เพิ่มอัตรากำลังฝ่ายบริหารสถานศึกษาโดยกำหนดให้มีรองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน ๔-๖ คน โดยมีอัตราและเงินเดือนรองรับโดยขึ้นอยู่กับจำนวนนักเรียน เช่น การเพิ่มกลุ่มกิจการนักเรียน กลุ่มนโยบายและแผน เป็นต้น

๓. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

๓.๑ การปรับสัดส่วนจำนวนคณะกรรมการแต่ละองค์คณะ เนื่องจากบริบทของแต่ละสถานศึกษาในการบริหารจัดการศึกษามีความแตกต่างกันในแต่ละท้องถิ่นโดยปรับสัดส่วนองค์ประกอบของผู้แทนเป็นดังนี้

- ผู้แทนศิษย์เก่า เป็น ๑-๒ คน
- ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์และหรือผู้แทนองค์กรศาสนาในสถานศึกษาขนาดใหญ่

เป็น ๑-๒ คน

หากมีเพียงผู้แทนศิษย์เก่าและผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือองค์กรศาสนาอย่างละ ๑ คน ให้เพิ่มจำนวนผู้แทนผู้ทรงคุณวุฒิจาก ๗ คน เป็น ๙ คน

๓.๒ ความหลากหลายด้านอาชีพของผู้ทรงคุณวุฒิควรได้มาจากบุคคลหลากหลายอาชีพ เช่น ผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมาย ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการเงิน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหาร ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารงานบุคคล ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวางแผนและงบประมาณ เป็นต้น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับบริบทของแต่ละสถานศึกษา

๔. การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

การบริจาคทรัพย์สินและทรัพยากรอื่นให้แก่สถานศึกษา สถานศึกษาสามารถดำเนินการได้ภายใต้กฎกระทรวงและประกาศกระทรวง และระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการรับเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้แก่สถานศึกษา สถานศึกษาจะต้องดำเนินการตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการรับเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้สถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๒ สถานศึกษาควรมีอำนาจในการดำเนินการได้โดยความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่จำเป็นต้องผ่านสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๕. การพานักเรียนไปนอกสถานศึกษาเพื่อให้นักเรียนได้รับการพัฒนา กรณีการพานักเรียนไปนอกสถานศึกษา

๕.๑ การอนุญาตให้นักเรียนไปทัศนศึกษาในจังหวัดหรือต่างจังหวัดทั้งประเภทไป-กลับ และค้างคืน เป็นอำนาจของผู้อำนวยการสถานศึกษา

๕.๒ การอนุญาตให้นักเรียนไปทัศนศึกษาต่างประเทศ เป็นอำนาจของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๖. แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการลงโทษนักเรียน กำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับผู้เรียนให้เป็นไปตามบริบท สภาพแวดล้อมของแต่ละสถานศึกษา เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน ครู ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

๗. การรับนักเรียนกำหนดแผนการรับนักเรียนของสถานศึกษาอย่างอิสระตามความสนใจและศักยภาพของผู้เรียน ตามความพร้อมของสถานศึกษาโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และดำเนินการรับนักเรียนตามแผนการรับนักเรียนที่กำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและตามปฏิทินการรับนักเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กำหนดเฉพาะสถานศึกษารูปแบบนิติบุคคล

ความรับผิดชอบ

การที่สถานศึกษานิตบุคคลต้องรับผิดชอบต่อผลของคุณภาพงานที่ชี้วัดความสำเร็จในการดำเนินงานของสถานศึกษา ระบบการแสดงความรับผิดชอบต่อที่ตรวจสอบได้ (Accountability System) ถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่ง ผู้ทำหน้าที่ควบคุมที่ระบุไว้ ได้แก่ คณะกรรมการที่เป็นคู่สัญญา ผู้ให้การสนับสนุน ซึ่งพันธะในการแสดงความรับผิดชอบก็คือ การรายงานผลตามเงื่อนไขของข้อตกลง ต่อผู้อนุมัติให้สถานศึกษาดำเนินการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และสาธารณชน โดยสถานศึกษาจะได้รับการตรวจสอบใน ๒ ด้าน คือ ด้านการเงิน ซึ่งจะมีผู้ทำหน้าที่ตรวจสอบบัญชี และด้านผลงานตามที่ระบุไว้ในข้อตกลง

การตรวจสอบเป็นการเชื่อมโยงการทำงานและความสามารถที่จะตรวจสอบได้เข้ากับวัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน หรือเป็นการเชื่อมโยงการวัดเข้ากับผลลัพธ์ที่ต้องการ ซึ่งสามารถกำหนดเป็นแนวปฏิบัติได้ดังนี้

๑. มีความพร้อมที่จะให้ตรวจสอบผลการดำเนินงานไว้ในข้อตกลง สถานศึกษานิตบุคคลจึงต้องแสดงความรับผิดชอบในผลงานที่ระบุไว้ในข้อตกลง หากไม่สามารถทำได้สถานศึกษาต้องกลับคืนเป็นสถานศึกษาปกติ สถานศึกษาจึงต้องมีระบบตรวจสอบความรับผิดชอบที่เข้มแข็ง โดยข้อตกลงของสถานศึกษาจะต้องกำหนดเป้าหมายชัดเจน วัด และประเมินได้ กำหนดวิธีการและระยะเวลาตรวจสอบทั้งภายในและภายนอกด้วยระบบการประกันคุณภาพจากสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) รวมทั้งการเผยแพร่ผลงานสู่สาธารณชน

๒. มีการติดตามผลอย่างเป็นระบบ โดยคณะกรรมการใหญ่ที่กำหนดโดยคณะกรรมการบริหารโครงการ

๓. มีคณะกรรมการที่ถ่วงดุลการบริหารและกลไกการตรวจสอบ

๔. มีการตรวจสอบคุณภาพของงานทั้งองค์กร ตัวบุคคลอย่างชัดเจน ต่อเนื่อง สม่ำเสมอ และนำมาพัฒนาเพิ่มคุณภาพงาน

๕. มีระบบการประเมินผลบุคคลที่สะท้อนถึงความสามารถในการปฏิบัติงาน

๖. มีระบบการนิเทศการปฏิบัติงานของบุคลากรทุกฝ่ายอย่างต่อเนื่อง

๗. มีระบบการประเมินการปฏิบัติงานที่ยึดธรรมโปรงใส ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการประเมิน ทั้งนี้เพราะการประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญยิ่งของการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ในองค์กร เพราะจะทำให้ทราบว่าบุคลากรสามารถปฏิบัติงานได้ตามเป้าหมายและนโยบายขององค์กรหรือไม่ และยังช่วยให้ทราบว่าแต่ละคนควรได้รับรางวัลตอบแทนมากน้อยเพียงไรจากการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ยังเป็นปัจจัยสำหรับการจัดระบบและกระบวนการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและปรับปรุงการปฏิบัติงาน ในสถานศึกษา ให้มีคุณภาพอย่างทั่วถึง ต่อเนื่องและสม่ำเสมอ จะช่วยให้การดำเนินงานของสถานศึกษา นิติบุคคลเกิดประสิทธิภาพสูงสุดได้

๘. มีการกำกับดูแลด้วยระบบการประเมินการปฏิบัติงานภายในอย่างสม่ำเสมอ

๙. มีการวิจัยเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของครูและบุคลากร

๑๐. มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน

๑๑. มีการรายงานการใช้จ่ายเงินงบประมาณและเงินที่ได้จากการระดมทรัพยากรที่โปร่งใส เพื่อให้ทราบความคุ้มค่า คุ้มทุนของการใช้จ่ายเงินเพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียนเสนอต่อสาธารณชน อย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง

๑๒. จัดระบบบัญชีให้ครบถ้วนถูกต้องที่เป็นปัจจุบันเพื่อการบริหารเป็นไปด้วยความโปร่งใส และสุจริต สามารถรับการตรวจสอบได้

๑๓. มีการเสนอรายงานผลการดำเนินงานด้านคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาต่อสาธารณชน อย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง

๑๔. มีระบบการประกันคุณภาพนักเรียนที่แสดงว่าได้รับการพัฒนาตามศักยภาพอย่างชัดเจน

โดยพิจารณาจากความสามารถในการสร้างความก้าวหน้าให้นักเรียนจนบรรลุถึงผลลัพธ์ที่ระบุไว้ในข้อตกลงของสถานศึกษา ซึ่งองค์ประกอบของแบบประเมิน ได้แก่ ความรู้ของนักเรียน การพัฒนาทักษะและความสามารถของนักเรียน ผลลัพธ์ที่ต้องการให้เกิดกับนักเรียน โดยรายงานหรือบันทึกความก้าวหน้าของนักเรียนไว้ในระบบที่เหมาะสม สามารถบอกให้นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ฯลฯ ทราบได้ว่านักเรียนกำลังอยู่ ณ ตำแหน่งใดของผลลัพธ์ที่ต้องการ

จากการวิเคราะห์กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๐ ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไปคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๐ ระเบียบของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหนังสือสั่งการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า การบริหารงานของสถานศึกษานั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้มีการกระจายอำนาจให้กับสถานศึกษาดำเนินการได้เองเกือบทั้งหมดตามที่กล่าวมาข้างต้น แต่อย่างไรก็ตามการกระจายอำนาจบริหารงานข้างต้นยังขาดความยืดหยุ่นและความคล่องตัว เนื่องจากไม่เหมาะสมและสอดคล้องกับลักษณะของสถานศึกษาขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ ที่เป็นสถานศึกษาที่มีสถานะเป็นนิติบุคคลที่มีศักยภาพและความพร้อมในการบริหารจัดการเพื่อให้การจัดการศึกษาให้นักเรียนได้อย่างมีคุณภาพตามหลักการของกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ จึงอาจจะต้องมีการปรับเปลี่ยนหรือเพิ่มเติมหลักเกณฑ์ในเรื่องเหล่านี้บางประการเพื่อให้สามารถตอบสนองความคล่องตัวและความเป็นอิสระของสถานศึกษา

บรรณานุกรม

กฎหมาย

๑. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐
๒. พระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕
๓. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๓
๔. พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒
๕. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗
๖. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๓
๗. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๓
๘. พระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. ๒๕๔๒
๙. พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖
๑๐. พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งโรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๓
๑๑. กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจทางการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๐
๑๒. กฎกระทรวงจำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหา การเลือกประธานกรรมการ และกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๔๖
๑๓. กฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓
๑๔. ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการบริหารจัดการและขอบเขตการปฏิบัติหน้าที่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖

๑๕. ระเบียบการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลังในหน้าที่ของอำเภอและกิ่งอำเภอ พ.ศ. ๒๕๒๐
๑๖. ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง การกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษาของเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไปคณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๐

เอกสาร

๑. คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. **แนวทางการกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการการศึกษาให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการ การศึกษา.**
๒. คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. **แนวปฏิบัติงานการจัดการศึกษาของ สถานศึกษานิตบุคคฺล ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน.** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
๓. เลขาธิการสภาการศึกษา, สำนักงาน. **การพัฒนานโยบายเพื่อการบริหารจัด การสถานศึกษานิตบุคคฺล ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ.**
๔. ศึกษาธิการ, กระทรวง. **คู่มือส่งเสริมการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิตบุคคฺล.**

ภาคผนวก

๑. กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๐
๒. ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๐
๓. ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการบริหารจัดการและขอบเขตการปฏิบัติหน้าที่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๖
๔. ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง รายชื่อ “โรงเรียนในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล”
๕. คำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ๑๙๖๙/๒๕๕๕ เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำคู่มือแนวทางการบริหาร “โรงเรียนในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล”

กฎกระทรวง

กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา

พ.ศ. ๒๕๕๐

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ และมาตรา ๓๙ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการออกกฎกระทรวงได้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาดำเนินการกระจายอำนาจ การบริหารและการจัดการศึกษา ในด้านวิชาการ ด้านงบประมาณด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือสถานศึกษาในอำนาจหน้าที่ของตน แล้วแต่กรณี ในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) ด้านวิชาการ

- (ก) การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น
- (ข) การวางแผนงานด้านวิชาการ
- (ค) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
- (ง) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
- (จ) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- (ฉ) การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
- (ช) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
- (ซ) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
- (ฌ) การนิเทศการศึกษา
- (ญ) การแนะแนว
- (ฎ) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
- (ฏ) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
- (ฐ) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
- (ฑ) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงานสถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

- (ตม) การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา
- (ณ) การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
- (ด) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- (๒) ด้านงบประมาณ
 - (ก) การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้วแต่กรณี
 - (ข) การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงิน ตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยตรง
 - (ค) การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร
 - (ง) การขอโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ
 - (จ) การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ
 - (ฉ) การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ
 - (ช) การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้ผลผลิตจากงบประมาณ
 - (ซ) การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา
 - (ณ) การปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา
 - (ญ) การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา
 - (ฎ) การวางแผนพัสดุ
 - (ฏ) การกำหนดรูปแบบรายการ หรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์ หรือสิ่งก่อสร้าง ที่ใช้งบประมาณเพื่อเสนอต่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วแต่กรณี

- (ฐ) การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ
- (ฑ) การจัดหาพัสดุ
- (ฒ) การควบคุมดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ
- (ณ) การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน
- (ด) การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน
- (ถ) การนำเงินส่งคลัง
- (ท) การจัดทำบัญชีการเงิน
- (ธ) การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน
- (น) การจัดทำหรือจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน
- (๓) ด้านการบริหารงานบุคคล
 - (ก) การวางแผนอัตรากำลัง
 - (ข) การจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
 - (ค) การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง
 - (ง) การเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
 - (จ) การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน
 - (ฉ) การลาทุกประเภท
 - (ช) การประเมินผลการปฏิบัติงาน
 - (ซ) การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ
 - (ฌ) การสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน
 - (ญ) การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ
 - (ฎ) การอุทธรณ์และการร้องทุกข์
 - (ฏ) การออกจากราชการ
 - (ฐ) การจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ
 - (ฑ) การจัดทำบัญชีรายชื่อและให้ความเห็นเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
 - (ฒ) การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
 - (ณ) การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ
 - (ด) การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ
 - (ต) การส่งเสริมวินัย คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

- (ถ) การริเริ่มส่งเสริมการขอรับใบอนุญาต
- (ท) การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคล ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น
- (๔) ด้านการบริหารทั่วไป
 - (ก) การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ
 - (ข) การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา
 - (ค) การวางแผนการบริหารงานการศึกษา
 - (ง) งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน
 - (จ) การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร
 - (ฉ) การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน
 - (ช) งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
 - (ซ) การดำเนินงานธุรการ
 - (ฌ) การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม
 - (ญ) การจัดทำสำมะโนผู้เรียน
 - (ฎ) การรับนักเรียน
 - (ฏ) การเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้ง ยุบ รวมหรือเลิกสถานศึกษา
 - (ฐ) การประสานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย
 - (ฑ) การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
 - (ฒ) การทัศนศึกษา
 - (ณ) งานกิจการนักเรียน
 - (ด) การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา
 - (ต) การส่งเสริม สนับสนุน และประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา
 - (ถ) งานประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น
 - (ท) การผลการปฏิบัติงาน
 - (ธ) การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน
 - (น) แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลงโทษนักเรียน

ข้อ ๒ การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาข้อ ๑ ให้คำนึงถึงหลักการ ดังต่อไปนี้

- (๑) ความพร้อมและความเหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาที่จะสามารถรับผิดชอบดำเนินการตามขีดความสามารถได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๒) ความสอดคล้องกับกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศหรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะกระจายอำนาจ

(๓) ความเป็นเอกภาพด้านมาตรฐานและนโยบายด้านการศึกษา

(๔) ความเป็นอิสระและความคล่องตัวในการบริหารและการจัดการศึกษา

(๕) มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน และผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่

(๖) มุ่งให้เกิดผลสำเร็จแก่สถานศึกษา โดยเน้นการกระจายอำนาจให้แก่สถานศึกษาให้มากที่สุด เพื่อให้สถานศึกษานั้นมีความเข้มแข็งและความคล่องตัว

(๗) เพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพให้แก่สถานศึกษา

(๘) เพื่อให้ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินการเป็นผู้ตัดสินใจในเรื่องนั้น ๆ โดยตรง

ข้อ ๓ การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาตามที่กำหนดในข้อ ๑ เรื่องนี้จะกำหนดให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือสถานศึกษาเป็นผู้รับมอบการกระจายอำนาจ ให้เป็นไปตามที่ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้วแต่กรณี ประกาศกำหนด ทั้งนี้ ในประกาศดังกล่าวอาจกำหนดให้ในระยะแรกมีการกระจายอำนาจเฉพาะบางเรื่อง หรือกำหนดการกระจายอำนาจให้เขตพื้นที่การศึกษา หรือสถานศึกษาแตกต่างกันตามลักษณะหรือความพร้อมและความเหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งอาจกำหนดเงื่อนไขที่ต้องปฏิบัติในการดำเนินการตามที่ได้รับมอบการกระจายอำนาจได้แต่จะต้องปรับปรุงการกระจายอำนาจนั้นให้เพิ่มมากขึ้นตามช่วงเวลาที่เหมาะสม เพื่อให้เป็นไปตามหลักการในข้อ ๒ สำหรับการกระจายอำนาจให้แก่สถานศึกษา อาจกำหนดให้การดำเนินการในเรื่องใดต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาด้วยก็ได้

เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานให้เป็นไปโดยถูกต้อง ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วแต่กรณี อาจประกาศกำหนดขอบเขตวิธีการปฏิบัติงานที่มีการกระจายอำนาจ เพื่อให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือสถานศึกษาที่ได้รับมอบการกระจายอำนาจปฏิบัติได้

ข้อ ๔ ให้สำนักงานปลัดกระทรวง หรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้วแต่กรณี มีหน้าที่สนับสนุน ส่งเสริม และกำกับดูแลการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ที่ได้รับการกระจายอำนาจอย่างมีประสิทธิภาพ

(๒) จัดให้มีระบบการกำกับ ดูแล ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการกระจายอำนาจให้เป็นไปตามกฎหมาย

(๓) ให้ข้อเสนอแนะหรือแนะนำการใช้อำนาจ ตลอดจนมีอำนาจยับยั้งและแก้ไขการใช้อำนาจของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา ให้เป็นไปตามกฎหมาย

(๔) ศึกษา วิเคราะห์ เพื่อการปรับปรุงพัฒนาระบบการกระจายอำนาจการบริหารอย่างต่อเนื่อง

(๕) รายงานผลการดำเนินการกระจายอำนาจและเสนอแนะปัญหาอุปสรรคและแนวทางการพัฒนาต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีหน้าที่สนับสนุน ส่งเสริม กำกับดูแล และประเมินผลการดำเนินงานของ สถานศึกษาที่ได้รับมอบการกระจายอำนาจ ให้เป็นไปตามแนวทางที่ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

ข้อ ๕ ในกรณีที่ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เห็นสมควร หรือได้รับการร้องขอจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือกลุ่มสถานศึกษา ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานอาจประกาศกำหนดให้รวมกลุ่มสถานศึกษาหลายแห่งทั้งในเขตพื้นที่การศึกษาเดียวกันหรือต่างเขตพื้นที่การศึกษา เป็นระบบเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการศึกษา เพื่อดำเนินการหรือช่วยเหลือกันในการปฏิบัติหน้าที่ในเรื่องที่ได้รับการกระจายอำนาจ โดยคำนึงถึงความพร้อมของแต่ละสถานศึกษาด้วย

ข้อ ๖ การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

ให้ไว้ ณ วันที่ ๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

วิจิตร ศรีสอ้าน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ บัญญัติให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง ทั้งนี้ หลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจดังกล่าว ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
เรื่อง การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของเลขาธิการคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน ไปยังคณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และ
สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๐

เพื่อให้การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาในด้านวิชาการด้านงบประมาณด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไปไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการดำเนินการในบางเรื่องต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา หรือคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแล้วแต่กรณี ทั้งนี้ เพื่อให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษามีความเป็นอิสระ ความคล่องตัวและสามารถรับผิดชอบในการดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ หรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับการกระจายอำนาจ

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๓ และข้อ ๔ แห่งกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๐ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงออกประกาศการกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษาของเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปยังคณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในประกาศนี้

“กฎกระทรวง” หมายความว่า กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๐

“สถานศึกษา” หมายความว่า สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

“ระบบเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการศึกษา” หมายความว่า การรวมกลุ่มสถานศึกษาประเภทที่หนึ่งภายในหรือต่างเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อร่วมกันบริหารและจัดการศึกษาในลักษณะเครือข่ายสถานศึกษาประเภทหนึ่ง และการรวมกลุ่มสำหรับ สถานศึกษาประเภทที่สองซึ่งรวมกลุ่มภายในเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อร่วมกันบริหารและจัดการศึกษาในลักษณะเครือข่ายสถานศึกษาประเภทที่สองโดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้การส่งเสริม สนับสนุน และช่วยเหลือ ตามสภาพความพร้อมที่แตกต่างกัน”

“เครือข่ายสถานศึกษาประเภทที่หนึ่ง” หมายความว่า สถานศึกษาประเภทที่หนึ่งภายในหรือต่างเขตพื้นที่การศึกษาที่รวมกัน เพื่อให้มีการดำเนินการส่งเสริม สนับสนุน และแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการบริหารและจัดการศึกษาในเรื่องที่ได้รับการกระจายอำนาจ

“เครือข่ายสถานศึกษาประเภทที่สอง” หมายความว่า สถานศึกษาประเภทที่สองที่อยู่ภายในเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดเป็นเครือข่ายสถานศึกษา

และส่งเสริมสนับสนุนเพื่อการบริหารและการจัดการศึกษาร่วมกันได้เสมือนกับสถานศึกษาประเภทที่หนึ่ง และให้รวมถึงสถานศึกษาประเภทที่สอง ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเห็นว่าสถานศึกษานั้นสามารถบริหารและจัดการศึกษาได้ด้วยตนเองก็อาจไม่ต้องรวมเป็นเครือข่ายก็ได้

ข้อ ๒ ให้สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งจะได้รับ การกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษาแบ่งเป็นสองประเภท ดังนี้

(๑) สถานศึกษาประเภทที่หนึ่ง ได้แก่ สถานศึกษาที่มีลักษณะดังนี้

(ก) มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ห้าร้อยคนขึ้นไป หรือโรงเรียนและศูนย์การศึกษาพิเศษ และ

(ข) มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาได้มาตรฐานของสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประกาศรายชื่อสถานศึกษาประเภทที่หนึ่งตามวรรคหนึ่ง ที่อยู่ในเขตพื้นที่การศึกษาของตนทุกรอบปีการศึกษา

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานอาจกำหนดให้สถานศึกษาอื่นใดเป็นสถานศึกษา ประเภทที่หนึ่งเพิ่มเติมตามความเหมาะสมก็ได้

(๒) สถานศึกษาประเภทที่สอง ได้แก่ สถานศึกษาที่ไม่เข้าข่ายการเป็นสถานศึกษาประเภทที่หนึ่ง

ข้อ ๓ ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ตามที่กฎหมายกำหนดเป็นอำนาจหน้าที่ของตนในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) ด้านวิชาการ

(ก) การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น

(ข) การวางแผนงานด้านวิชาการ

(ค) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

(ง) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

(จ) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

(ฉ) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

(ช) การนิเทศการศึกษา

(ซ) การแนะแนว

(ฌ) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

(ญ) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

(ฎ) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น

(ฏ) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

(ฐ) การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา

(ฑ) การพัฒนาและใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

(๒) ด้านงบประมาณ

- (ก) การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- (ข) การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงิน ตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง
- (ค) การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร
- (ง) การขอโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ
- (จ) การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ
- (ฉ) การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ
- (ช) การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้ผลผลิตจากงบประมาณ
- (ซ) การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา
- (ฌ) การปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา
- (ญ) การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา
- (ฎ) การวางแผนพัสดุ
- (ฏ) การกำหนดแบบรูปรายการ หรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์ หรือสิ่งก่อสร้างที่ใช้เงินงบประมาณเพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- (ฐ) การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ
- (ฑ) การจัดหาพัสดุ
- (ฒ) การควบคุมดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ
- (ณ) การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน
- (ด) การเบิกเงินจากคลัง
- (ต) การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน
- (ถ) การนำเงินส่งคลัง
- (ท) การจัดทำบัญชีการเงิน
- (ธ) การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน
- (น) การจัดทำและจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน

(๓) ด้านการบริหารงานบุคคล

- (ก) การวางแผนอัตรากำลัง
- (ข) การจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- (ค) การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง
- (ง) การเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- (จ) การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน
- (ฉ) การลาทุกประเภทที่ไม่อยู่ในอำนาจของผู้อำนวยการสถานศึกษา
- (ช) การประเมินผลการปฏิบัติงาน

- (ซ) การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ
- (ณ) การสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน
- (ญ) การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ
- (ฎ) การอุทธรณ์และการร้องทุกข์
- (ฏ) การออกจากราชการ
- (ฐ) การจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ
- (ฑ) การจัดทำบัญชีรายชื่อและให้ความเห็นเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
- (ฒ) การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- (ณ) การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ
- (ด) การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ
- (ต) การส่งเสริมวินัย คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- (ถ) การริเริ่มส่งเสริมการขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา
- (ท) การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

การดำเนินการที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบ

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการ ศึกษา

(๔) ด้านการบริหารทั่วไป

- (ก) การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ
- (ข) การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา
- (ค) การวางแผนการบริหารงานการศึกษา
- (ง) งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน
- (จ) การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร
- (ฉ) การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน
- (ช) งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- (ซ) การดำเนินงานธุรการ
- (ณ) การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม
- (ญ) การจัดทำสำมะโนผู้เรียน
- (ฎ) การกำหนดแนวทางการรับนักเรียนและจัดสรรโอกาสทางการศึกษา
- (ฏ) การเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้ง ยุบ รวมหรือเลิกสถานศึกษา
- (ฐ) การประสานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย
- (ฑ) การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

- (ฒ) การส่งเสริมงานกิจการนักเรียน
- (ณ) การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา
- (ด) การส่งเสริม สนับสนุนและประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา
- (ต) การประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น
- (ถ) การรายงานผลการปฏิบัติงาน
- (ท) การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน
- (ธ) การกำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลงโทษนักเรียน

อำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาตามข้อ ๓ (๑) ด้านวิชาการ (ก) (ข) (ฎ) ข้อ ๓ (๒) ด้านงบประมาณ (ก) (ข) (ง) (ช) (ญ) ข้อ ๓ (๓) ด้านการบริหารงานบุคคล (ก) และข้อ ๓ (๔) ด้านการบริหารทั่วไป (ค) (ฎ) (ฏ) ต้องได้รับความเห็นชอบ จากคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาด้วย

ข้อ ๔ ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาประเภทที่หนึ่งมีอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาตามที่กฎหมายกำหนดเป็นอำนาจหน้าที่ของตนในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) ด้านวิชาการ

- (ก) การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น
- (ข) การวางแผนงานด้านวิชาการ
- (ค) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
- (ง) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
- (จ) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- (ฉ) การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
- (ช) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
- (ช) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
- (ณ) การนิเทศการศึกษา
- (ญ) การแนะแนว
- (ฎ) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
- (ฏ) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
- (ฐ) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
- (ฑ) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา
- (ฒ) การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา
- (ณ) การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
- (ด) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

(๒) ด้านงบประมาณ

- (ก) การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- (ข) การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงิน ตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยตรง
- (ค) การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร
- (ง) การขอโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ
- (จ) การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ
- (ฉ) การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ
- (ช) การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้จ่ายผลผลิตจากงบประมาณ
- (ซ) การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา
- (ฌ) การปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา
- (ญ) การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา
- (ฎ) การวางแผนพัสดุ
- (ฏ) การกำหนดรูปแบบรายการ หรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์ หรือสิ่งก่อสร้าง ที่ใช้งบประมาณเพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- (ฐ) การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ
- (ฑ) การจัดหาพัสดุ
- (ฒ) การควบคุมดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ
- (ณ) การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน
- (ด) การเบิกเงินส่งคลัง
- (ต) การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน
- (ถ) การนำเงินส่งคลัง
- (ท) การจัดทำบัญชีการเงิน
- (ธ) การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน
- (ณ) การจัดทำหรือจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน

(๓) ด้านการบริหารงานบุคคล

- (ก) การวางแผนอัตรากำลัง
- (ข) การจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- (ค) การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง
- (ง) การเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- (จ) การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน

- (ฉ) การลาของบุคลากรสังกัดสถานศึกษาที่ไม่มีระเบียบกำหนดไว้โดยเฉพาะ
- (ช) การประเมินผลการปฏิบัติงาน
- (ช) การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ
- (ณ) การสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน
- (ญ) การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ
- (ฎ) การอุทธรณ์และการร้องทุกข์
- (ฎ) การออกจากราชการ
- (ฐ) การจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ
- (ฑ) การจัดทำบัญชีรายชื่อและให้ความเห็นเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
- (ฒ) การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- (ณ) การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ
- (ด) การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ
- (ต) การส่งเสริมวินัย คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- (ถ) การริเริ่มส่งเสริมการขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา
- (ท) การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การดำเนินการที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- (๔) ด้านการบริหารทั่วไป
 - (ก) การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ
 - (ข) การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา
 - (ค) การวางแผนการบริหารงานการศึกษา
 - (ง) งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน
 - (จ) การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร
 - (ฉ) การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน
 - (ช) งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
 - (ช) การดำเนินงานธุรการ
 - (ณ) การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม
 - (ญ) การจัดทำสำมะโนผู้เรียน
 - (ฎ) การรับนักเรียน
 - (ฎ) การเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้ง ยุบ รวมหรือเลิกสถานศึกษา

- (ฐ) การประสานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย
- (ฑ) การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
- (ฒ) การทัศนศึกษา
- (ณ) งานกิจการนักเรียน
- (ด) การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา
- (ต) การส่งเสริม สนับสนุน และประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นหน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา
- (ถ) งานประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น
- (ท) การผลการปฏิบัติงาน
- (ธ) การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน
- (น) แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลงโทษนักเรียน

อำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ตามข้อ ๔ (๑) ด้านวิชาการ (ข) (ง) (ฎ) ข้อ ๔ (๒) ด้านงบประมาณ (ก) (ข) (ง) (ช) (ณ) ข้อ ๔ (๓) ด้านการบริหารงานบุคคล (ก) และข้อ ๔ (๔) ด้านการบริหารทั่วไป (ค) (ฎ) (ฑ) ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้วย

ในกรณีที่สถานศึกษาประเภทที่หนึ่งนำเอารายวิชาพิเศษมาเพิ่มหรือปรับใช้ในหลักสูตรสถานศึกษา ที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และรายงานคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาทราบก่อนนำไปใช้ ส่วนกรณีที่น่าหลักสูตรพิเศษอื่นใดมาทดแทน หลักสูตรสถานศึกษา ให้ขอความเห็นชอบจากเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข้อ ๕ ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาประเภทที่สองมีอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ตามที่กฎหมายกำหนดเป็นอำนาจหน้าที่ของตนในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) ด้านวิชาการ

- (ก) การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น
- (ข) การวางแผนงานด้านวิชาการ
- (ค) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
- (ง) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
- (จ) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- (ฉ) การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
- (ช) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
- (ซ) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
- (ณ) การนิเทศการศึกษา
- (ญ) การแนะแนว
- (ฎ) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
- (ฏ) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

- (จ) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
- (ข) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธ องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา
- (ค) การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา
- (ง) การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
- (ด) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- (๒) ด้านงบประมาณ
 - (ก) การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อเลขาธิการ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - (ข) การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงิน ตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยตรง
 - (ค) การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร
 - (ง) การขอโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ
 - (จ) การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ
 - (ฉ) การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ
 - (ช) การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้จ่ายผลิตจากงบประมาณ
 - (ซ) การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา
 - (ฌ) การปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา
 - (ญ) การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา
 - (ฎ) การวางแผนพัสดุ
 - (ฏ) การกำหนดรูปแบบรายการ หรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์ หรือสิ่งก่อสร้าง ที่ใช้งบประมาณเพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - (ฐ) การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ
 - (ฑ) การจัดหาพัสดุ
 - (ฒ) การควบคุมดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ
 - (ณ) การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน
 - (ด) การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน
 - (ต) การจัดทำบัญชีการเงิน
 - (ถ) การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน
 - (ท) การจัดทำและจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน

ในกรณีจำเป็น สำหรับการดำเนินการตาม (ก) และ (ข) หากสถานศึกษาประเภทที่สอง ร้องขอสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสามารถดำเนินการแทนได้

(๓) ด้านการบริหารงานบุคคล

- (ก) การวางแผนอัตรากำลัง
- (ข) การจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- (ค) การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง
- (ง) การเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- (จ) การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน
- (ฉ) การลาทุกประเภท
- (ช) การประเมินผลการปฏิบัติงาน
- (ซ) การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ
- (ฌ) การสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน
- (ญ) การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ
- (ฎ) การอุทธรณ์และการร้องทุกข์
- (ฏ) การออกจากราชการ
- (ฐ) การจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ
- (ฑ) การจัดทำบัญชีรายชื่อและให้ความเห็นเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
- (ฒ) การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- (ณ) การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ
- (ด) การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ
- (ต) การส่งเสริมวินัย คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- (ถ) การริเริ่มส่งเสริมการขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา
- (ท) การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

การดำเนินการที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

(๔) ด้านการบริหารทั่วไป

- (ก) การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ
- (ข) การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา
- (ค) การวางแผนการบริหารงานการศึกษา
- (ง) งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน
- (จ) การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร
- (ฉ) การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน
- (ช) งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- (ซ) การดำเนินงานธุรการ

- (ณ) การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม
- (ญ) การจัดทำสำมะโนผู้เรียน
- (ฎ) การรับนักเรียน
- (ฏ) การเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้ง ยุบ รวมหรือเลิกสถานศึกษา
- (ฐ) การประสานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย
- (ฑ) การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
- (ฒ) การทัศนศึกษา
- (ณ) งานกิจการนักเรียน
- (ด) การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา
- (ต) การส่งเสริม สนับสนุน และประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา
- (ถ) งานประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น
- (ท) การผลการปฏิบัติงาน
- (ธ) การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน
- (น) แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลงโทษนักเรียน

อำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามข้อ ๕ (๑) ด้านวิชาการ (ข) (ง) (ญ) ข้อ ๕ (๒) ด้านงบประมาณ (ก) (ข) (ง) (ช) (ณ) ข้อ ๕ (๓) ด้านการบริหารงานบุคคล (ก) และข้อ ๕ (๔) ด้านการบริหารทั่วไป (ค) (ฎ) (ฏ) (ฑ) ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้วย

ข้อ ๖ การบริหารด้านการบริหารงานทั่วไป ให้เป็นอำนาจของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือผู้อำนวยการสถานศึกษาแล้วแต่กรณี ยกเว้นเรื่องการสั่งการ การอนุญาต การอนุมัติ หรือการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานอื่น หากมีกฎ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง กำหนดหลักเกณฑ์ และเงื่อนไข กำหนดไว้เป็นอย่างใดให้เป็นไปตามนั้น ข้อ ๗ ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาส่งเสริมสนับสนุนระบบเครือข่าย ส่งเสริมประสิทธิภาพการศึกษา เพื่อดำเนินการหรือช่วยเหลือกันในการปฏิบัติหน้าที่ในเรื่องที่ได้รับการกระจายอำนาจโดยคำนึงถึงความพร้อมของแต่ละสถานศึกษา

ข้อ ๘ ในกรณีที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเห็นว่าสถานศึกษาประเภทที่หนึ่งแห่งใดแห่งหนึ่ง ไม่สามารถบริหารและจัดการศึกษาที่จะรองรับการกระจายอำนาจให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการ ประเมิน และเร่งดำเนินการให้การส่งเสริม สนับสนุนและช่วยเหลือก่อน หากยังไม่ผ่านการประเมินอีก และจะส่งผลกระทบต่อการบริหารและจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้นให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา แจ้งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานดำเนินการประกาศถอดถอนรายชื่อจากการเป็นสถานศึกษา ประเภทที่หนึ่ง

ข้อ ๙ สถานศึกษาประเภทที่หนึ่งอาจรวมกันเป็นเครือข่ายสถานศึกษาประเภทที่หนึ่งทั้งใน และต่างเขตพื้นที่การศึกษาโดยรวมกลุ่มสถานศึกษาในจังหวัดเดียวกันก่อน และอาจรวมสถานศึกษาเอกชน และสถานศึกษาสังกัดอื่นเข้าเป็นเครือข่าย เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และพัฒนาคุณภาพ การศึกษาด้วยกันได้

ข้อ ๑๐ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอาจจัดกลุ่มสถานศึกษาประเภทที่สองเป็นเครือข่ายสถานศึกษาประเภทที่สองเพื่อช่วยเหลือ ปรับปรุง และพัฒนาการบริหารและการจัดการศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาสามารถพัฒนาสู่ความเป็นสถานศึกษาประเภทหนึ่ง โดยทำเป็นประกาศสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาช่วยเหลือ กำกับ และดูแลการบริหารจัดการ และการใช้ทรัพยากรร่วมกันของเครือข่าย สถานศึกษาประเภทที่สองเพื่อเสริมสร้างความพร้อมและความเข้มแข็งรองรับการกระจายอำนาจ

ข้อ ๑๑ ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดระบบการกำกับ ดูแล ติดตาม ตรวจสอบประเมินผล และนิเทศการดำเนินการของสถานศึกษาในการใช้อำนาจในการบริหารและการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามกฎกระทรวงและประกาศฉบับนี้

ข้อ ๑๒ ในวาระเริ่มแรก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกาศรายชื่อสถานศึกษาประเภทที่หนึ่งตามข้อ ๒ (๑) ก่อน

ข้อ ๑๓ ให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีอำนาจตีความและวินิจฉัยปัญหาอันเกี่ยวกับการปฏิบัติหรือการดำเนินการให้เป็นไปตามประกาศนี้

ทั้งนี้ ให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ประกาศนี้ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

(คุณหญิงกษมา วรวรรณ ณ อยุธยา)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

**ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ
ว่าด้วยการบริหารจัดการและขอบเขตการปฏิบัติหน้าที่
ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา
พ.ศ. ๒๕๕๖**

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดการบริหารจัดการและขอบเขตการปฏิบัติหน้าที่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ และมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการบริหารจัดการและขอบเขตการปฏิบัติหน้าที่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๖”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“สถานศึกษา” หมายความว่า สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา ตามประกาศสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล

ข้อ ๔ ให้สถานศึกษามีวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่เพื่อจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ และกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ

ข้อ ๕ ในกิจการทั่วไปของสถานศึกษาที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอกให้อำนาจการสถานศึกษาเป็นผู้แทนของนิติบุคคลสถานศึกษา

ข้อ ๖ ให้สถานศึกษามีอำนาจปกครอง ดูแล บำรุง รักษา ใช้ และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้แก่สถานศึกษา เว้นแต่การจำหน่ายอสังหาริมทรัพย์ที่มีผู้อุทิศให้สถานศึกษา ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ

เมื่อจำหน่ายอสังหาริมทรัพย์ตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้สถานศึกษารายงานให้อำนาจการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทราบโดยเร็ว

ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาจวางระเบียบเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรที่มีผู้อุทิศตามวรรคหนึ่งก็ได้

ข้อ ๗ ในกรณีที่จะต้องมีการจดทะเบียนสิทธิ ขึ้นทะเบียนหรือดำเนินการทางทะเบียนใด ๆ เกี่ยวกับทรัพยากรที่มีผู้อุทิศให้แก่สถานศึกษา ให้สถานศึกษาสามารถดำเนินการทางทะเบียนดังกล่าวได้ในนามนิติบุคคลสถานศึกษา

ข้อ ๘ ในกรณีนิติบุคคลสถานศึกษาถูกฟ้องคดี ให้สถานศึกษารายงานให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อแจ้งให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทราบเพื่อดำเนินการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบดำเนินคดีโดยเร็ว

ข้อ ๙ สถานศึกษาจะมีอิสระในการบริหารจัดการงบประมาณในส่วนของที่ตั้งไว้สำหรับสถานศึกษาตามที่ได้รับกำหนดเงินและได้รับมอบอำนาจจากเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามหลักเกณฑ์ที่เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด ทั้งนี้ ยกเว้นงบประมาณในหมวดเงินเดือน

ข้อ ๑๐ สถานศึกษามีอิสระในการบริหารจัดการเกี่ยวกับการพัสดุในส่วนที่อยู่ในความดูแลรับผิดชอบหรืออยู่ในวงเงินงบประมาณที่ได้รับมอบตามหลักเกณฑ์ที่ระบุในข้อ ๙ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานประกาศกำหนด

ข้อ ๑๑ การรับบริจาคเงินหรือทรัพยากรที่มีผู้อุทิศให้แก่สถานศึกษา ให้สถานศึกษารับบริจาคตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการรับเงินหรือทรัพยากรที่มีผู้บริจาคให้ทางราชการ และตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

ข้อ ๑๒ การบริหารจัดการเกี่ยวกับการเงินและบัญชีของสถานศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบที่เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานประกาศกำหนด

ข้อ ๑๓ ให้สถานศึกษาจัดทำบัญชีแสดงรายการรับจ่ายเงินและทรัพยากรที่มีผู้อุทิศให้ตามข้อ ๖ ว่าเป็นหลักฐานและให้สรุปรายการบัญชีทรัพยากรดังกล่าวรายงานให้ผู้อำนวยความสะดวกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่สถานศึกษานั้นสังกัดทราบทุกสิ้นปีงบประมาณ

ให้ผู้อำนวยความสะดวกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดให้มีการตรวจสอบความถูกต้องของบัญชีทรัพยากรดังกล่าวแล้วรายงานให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทราบโดยเร็ว

ข้อ ๑๔ การบริหารงานบุคคลของสถานศึกษา ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา

ข้อ ๑๕ เมื่อมีประกาศยุบ รวม เลิก สถานศึกษา ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดให้มีการตรวจสอบทรัพย์สินและชำระบัญชี รวมทั้งดำเนินการโอนหรือจำหน่ายทรัพย์สินที่ยังคงเหลืออยู่ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

ข้อ ๑๖ ให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานรักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

ปองพล อติเรกสาร

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
เรื่อง รายชื่อโรงเรียนในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้คัดเลือกโรงเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน ๒๘ โรงเรียน ระดับมัธยมศึกษา จำนวน ๓๐ โรงเรียน เพื่อเป็นต้นแบบโรงเรียนในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐ มาตรา ๓๐ มาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติมทุกฉบับ กฎกระทรวงว่าด้วยการแบ่งส่วนราชการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงประกาศรายชื่อโรงเรียนในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคลรุ่นที่ ๑ ระดับประถมศึกษา จำนวน ๒๘ โรงเรียน ระดับมัธยมศึกษา จำนวน ๓๐ โรงเรียน ตามรายชื่อแนบท้ายประกาศ ทั้งนี้เพื่อปฏิบัติตามภารกิจที่จะกำหนดต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

(นายชินภัทร ภูมิรัตน)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

บัญชีรายชื่อโรงเรียนในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล
ระดับประถมศึกษา
(รุ่นที่ ๑)

แนบท้ายประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

ลำดับที่	เขตพื้นที่การศึกษา	โรงเรียน	จังหวัด
๑	กรุงเทพมหานคร	อนุบาลสามเสน	กรุงเทพมหานคร
๒	กรุงเทพมหานคร	ราชวินิต	กรุงเทพมหานคร
๓	กรุงเทพมหานคร	พญาไท	กรุงเทพมหานคร
๔	กรุงเทพมหานคร	พระตำหนักสวนกุหลาบ	กรุงเทพมหานคร
๕	กรุงเทพมหานคร	อนุบาลพิบูลเวศม์	กรุงเทพมหานคร
๖	กรุงเทพมหานคร	พระยาประเสริฐสุนทราศรัย	กรุงเทพมหานคร
๗	กรุงเทพมหานคร	อนุบาลวัดปรินายก	กรุงเทพมหานคร
๘	กระบี่	อนุบาลกระบี่	กระบี่
๙	ชลบุรี เขต ๑	อนุบาลชลบุรี	ชลบุรี
๑๐	ชุมพร เขต ๑	อนุบาลชุมพร	ชุมพร
๑๑	เชียงราย เขต ๑	อนุบาลเชียงราย	เชียงราย
๑๒	เชียงใหม่ เขต ๑	อนุบาลเชียงใหม่	เชียงใหม่
๑๓	นครปฐม เขต ๑	อนุบาลนครปฐม	นครปฐม
๑๔	นครพนม เขต ๑	อนุบาลนครพนม	นครพนม
๑๕	นครราชสีมา เขต ๑	อนุบาลนครราชสีมา	นครราชสีมา
๑๖	นครสวรรค์ เขต ๑	อนุบาลนครสวรรค์	นครสวรรค์
๑๗	ประจวบคีรีขันธ์ เขต ๑	อนุบาลประจวบคีรีขันธ์	ประจวบคีรีขันธ์
๑๘	พระนครศรีอยุธยา เขต ๑	อนุบาลพระนครศรีอยุธยา	พระนครศรีอยุธยา
๑๙	พะเยา เขต ๑	อนุบาลพะเยา	พะเยา
๒๐	พิจิตร เขต ๒	อนุบาลบางมูลนาก “ราษฎร์อุทิศ”	พิจิตร
๒๑	พิษณุโลก เขต ๑	อนุบาลพิษณุโลก	พิษณุโลก
๒๒	ยะลา เขต ๑	อนุบาลยะลา	ยะลา
๒๓	ระนอง	อนุบาลระนอง	ระนอง
๒๔	ระยอง เขต ๑	อนุบาลระยอง	ระยอง
๒๕	สมุทรสงคราม	อนุบาลสมุทรสงคราม	สมุทรสงคราม
๒๖	สระบุรี เขต ๑	อนุบาลสระบุรี	สระบุรี
๒๗	สุรินทร์ เขต ๑	อนุบาลสุรินทร์	สุรินทร์
๒๘	อุบลราชธานี เขต ๑	อนุบาลอุบลราชธานี	อุบลราชธานี

บัญชีรายชื่อโรงเรียนในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล
ระดับมัธยมศึกษา
(รุ่นที่ ๑)

แนบท้ายประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

ลำดับที่	เขตพื้นที่การศึกษา	โรงเรียน	จังหวัด
๑	สพม. เขต ๑	เตรียมอุดมศึกษา	กรุงเทพมหานคร
๒	สพม. เขต ๑	สามเสนวิทยาลัย	กรุงเทพมหานคร
๓	สพม. เขต ๑	สวนกุหลาบวิทยาลัย	กรุงเทพมหานคร
๔	สพม. เขต ๑	สตรีวิทยา	กรุงเทพมหานคร
๕	สพม. เขต ๑	ศึกษานารี	กรุงเทพมหานคร
๖	สพม. เขต ๑	เทพศิรินทร์	กรุงเทพมหานคร
๗	สพม. เขต ๑	โยธินบูรณะ	กรุงเทพมหานคร
๘	สพม. เขต ๑	มัธยมวัดนายโรง	กรุงเทพมหานคร
๙	สพม. เขต ๒	บดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี)	กรุงเทพมหานคร
๑๐	สพม. เขต ๒	เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ	กรุงเทพมหานคร
๑๑	สพม. เขต ๒	เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า	กรุงเทพมหานคร
๑๒	สพม. เขต ๒	หอวัง	กรุงเทพมหานคร
๑๓	สพม. เขต ๒	สตรีวิทย์มหาพฤฒาราม	กรุงเทพมหานคร
๑๔	สพม. เขต ๓	สวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี	นนทบุรี
๑๕	สพม. เขต ๓	สวนกุหลาบวิทยาลัย รังสิต	ปทุมธานี
๑๖	สพม. เขต ๖	เบญจมราชรังสฤษฎ์	ฉะเชิงเทรา
๑๗	สพม. เขต ๖	สตรีสมุทรปราการ	สมุทรปราการ
๑๘	สพม. เขต ๑๑	สุราษฎร์ธานี	สุราษฎร์ธานี
๑๙	สพม. เขต ๑๒	เบญจมราชูทิศ นครศรีธรรมราช	นครศรีธรรมราช
๒๐	สพม. เขต ๑๔	ภูเก็ตวิทยาลัย	ภูเก็ต
๒๑	สพม. เขต ๑๖	หาดใหญ่วิทยาลัย	สงขลา
๒๒	สพม. เขต ๑๗	ศรียานุสรณ์	จันทบุรี
๒๓	สพม. เขต ๑๘	ชลกันยานุกูล	ชลบุรี
๒๔	สพม. เขต ๑๘	ระยองวิทยาคม	ระยอง
๒๕	สพม. เขต ๒๙	เบ็ญจมะมหาราช	อุบลราชธานี
๒๖	สพม. เขต ๓๑	สุนนารีวิทยา	นครราชสีมา
๒๗	สพม. เขต ๓๔	ยุพราชวิทยาลัย	เชียงใหม่
๒๘	สพม. เขต ๓๕	บุญวาทย์วิทยาลัย	ลำปาง
๒๙	สพม. เขต ๓๙	เฉลิมขวัญสตรี	พิษณุโลก
๓๐	สพม. เขต ๔๒	นครสวรรค์	นครสวรรค์

ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
เรื่อง รายชื่อโรงเรียนในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้คัดเลือกโรงเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน ๒๙ โรงเรียน ระดับมัธยมศึกษา จำนวน ๒๗ โรงเรียน เพื่อเป็นต้นแบบโรงเรียนในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐ มาตรา ๓๐ มาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติมทุกฉบับ กฎกระทรวงว่าด้วยการแบ่งส่วนราชการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงประกาศรายชื่อโรงเรียนในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล รุ่นที่ ๒ ระดับประถมศึกษา จำนวน ๒๙ โรงเรียน ระดับมัธยมศึกษา จำนวน ๒๗ โรงเรียน ตามรายชื่อแนบท้ายประกาศ ทั้งนี้เพื่อปฏิบัติการกิจที่จะกำหนดต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

(นายชินภัทร ภูมิรัตน)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

บัญชีรายชื่อโรงเรียนในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล
ระดับประถมศึกษา
(รุ่นที่ ๒)

แนบท้ายประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ประกาศ ณ วันที่ ๑๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

ลำดับที่	เขตพื้นที่การศึกษา	โรงเรียน	จังหวัด
๑	กาญจนบุรี เขต ๑	อนุบาลกาญจนบุรี	กาญจนบุรี
๒	ขอนแก่น เขต ๑	อนุบาลขอนแก่น	ขอนแก่น
๓	จันทบุรี เขต ๑	สฤทธิเดช	จันทบุรี
๔	ฉะเชิงเทรา เขต ๑	อนุบาลวัดปิตุลาธิราชรังสฤษฎ์	ฉะเชิงเทรา
๕	ชัยภูมิ เขต ๑	อนุบาลชัยภูมิ	ชัยภูมิ
๖	เชียงราย เขต ๑	บ้านสันโค้ง (เชียงรายได้บุญราษฎร์)	เชียงราย
๗	ตรัง เขต ๑	อนุบาลตรัง	ตรัง
๘	นนทบุรี เขต ๑	อนุราชประสิทธิ์	นนทบุรี
๙	นนทบุรี เขต ๑	อนุบาลนนทบุรี	นนทบุรี
๑๐	บุรีรัมย์ เขต ๑	อนุบาลบุรีรัมย์	บุรีรัมย์
๑๑	ปทุมธานี เขต ๑	ประถมศึกษาธรรมศาสตร์	ปทุมธานี
๑๒	ปทุมธานี เขต ๑	อนุบาลปทุมธานี	ปทุมธานี
๑๓	ปัตตานี เขต ๑	อนุบาลปัตตานี	ปัตตานี
๑๔	พังงา	อนุบาลพังงา	พังงา
๑๕	พิจิตร เขต ๑	อนุบาลพิจิตร	พิจิตร
๑๖	พิษณุโลก เขต ๑	จำการบุญ	พิษณุโลก
๑๗	เพชรบุรี เขต ๑	อนุบาลเพชรบุรี	เพชรบุรี
๑๘	เพชรบูรณ์ เขต ๑	อนุบาลเพชรบูรณ์	เพชรบูรณ์
๑๙	แม่ฮ่องสอน เขต ๑	อนุบาลแม่ฮ่องสอน	แม่ฮ่องสอน
๒๐	ลพบุรี เขต ๑	อนุบาลลพบุรี	ลพบุรี
๒๑	ลำพูน เขต ๑	อนุบาลลำพูน	ลำพูน
๒๒	ศรีสะเกษ เขต ๑	อนุบาลศรีสะเกษ	ศรีสะเกษ
๒๓	สกลนคร เขต ๑	อนุบาลสกลนคร	สกลนคร
๒๔	สตูล	อนุบาลสตูล	สตูล
๒๕	สุโขทัย เขต ๑	อนุบาลสุโขทัย	สุโขทัย
๒๖	สุราษฎร์ธานี เขต ๑	อนุบาลสุราษฎร์ธานี	สุราษฎร์ธานี
๒๗	อ่างทอง	อนุบาลวัดอ่างทอง	อ่างทอง
๒๘	อุดรธานี เขต ๑	อนุบาลอุดรธานี	อุดรธานี
๒๙	อุตรดิตถ์ เขต ๑	อนุบาลอุตรดิตถ์	อุตรดิตถ์

บัญชีรายชื่อโรงเรียนในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล
ระดับมัธยมศึกษา
(รุ่นที่ ๒)

แนบท้ายประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ประกาศ ณ วันที่ ๑๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

ลำดับที่	เขตพื้นที่การศึกษา	โรงเรียน	จังหวัด
๑	สพม. เขต ๑	นวมินทราชินูทิศ สตริวิทยา พุทธรณชล	กรุงเทพมหานคร
๒	สพม. เขต ๑	เบญจมราชาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์	กรุงเทพมหานคร
๓	สพม. เขต ๑	โพธิสารพิทยากร	กรุงเทพมหานคร
๔	สพม. เขต ๑	วัดนวลนรดิศ	กรุงเทพมหานคร
๕	สพม. เขต ๒	บดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) ๒	กรุงเทพมหานคร
๖	สพม. เขต ๒	สตริวิทยา ๒	กรุงเทพมหานคร
๗	สพม. เขต ๒	สตรีศรีสุริโยทัย	กรุงเทพมหานคร
๘	สพม. เขต ๓	จอมสุรางค์อุปถัมภ์	พระนครศรีอยุธยา
๙	สพม. เขต ๔	สระบุรีวิทยาคม	สระบุรี
๑๐	สพม. เขต ๘	กาญจนนาเคราะห์	กาญจนบุรี
๑๑	สพม. เขต ๘	เบญจมราชูทิศ ราชบุรี	ราชบุรี
๑๒	สพม. เขต ๑๑	ศรียามัย	ชุมพร
๑๓	สพม. เขต ๑๒	กัลยาณิศรีธรรมราช	นครศรีธรรมราช
๑๔	สพม. เขต ๑๒	พัทลุง	พัทลุง
๑๕	สพม. เขต ๑๓	สภาราชนี	ตรัง
๑๖	สพม. เขต ๑๔	สตรีภูเก็ต	ภูเก็ต
๑๗	สพม. เขต ๑๖	มหาวิทยาลัยจังหวัดสงขลา	สงขลา
๑๘	สพม. เขต ๑๖	หาดใหญ่วิทยาลัยสมบูรณ์กุลกันยา	สงขลา
๑๙	สพม. เขต ๑๘	พนัสพิทยาคาร	ชลบุรี
๒๐	สพม. เขต ๒๐	อุดรพิทยานุกูล	อุดรธานี
๒๑	สพม. เขต ๒๕	ขอนแก่นวิทยายน	ขอนแก่น
๒๒	สพม. เขต ๒๗	สตรีศึกษา	ร้อยเอ็ด
๒๓	สพม. เขต ๓๒	บุรีรัมย์พิทยาคม	บุรีรัมย์
๒๔	สพม. เขต ๓๓	สิรินธร	สุรินทร์
๒๕	สพม. เขต ๓๗	สตรีศรีน่าน	น่าน
๒๖	สพม. เขต ๓๗	นารีรัตน์จังหวัดแพร่	แพร่
๒๗	สพม. เขต ๓๙	อุดรดิตถ์รุณี	อุดรดิตถ์

คำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ที่ ๑๙๖๙/๒๕๕๕
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำคู่มือแนวทางการบริหาร
“โรงเรียนในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล”

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเห็นสมควรจัดประชุมปฏิบัติการจัดทำคู่มือแนวทางการบริหารโรงเรียนในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล

ดังนั้นเพื่อให้การจัดประชุมปฏิบัติการเป็นไปด้วยความเรียบร้อย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำคู่มือแนวทางการบริหารโรงเรียนในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคลดังต่อไปนี้

ที่ปรึกษา

๑. นายชินภัทร ภูมิรัตน
เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๒. นายอนันต์ ระจับทุกษ์
รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๓. นางเบญจลักษณ์ น้ำฟ้า
รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๔. นายสุเทพ ชิตยวงษ์
ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คณะกรรมการ

๑. นายกมล รอดคล้าย	ประธานคณะกรรมการ
รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	
๒. นางอ่องจิต เมธยะประสาท	รองประธานคณะกรรมการ
ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผน	
๓. นายเกษม สดงาม	คณะกรรมการ
ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	
๔. นางสาววิณา อัครธรรม	คณะกรรมการ
ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา	
๕. นางสาวไพรวัลย์ พิทักษ์สาธิ	คณะกรรมการ
ผู้อำนวยการสำนักทดสอบทางการศึกษา	
๖. นายไกร เกษทัน	คณะกรรมการ
ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลและนิติการ	

๗. นายพีระ รัตนวิจิตร	คณะทำงาน
ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษาภาคบังคับ	
๘. นายอุดม พรหมพันธุ์ใจ	คณะทำงาน
ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย	
๙. นางสุกัญญา งามบรรจง	คณะทำงาน
ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาสื่อและการเรียนรู้	
๑๐. นางสาวพณีย์ เจนพันธ์	คณะทำงาน
ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนากระบวนการแนะแนว	
๑๑. นายสุรเสน ทั้งทอง	คณะทำงาน
ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต ๑	
๑๒. นายสุรัตน์ ดวงชาทม	คณะทำงาน
ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๑	
๑๓. นายกวินทร์เกียรติ นนธ์พละ	คณะทำงาน
ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต ๑	
๑๔. นายกฤษฎากร ชุตติกุลศิริ	คณะทำงาน
ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๓	
๑๕. นายนพพร พิพิธจันทร์	คณะทำงาน
ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓	
๑๖. นายพิทยา ไชยมงคล	คณะทำงาน
ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๔	
๑๗. นายสมเกียรติ สรรคพงษ์	คณะทำงาน
ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๙	
๑๘. นายทองปอนด์ สาดอ่อน	คณะทำงาน
ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๖	
๑๙. นายสุวิทย์ มุกดาภิรมย์	คณะทำงาน
รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต ๑	
๒๐. นายเอกวัฒน์ ล้อสุนิรันดร์	คณะทำงาน
รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก	
๒๑. นายสุรชัย เมืองเหลื่อ	คณะทำงาน
รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต ๑	
๒๒. นายบัณฑิต พัดเย็น	คณะทำงาน
ผู้อำนวยการโรงเรียนพญาไท	
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร	
๒๓. นายสำเริง กุจิระพันธ์	คณะทำงาน
ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลนครปฐม	
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต ๑	

- ๒๔. นางรำพึง ขำนาญ** คณะทำงาน
 ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลระยอง
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต ๑
- ๒๕. นายอุดม อินทผล** คณะทำงาน
 ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลสมุทรสงคราม
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม
- ๒๖. นางสุนันทา โกธา** คณะทำงาน
 ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสามร่วม
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต ๒
- ๒๗. นางสาวจันทร์ฉาย ยมสูงเนิน** คณะทำงาน
 ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดชนงพระเหนือ
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๔
- ๒๘. นางบรรเจิด อุ่นมณีรัตน์** คณะทำงาน
 ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลจอมบึง
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต ๑
- ๒๙. นางสาวสุขเกษม ทักษิณสัมพันธ์** คณะทำงาน
 ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองรีมิ่งคลสุขสวัสดิ์
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๘
- ๓๐. นายวิศรุต สนธิชัย** คณะทำงาน
 ผู้อำนวยการโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑
- ๓๑. นายเชิดศักดิ์ ศุภโสภณ** คณะทำงาน
 ผู้อำนวยการโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑
- ๓๒. นางจ่านงค์ แจ่มจันทร์วงศ์** คณะทำงาน
 ผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีวิทยา
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑
- ๓๓. นางภาทกาญจน์ อุตัส** คณะทำงาน
 ผู้อำนวยการโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑
- ๓๔. นายพิชยพันธ์ สารพานิช** คณะทำงาน
 ผู้อำนวยการโรงเรียนโยธินบูรณะ
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑
- ๓๕. นายประเมษฐ์ โมลี** คณะทำงาน
 ผู้อำนวยการโรงเรียนเทพศิรินทร์
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑

๓๖. **นางวัชรารักษ์ จิตรอนุกุล** คณะทำงาน
ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดพุทธบูชา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑
๓๗. **นางสาวสุภาวดี วงษ์สกุล** คณะทำงาน
ผู้อำนวยการโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยรังสิต
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๔
๓๘. **นายสมร ปาโท** คณะทำงาน
ผู้อำนวยการโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย ปทุมธานี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๔
๓๙. **นายวรพันธ์ แก้วอุดม** คณะทำงาน
ผู้อำนวยการโรงเรียนสุนทรเมตตาประชาสรรค์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๔
๔๐. **นายสมชาย พักทอง** คณะทำงาน
ผู้อำนวยการโรงเรียนบัวแก้วเกษร
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๔
๔๑. **นายพรศักดิ์ จินดาพล** คณะทำงาน
ผู้อำนวยการโรงเรียนภูเก็ทวิทยาลัย
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๔
๔๒. **นายทวีสิทธิ์ อิศรเดช** คณะทำงาน
ผู้อำนวยการโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ ระยอง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๘
๔๓. **นายประยงค์ แก่นลา** คณะทำงาน
ผู้อำนวยการโรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๙
๔๔. **นางจิตราภรณ์ ไยศิลป์** คณะทำงาน
ผู้อำนวยการโรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๙
๔๕. **นายไสว บรรณาลัย** คณะทำงาน
รองผู้อำนวยการโรงเรียนโพธิสารพิทยากร
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑
๔๖. **นางสาวนิตยา เทพอรุณรัตน์** คณะทำงาน
รองผู้อำนวยการโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑
๔๗. **นางชเนตติ วัจนะรัตน์** คณะทำงาน
รองผู้อำนวยการโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑

- ๔๘. นายบุญฉลอง ศรีเสาวลักษณ์** คณะทำงาน
รองผู้อำนวยการโรงเรียนนวมินทราชูทิศ กรุงเทพมหานคร
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒
- ๔๙. นายวิวัฒน์ ตะวันธรงค์** คณะทำงาน
รองผู้อำนวยการโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒
- ๕๐. นายวีระ ศรีระอ** คณะทำงาน
รองผู้อำนวยการโรงเรียนนวมินทราชูทิศ เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒
- ๕๑. นายวีระ เจนชัย** คณะทำงาน
รองผู้อำนวยการโรงเรียนสุมนวพันธุ์อุปถัมภ์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒
- ๕๒. นายไพฑูรย์ สีสั่งข** คณะทำงาน
รองผู้อำนวยการโรงเรียนนวมินทราชูทิศ สตรีวิทยา ๒
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒
- ๕๓. นางเพ็ญแข วัฒนสุข** คณะทำงาน
รองผู้อำนวยการโรงเรียนหอวัง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒
- ๕๔. นายมานิต คงเจริญ** คณะทำงาน
รองผู้อำนวยการโรงเรียนพนมสารคาม “พนมอดุลวิทยา”
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๖
- ๕๕. นางสาวณิ อังวรกร** คณะทำงาน
รองผู้อำนวยการโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย ตรัง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๓
- ๕๖. นางภาวดี วีรพันธุ์** คณะทำงาน
รองผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านฉางกาญจนกุลวิทยา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๘
- ๕๗. นางสาวนันทกรรฐ์ ทิพย์สูงเนิน** คณะทำงาน
รองผู้อำนวยการโรงเรียนหนองเรือวิทยา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๕
- ๕๘. นางทรงพร พนมวัน ณ ออยุธยา** คณะทำงาน
รองผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลสมุทรสงคราม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม
- ๕๙. นางวารีย์ ศรีเจริญ** คณะทำงาน
ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนธัญบุรี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๔

๖๐. **นางรัตนา แก้วเขียว** คณะทำงาน
ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านรางอีเม้ย (องบำรุงราษฎร์)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต ๑
๖๑. **นายกุลจิตต์ รัชดาภิเษกุล** คณะทำงาน
ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต ๑
๖๒. **นางสุนีย์ แก้วอุไร** คณะทำงาน
ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๘
๖๓. **นายสุวัฒน์ นิลพลอย** คณะทำงาน
ผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานบุคคล
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑
๖๔. **นายต่วน มั่งมั่ง** คณะทำงาน
ผู้อำนวยการกลุ่มบริหารการเงินและสินทรัพย์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๑
๖๕. **นางจิรวดี อย่ำลิมญาติ** คณะทำงาน
นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต ๑
๖๖. **นางกนกวรรณ อ่อนตา** คณะทำงาน
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต ๑
๖๗. **นางสาวกัญญิกา พรหมณพิทักษ์** คณะทำงาน
รองผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๖๘. **นางพรพรรณ โชติพฤกษ์วัน** คณะทำงาน
นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๖๙. **นายวิษณุ ทรัพย์สมบัติ** คณะทำงาน
นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
สำนักทดสอบทางการศึกษา
๗๐. **นางผ่องศรี พรรณราย** คณะทำงาน
นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
สำนักทดสอบทางการศึกษา
๗๑. **นางศรีนวล วรสรรพการ** คณะทำงาน
นักวิชาการเงินและบัญชีชำนาญการพิเศษ
สำนักการคลังและสินทรัพย์
๗๒. **นางสาวศิริพรรณ ประพสิทธิ์ระกุล** คณะทำงาน
นักวิชาการเงินและบัญชีชำนาญการพิเศษ
สำนักการคลังและสินทรัพย์

๗๓. นางสาวพรรณภา ชุตินันท์เจริญ คณะทำงาน
นักวิชาการเงินและบัญชีชำนาญการพิเศษ
สำนักการคลังและสินทรัพย์
๗๔. นางสาวจารุณี บุรุษชาติ คณะทำงาน
นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ
สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลและนิติการ
๗๕. นายสมเกียรติ พึ่งคุณไตรรัตน์ คณะทำงาน
นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ
สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลและนิติการ
๗๖. นางสาวอุ้มบุญ สิงห์อศวิน คณะทำงาน
นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
สำนักบริหารงานการศึกษาภาคบังคับ
๗๗. นางจินตนา เหนือเกาะหวาย คณะทำงาน
นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
สำนักบริหารงานการศึกษาภาคบังคับ
๗๘. นางซินดา ฮาดดา คณะทำงาน
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
สำนักบริหารงานการศึกษาภาคบังคับ
๗๙. นายวิทยา ประภาพร คณะทำงาน
รองผู้อำนวยการสำนักพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา
๘๐. นายกฤษฎี ศรีบรรพต คณะทำงาน
รองผู้อำนวยการสำนักพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา
๘๑. นางสาวขวัญชีวา วรรณพินทุ คณะทำงาน
นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย
๘๒. นายทรงวุฒิ มลิวัลย์ คณะทำงาน
รองผู้อำนวยการสำนักอำนวยการ
๘๓. นางสมัย เทวฤทธิ์ คณะทำงาน
นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการพิเศษ
สำนักอำนวยการ
๘๔. นางสาวกาญจนาพร พงษ์เดชา คณะทำงาน
นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการพิเศษ
สำนักอำนวยการ
๘๕. นางณรี สุธฤทธิ คณะทำงาน
รองผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๘๖. นางสาวลิลิต ทรวงผาสุก คณะทำงาน
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๘๗. **นายทรงศักดิ์ ศิริจร** คณะทำงาน
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๘๘. **นางรัชณี สิ้นสืบผล** คณะทำงาน
นักวิเทศสัมพันธ์ชำนาญการพิเศษ
สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๘๙. **นางกุสุมา ไพนสติน** คณะทำงาน
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๙๐. **นางสาวเพ็ญสุภา ชัยโชติกุลชัย** คณะทำงาน
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๙๑. **นายวิโรจน์ ธารมาศ** คณะทำงาน
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๙๒. **นายพงษ์พิสุทธิ์ นาคะสิงห์** คณะทำงาน
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๙๓. **นางจรินทร์พร พุ่มพวง** คณะทำงาน
เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๙๔. **นางกนกภรณ์ มงคลแท้** คณะทำงาน
พนักงานธุรการ ส ๔
สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๙๕. **นางสมัย พงษ์โพธิ์ชัย** คณะทำงาน
พนักงานธุรการ ส ๔
สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๙๖. **นายรังสรรค์ มณีเล็ก** คณะทำงาน
ที่ปรึกษาด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้
และเลขานุการ
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๙๗. **นางกฤษณา สว่างแสง** คณะทำงาน
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
และผู้ช่วยเลขานุการ
สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๙๘. **นางเพ็ญศรี วิลาวรรณ** คณะทำงาน
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
และผู้ช่วยเลขานุการ
สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๙๙. นางปัทมา ปันทวัจกุล

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คณะทำงาน
และผู้ช่วยเลขานุการ

๑๐๐. นางสาวสุกัลยา ปาสาบุตร

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คณะทำงาน
และผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะทำงานมีหน้าที่

๑. จัดทำคู่มือแนวทางการบริหารโรงเรียนในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล
๒. จัดทำปฏิทินการดำเนินงานการบริหารโรงเรียนในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล
๓. สรุปผลการประชุมปฏิบัติการเสนอผู้บริหารระดับสูง

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

(นายชินภัทร ภูมิรัตน)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คู่มือการบริหารโรงเรียน

ในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล